ADAM

1996 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL

Hazırlayan
MEHMET H. DOĞAN

1996 ŞİİR YILLIĞI

ADAM

1996 Şiir Yıllığı

(Şiirimizde Geçen Yıl)

●

Hazırlayan

Mehmet H. Doğan

ADAM YAYINLARI
©
Anadolu Yayıncılık A.Ş.

Birinci Basım : Mart 1996

Kapak Tasarımı : Birsen Delemen Güven

95.34.Y.0016.567
ISBN 975-418-378-3

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın 34. maddesine dayanılarak hazırlanmış olan bu antolojinin yayın hakkı, aynı yasanın 8. maddesine göre işleyenin, derlenen şiirlerin tek tek bütün hakları ise yapıt sahiplerinindir.
Bu antoloji aracılığıyla alıntı yapılamaz.

1996 Şiir Yıllığı

(Şiirimizde Geçen Yıl)

●

Hazırlayan

Mehmet H. Doğan

ADAM

ÖNSÖZ

Her geçen *Yıllık* ayrı bir renkte kitaplıkların raflarında yerini aldığında, bir yıl süren toplama, biriktirme, kaydetme, değerlendirme çabalarının boşa gitmediğini, zincire bir halka daha eklendiğini görerek seviniyorum. Olabilir mi bilmiyorum ama, onuncu yıllığı, yani 2002 yılı sonunda çıkacak yıllığı şimdiden öyle merak ediyorum ki! Onuncu yıl sonunda yapılacak bir dökümde, geriye bakıp da ilk *Yıllık*'tan kimlerin, hangi kitapların kaldığı, hangi ödüllerin gerçek sahiplerini bulduğu, on yıl içinde neler tartıştığımız, öngörülerin doğru çıkıp çıkmadığı... vb. konuları elimizin altında bulmak, yazın toplumbilimi yönünden hayli ilginç olacak gibime geliyor.

Orhan Alkaya *1995 Şiir Yıllığı* üzerine "Yeni Yüzyıl" gazetesinde yazdığı "Bellek Depoları" adlı yazıda *Yıllık*'ı, "1994 yılından ilginç bir şiir kesiti ve yıllar içinde değeri artacak bir bellek birikimi" olarak niteliyordu (15.3.1995). İlk *Yıllık*'tan başlayarak, birincil amacımızın bu olduğunu biz de yineliyorduk, böylece bunun, yıllar içinde düzelteceğimizi umduğumuz bazı hatalar ve noksanlarla da olsa yavaş yavaş gerçekleşiyor olmasını görmek bizim için sevindirici olmaktadır.

Alkaya, aynı yazıda "şairlerle ilgili sunu yazılarının azaltılmış" olduğunu, "yorumların ve kriterlerin daha örtülü bir biçimde ortaya konduğunu" söylüyor, "yıl içinde gerçekleşen şiir tartışmalarına, eleştiri yazılarına da yer verilmesini" öneriyordu. Bir de, bana göre çok haklı olarak "eleştirmenin 'koruma içgüdüsüyle' hareket etmemesi" gerektiğini ekliyordu. Ne var ki, bu *Yıllık*'ların eleştiriden çok korumaya, belgelemeye yönelik olduğunu akılda tutarak yukardaki düşünceye köşeli bir ayraç içinde [*yalnızca*] sözcüğünü eklemek gerek, sanıyorum. Yıl içindeki eleştiri yazılarına burada doğrudan yer vermek, *Yıllık*'ın amaçları dışına çıkmak olurdu; ama tartışmaları özetlemek, önemli noktaları ve varsa varılan sonuçları aydınlığa çıkarmak elbette yararlı olurdu : elinizdeki *Yıllık*'ta bunu yapmaya ça-

lıştım. Şairlerle ilgili sunu yazılarındaki eleştirel notları ise, *Yıllık*'ın seçki niteliğini bozmama çabasıyla, olabildiğince ana yazının içine almaya özen gösterdim.

Yıllık'ların eleştirisini her yıl büyük bir özen ve titizlikle yapan Sayın İhsan Üren ise "Bir Yeni Biçem" dergisindeki yazısında, üç yıl içinde yıllığa giren şairlerin yaş ortalamasını çıkarmış : "210 şairin % 50 si, 1941-1960 yılları arasında doğmuş. Bir başka deyişle, etkin şairlerin yarısını 35-55 yaş arasındakiler oluşturmakta. Şiirimizin nabzını; bilgi, görgü, deney birikimleriyle olgunlaşmış bir kuşak elinde tutmakta" diyordu. (Bir Yeni Biçem 26, Haziran 1995)

Seçerken böyle bir ölçüyü göz önünde tutmadığımı, bu ölçünün kendiliğinden oluşmuş bir sonuç olduğunu söylemeliyim. Ama elinizdeki *Yıllık*'a, seçmeleri yaptıktan sonra baktığımda bu ölçünün bu *Yıllık*'ta da geçerliğini koruduğunu gördüm. Ama yine görüleceği gibi, ağırlık yavaş yavaş '50 doğumlulardan aşağılara doğru kaymakta. Örneğin '60 doğumlular giderek daha çok sayıda görünmeye başlıyor *Yıllık* sayfalarında. Daha doğrusu dergilerde şiir yayımlayan genç şair sayısı her yıl biraz daha artıyor. Aşağılardan, yeni, genç şairlerden gelen büyük bir baskıyı gösteriyor bu. Dolayısıyla seçme yapmak giderek zorlaşıyor. Aşağılardan gelen bu baskı yukarıya iletildiğinde, daha önce *Yıllık*'larda yer almış, ama bu yıl ya şiir yayımlamamış ya da fazla etkin olmayan bazı şairlerin *Yıllık* dışında kalması gibi bir sonuç doğuyor. Genç, yeni bir yeteneğin gerçekten umut verici bir şiirinin yıllığa alınması – yıllığın oylumunu artırmak benim elimde olmadığından – kendini aşma çabası göstermeyen daha az etkin bir şairin, ister istemez, *Yıllık*'ta yer almamasına neden oluyor.

Bu yıl izlenen ve taranan dergi sayısında belirgin bir artış görülecektir. Geçen yıl yayımlanan bazı dergilerin yayınlarını durdurmasına karşın yenilerinin yayın yaşamına girmesiyle bu sayı bu yıl 60'a ulaştı. Ufak bir bölümünü postadaki kaybolma ya da başka nedenlerle tam olarak izleyememiş olsam bile bu sayının azımsanacak bir şey olmadığı kanısındayım.[1]

Bu yıl, yıl içinde yayımlanan şiir kitapları, dergilerdeki şiirle ilgili yazılar, yılın şiir ödülleri gibi konulardaki bilgileri "Önsöz" ve "1995'te Şiir" yazılarının metinlerinden ayırarak, "Belgelik" adı altında bu yazıların sonuna koydum.

Yapılan bir başka yenilikse yıl içinde yayımlanan çeviri şiir kitaplarının da listeye alınması. Sayıları giderek artan, çevirilere ve basımlara giderek daha fazla özen gösterilen çeviri şiir kitaplarını ve anto-

lojileri *Yıllık*'a almamızın önemli bir boşluğu doldurduğuna inanıyorum.

Gösterdiğimiz bütün özene ve dikkate karşın yine bazı yanlışlar vardı geçen *Yıllık*'ta. Bu yanlışları burada düzeltiyor ve şairlerinden özür diliyorum. M. Mahzun Doğan'ın *Labirent ve Lunapark* adlı kitabı aslında on şair ve on şiir üzerine bir inceleme olduğu halde şiir kitapları listesinde; Efe Güzelgöz, Enver Topaloğlu ve Öztürk Uğraş'ın şiir kitapları hem 1993 hem de 1994 listelerinde görünüyor; Hasan Hüseyin Yalvaç'ın *Bu Bir Hasan İzzettin Dinamo Kitabıdır* adlı yapıtı ise şiir kitabı olduğu halde Şiir Üzerine Kitaplar listesinde geçiyordu.

1994 Altın Koza Şiir Yarışması sonuçları ise, sanıyorum sonucu aldığım gazete haberindeki yanlışlık yüzünden tam bir karmaşaya dönüşmüş. Bu nedenle 1994 Altın Koza Şiir Yarışması sonucunu burada düzeltme gereğini duyuyorum :

1. Altın Koza Şiir Ödülü : Mustafa D. Emre
2. Karacaoğlan Şiir Ödülü : Selami Yıldırım
3. Dadaloğlu Şiir Ödülü : Şükrüye Turan

Mansiyonlar : Dağıstan Kılıçaslan – Yusuf Dursun

Geç de olsa bu tür düzeltmelere olanak sağlayacak uyarmaların, amaç doğru bilgilerin yarına aktarılması olduğuna göre, bizleri ancak sevindireceğini eklemeliyim burada.

Bu yıl bu türden hatalar yapmamış olmak umudu ve gelecek yıl daha doyurucu bir *Yıllık*'ta buluşma dileğiyle!

Ocak 1996
Mehmet H. Doğan

(1) Taranan dergiler abece sırasıyla şunlar : "abece", "Ada", "Adam Sanat", "Ahtapot", "Atika", "Ayrım", "Aykırı Sanat", "Beyaz", "Bir Yeni Biçem", "Çağdaş Türk Dili", "Damar", "Detay", "Dize", "Dördüncü Yeni", "Düşler", "Edebiyat Eleştiri", "Edebiyat ve Eleştiri", "Eşik", "Edebiyat Güncesi", "Evrensel Kültür", "Ezgi" (Berlin), "Gediz", "Gerçek Sanat", "Gezgin" (Berlin-İstanbul), "Göçebe", "Gösteri", "Güldiken", "Harman", "Hişt", "İblis", "İnsan", "İpek Dili", "İzlek", "Karşı", "Kedi", "Kıyı", "Kırağı", "Kitap-lık", "Kunduz Düşleri", "Kültür Sanat" (Kıbrıs), Mécène", "Milliyet Sanat", "Morca", "Nar", "Pygmalion" (Kıbrıs), "Semender", "Sombahar", "Şiir Atı", "Şiir-lik" (Berlin), "Türk Dili Dergisi", "Uğraş", "Varlık", "Varoş", "Yaklaşım", "Yalnız Ardıç", "Yazınca", "Yazarlar Dünyası", Yeni Ufuk", "Yedi İklim", Dünya ve Cumhuriyet gazetelerinin kitap ekleri, Fethiye Demokrat gazetesinin dergi eki "Şövalye"

ve "Yeni Adana Sanat ve Edebiyat Sayfası".

Not: Yukarda saydığım dergilerin çoğu tam, kimileriyse ya yayımını durdurduğu için ya da elime geçmediği için eksik sayılarla taranmıştır. Bu noksanlığı kapatmanın tek güvenli yolunun, bu dergilerin, aşağıdaki adresime ulaştırılmasıdır sanıyorum.

Mehmet H. Doğan
Mithatpaşa Cad.
Cetaş - 2 Sitesi, F Blok, 5/15
Narlıbahçe 35320 İZMİR

1995'TE ŞİİR

Yıl sonu değerlendirmelerinde, "bol ürünlü bir yıl oldu", "yine çok sayıda değerli ürünün yayımlandığı bir yıl geçirdik" söylemleri hiçbirimizin yabancısı değil bugün. Tam da yazın'ın değerden düştüğünün, şiirin, çok dar bir okur çevresi dışında okunmaz olduğunun söylendiği zamanlarda bu tür söylemler yazın dışı çevrelere anlamsız da gelebilir. Bir bakıma, doğru da; sansasyonel ya da politik yayınların yüz binlik, iki yüz binlik, on-on beş basımlı kitaplarına alışkın olanlar için gerçek yazın yapıtlarının bir-iki binlik basımları ne anlam taşıyabilir! Bu nedenle, bu "bol ürün" ya da "çok sayıda" değerli ürün sözlerinin ancak gerçek şiir okurlarına, gerçek yazın okurlarına bir şeyler söylediğini unutmamak gerekir.

Aslında, üzerinde düşünülecek, yanıtlanacak tek sorunun, bunca yıl artık geçerliğini yitirdiği söylenen şiirin hâlâ nasıl yaşayabildiği; bazı insanların neden hâlâ şiir yazdığı, bazılarınınsa neden hâlâ şiir okuduğu sorusu olması gerekirdi. Ama biz, gelin alışılmış söylemi bozmadan, 1995'in şiir yönünden verimli, zengin bir yıl olduğunu söyleyerek başlayalım yine. Değil mi ki, şiir dergilerinin sayısı bu yıl daha da arttı; değil mi ki, her gün yeni adların, yeni yeteneklerin şiirleri dolduruyor bu dergileri; değil mi ki, her kuşaktan bir yığın şairin şiir kitapları yayımlanabiliyor hâlâ; en önemlisi, değil mi ki, şiir tartışılıyor, şiir için kavga veriliyor hâlâ!

Kitaplar

Yıl içinde yayımlanan şiir kitapları listesinde de görüleceği gibi yaşlı, orta ve genç kuşaktan birçok şairin çok önemli kitapları çıktı bu yıl.

En başta da, son kitabı *Güneşte*'den (1989) sonra dergilerde şiir yayımlamayan, kitap çıkarmayan, ama şiirin gündeminden de hiç düşmemiş olan Melih Cevdet Anday'ın bu hiç eskimeyen ustanın son kitabı *Yağmurun Altında*'yı saymalıyım. *Yağmurun Altında,*

Anday'ın şiirini bunca yıldır özleyen okur için gerçek bir şiir şöleni oldu. Anday şiirinin özelliklerinden olan, kendini kolay ele vermeyen bir şiirsel yapı, her okuyuşta insana yeni, bir öncekinden daha başka şeyler sezinleten, bir öncesini bütünleyici düşünsel ve şiirsel tatlar veren bir içerik bu yeni kitapta, özellikle de kitaba adını veren "Yağmurun Altında" şiirinde çok belirgindi. *Yağmurun Altında*'yı Anday'ın şiirindeki hiç düşmeyen eğrinin bir doruk noktası, onun şiirini taçlandırıcı bir yapıt sayıyorum. Ressam Rasin'in aralara eklenmiş resimleri ayrı bir boyut katıyordu kitaba.

Salâh Birsel art arda çıkan kitapları ve hemen her ay birçok dergide görünen şiirleriyle 1993'te başlayan şiir salvosunu sürdürdü. Bu yıl üç kitap birden çıkardı *Rumba da Rumba, Yaşama Sevinci* ve *İnce Donanma*. Ne ki, Birsel'in şiirinin asal öğesi ironinin ve humor'un bu şiirlerde eski sıcaklığını, keskinliğini sürdürdüğünü söylemem olanaksız. Şiirin yapısının savsaklandığını, onca yıl denemelerine renk katan "şallak mallak", "fırışka", "firfiriler", "sulu zırtlaklar"... gibi sözcük oyunlarına feda edildiğini gördüm.

Gülten Akın, *Sonra İşte Yaşlandım* adlı son kitabında yaşamla şiirin kesişme noktasını on ikiden vuran, artık ustalaşmış bir şairin en güzel, en sıcak örneklerini veriyordu.

Arif Damar 70 yaşma girdi bu yıl. İlk kitabından son şiirlerine kadar kendi yaptığı seçmeler, yazı ve söyleşileri, *Eski Yağmurları Dinliyorum...* adlı bir kitapta toplandı. Uzun bir yaşamı bile "türküsü yarıda kesilen genç şairlerin yıllarını çalmak" gibi gören Damar, özverili kuşağın son şiir emekçisi.

Can Yücel, son şiirlerini *Maaile* adlı renkli, şenlikli, resimli bir kitapta topladı. Güler Yücel'in şiiri, Su Yücel'in resimleriyle adını yabancısatmayan bir kitaptı *Maaile*.

Behçet Necatigil, Sabahattin Kudret Aksal, Cemal Süreya, Ahmet Oktay, Özdemir İnce, Güven Turan, Egemen Berköz ve İzzet Yasar'ın toplu şiirlerinin yeni basımları yapıldı bu yıl.

Adam Yayınları, "yalnızca şiirin gücüne yaslanarak yükselmiş gözlerden uzak bir şair" olarak nitelediği Sabri Altınel'in daha önce yayımlanmamış şiirlerini *Kentin Küçük Sokağı* adlı bir kitapta topladı.

Enis Batur bu yıl iki şiir kitabı çıkardı *Taşrada Ölüm Dirim Hazırlıkları* ile *Darb ve Mesel*. Bunlar, Batur'un başlangıçtan beri özenle koruduğu akımlar ve kuşaklar dışı özgün şiirinin geçmişte kalan, bugüne kadar su yüzüne çıkmamış bir bölümüne yeniden bakışıydı.

Mehmet Taner, 1981'den sonra çıkardığı ilk kitabı olan *Dip*'le şiire yeni bir başlayış yaptı.

Barış Pirhasan da on yıl sonra yeni bir şiir kitabı ile göründü *Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor.* Güzel şiirleri de içermesine karşın, belki de uzun yılların ürünlerini bir araya topladığı için, biraz dağınık bir kitap gibi geldi bana bu.

Ahmet Ada, *Taş Plak Gazelleri*'nde, son yıllarda artık suyu çıkmaya başlayan gazel modasını Rebetiko'cuların yürek dağlayan yaşam öyküleriyle ustaca dengeliyordu.

Abdülkadir Budak 1994'ün son günlerinde çıktığı için değinemediğimiz *Yanlış Anka Destanı*'nda geriye dönüşlerle genç bir ozanın yetişmesi serüvenini şiirleştiriyordu.

Yılın en çalışkan şairi hiç kuşkusuz Haydar Ergülen'di. Dergi ve gazetelerde ses getiren yazılarının yanında üç elle şiirler yazdı Hafız adıyla apayrı bir şiiri sürdürürken, Lina Salamandre adıyla *Kabareden Emekli Bir "Kızkardeş"*i oynadı, *Eskiden Terzi*'deyse Haydar diye göründü.

Tuğrul Tanyol'un *İhanet Perisinin Soğuk Sarayı,* Erdal Alova'nın *Bitik Kent*, Lâle Müldür'ün *Uzak Fırtına,* Günseli İnal'ın *Saklanmış Levha,* Metin Cengiz'in *Şarkılar Kitabı,* Perihan Mağden'in *Mutfak Kazaları,* Turgay Kantürk'ün *Siyah Eşya,* Sami Baydar'ın *Dünya Bana Aynısını Anlatacak,* Salih Ecer'in *Seferi,* Ahmet Güntan'ın *Romeo ve Romeo,* Merih Akoğul'un *Kuğunun Ölümü,* Şükrü Erbaş'ın *Dicle Üstü Ay Bulanık,* Hüseyin Ferhad'ın *Hayal Ülkesinin Keşfi,* Yeşim Salman'ın *Birdenbire* adlı kitapları bu yıl üzerinde durulması gerekli şiir kitaplarıydı.

1994 Sabri Altınel ve 1995 Cemal Süreya ödülü ile adını duyuran Hakan Savlı'nın *Unutulmuş Çocukluk Eskizleri* ile "Sombahar" dergisindeki şiirlerinden tanıdığımız Nilgün Üstün'ün *Kendi ve Öteki* adlı kitapları yılın umutları dizisinde en başta söz edilmesi gereken iki kitaptı. Her iki yapıt da ilk kitaplardan beklenilenin çok üstünde bir düzeyde şiirler içeriyordu. Savlı ve Üstün'ün kendilerine özgü imge ve ses dünyaları, dışlaştırdıkları dünyanın içinde yitmeyen ustaca gözlemleri yepyeni ve yetenekli iki şairi haber veriyordu.

Çeviri şiir kitaplıklarımız bu yıl usta ellerden çıkmış çevirileri ve özenli, albenili baskılarıyla birçok çeviri şiir kitabı kazandı. Cevat Çapan'ın *Şiir Atlası*'nın ikincisi, Cemal Süreya'nın *Yürek ki Parampara* adıyla sunulan çeviri şiirler toplamı, Işıl Saatçioğlu'nun *İtalyan Hermetik Şiirleri Antolojisi,* Şavkar Altınel'in *Kuzeyde Bir Adadan...*

adıyla İngiliz şiirlerinden yaptığı seçmeleri gerçek birer antoloji niteliğindeydi. Chaucer'ın *Canterbury Hikâyeleri* altı yüzyıl sonra Nazmi Ağıl'ın yetkin çevirisiyle nihayet Türk diline de kazandırılmış oldu. Tam listesini Yıl İçinde Yayımlanan Şiir Kitapları belgeliğinde görebileceğimiz, Joyce'tan Adonis'e bir dizi şairden yapılmış seçmeler kitapları çağdaş dünya şiirini Türk şiir okurunun elinin altına taşıyordu. Genç Türk şiirinin bu çeviri çabalarından çok şeyler kazanacağını umuyorum.

Dergiler

Dergilerde şiir bu yıl yine baş yeri tutuyordu denilebilir. "Adam Sanat", "Gösteri", "Varlık", "Bir Yeni Biçem", "Damar", "Eşik", "Karşı" ve "Ayrım" gibi şiire ve şiir sorunlarına, şiir tartışmalarına gerekli yeri zaten veren dergilerin yanında, başta "Sombahar", "Şiirlik" ve genç ozanların dergisi "İzlek" olmak üzere yalnızca şiire ayrılmış dergilere bu yıl yenileri de eklendi : "Dize", "Gezgin", "Göçebe" ve "İpek Dili". Daha önceki yıllardan gelen, ama yayınlarını aralıklı sürdüren "Şiir Atı", "Düşler", "İblis" gibi dergiler de 1995'te birer, ikişer sayıyla şiir kervanında yerlerini aldılar. Devamlı çıkmak koşuluyla bu tür şiir dergilerinin sayılarının artması şiir yaşamını besleyecek ve canlı tutacaktır.

"Sombahar" dergisinin her sayısı değişik şairlere ayrılmış Özel Bölümler içeriyordu. Bu Özel Bölümlerde sırasıyla Tarık Günersel, Halit Asım, Salâh Birsel, Orhan Alkaya ve Haydar Ergülen'in şiiri, söyleşiler, yazılar ve şiir örnekleriyle enine boyuna tartışıldı. Derginin 6. yaşına girdiği 31. sayısı Nâzım Hikmet Özel Sayısı olarak yayımlandı. Bu sayıda, "özellikle '80'li yıllardan sonra yazmaya başlayan şair ve eleştirmenler" kendilerine yansıdığı biçimiyle Nâzım Hikmet'in kişiliği ve şiiri üzerine düşüncelerini ortaya koydular.

Ankara'da yayımlanan "Damar" dergisi, Nisan sayısından başlayarak her sayısında, söyleşiler, yazılar ve şiirlerle daha çok genç kuşaktan bir şaire ağırlık verdi Arife Kalender Önel, Bilal Kayabay, Zerrin Taşpınar, Hüseyin Şahin, Betül Tarıman, Haydar Ünal, Neriman Calap, Fahrettin Koyuncu.

"Milliyet Sanat" dergisi 1 Eylül 1995 tarihli 367. sayısının bir bölümünü 70. doğum yılı nedeniyle Attilâ İlhan'a ayırdı.

Bursa'da yayımlanmaya başlayan "Semender" dergisi 1. sayısında 80. doğum yılı nedeniyle Melih Cevdet Anday için özel bölüm ayırdı.

Tartışmalar

1995 Şiir Yıllığı'nın sonunda, "Adam Sanat"ın Kasım 1994 sayısında yayımlanan "80 Sonrası Şiirimizde Yenilikçilik" adlı açık oturumun 1995'te şiir tartışmalarına bir zemin oluşturacağı tahmininde bulunuyor, "Tartışmanın genel bir hava kazanıp kazanamayacağını, konunun nereye kadar gideceğini bu yıl içinde göreceğiz" diyordum.

Ne yazık ki, konu üzerinde – Dergilerde Şiir Üzerine Yazılar-Tartışmalar bölümünde de göreceğimiz gibi – birçok yazı yayımlanmış olmasına karşın tartışma genel bir hava kazanamadı; konuyla doğrudan ilişkisi olmayan şair, yazar ve eleştirmenler sessiz kalmayı yeğlerken, tartışma, suçlamalar ve suçlamalara verilen yanıtlar biçiminde bir ağız dalaşına dönüştü. Bunda, tartışmayı açan ve tartışmaya katılanların hırçın konuşma biçemleri kadar, toptan suçlamalara ya da savunmalara girilerek tartışmanın çok değişik alanlara çekilmesiyle ilgi odağının yitirilmesinin büyük rolü vardı.[1]

Aslında, 1994'te "Sombahar" dergisindeki bir yazısıyla tartışmaları başlatan ve adı geçen açık oturumun yapılmasına neden olan Roni Margulies'in ve daha sonra ona katılan Şavkar Altınel'in çok açık bir savları vardı Özetle, '80 sonrasında yazılan şiirlerin çok büyük bir çoğunluğu, ayakları yere basmayan, bir şey anlatmayan, bir şey söylemeyen, anlamsız şiirlerdi; konusuz şiir, şairi dışında hiç kimseyi ilgilendirmiyordu. İnsanları ilgilendirmeyen şiirler yazıldıkça insanlar şiirden soğuyor, sonuçta şiir okunmaz hale geliyordu. Oysa insanları ilgilendiren şiirler yazıldığında bal gibi okunuyordu şiir : işte Orhan Veli, işte Nâzım Hikmet. Margulies 1995 Kasım'ında "Adam Sanat"a yazdığı son bir yazıda bu savlarını dayattığı 80 Sonrası Şiir sınırını daha gerilere, İkinci Yeni'ye kadar götürerek Şiir ve Sınıf Mücadelesi bağlamı içinde Turgut Uyar'ın şiirini değerlendiriyordu. Bu konunun 1996'da bir tartışma konusu oluşturup oluşturmayacağını ileride göreceğiz, ama ilginç olan, Margulies'in, İkinci Yeni nasıl tükenip gittiyse "günümüzde de yaşantıya bağlı olmayan şiirler yazan şairleri benzer bir akıbetin beklediği" kehanetinde bulunmasıydı.

Bu konular, Türk şiirinin 50 yıllık geçmişinde birçok kez yapıldığı için artık anlamsız hale gelmiş olsa bile, yeniden tartışılabilir, ileride, diyelim 10-15 yıl sonra yeni baştan ele alınmak üzere "şiirde anlam/anlamsızlık", "şiir okuru", "şiir/toplumsal yaşam ilişkisi" vb. konular üzerinde yeniden durulabilirdi. Ve belki de yaşamakta olduğumuz toplumsal/tarihsel koşullar içinde çok ilginç ve yararlı sonuç-

lara da ulaşılabilirdi. Ama Margulies'in ortaya attığı, daha sonra Şavkar Altmel'in ve bir anlamda Mehmet Yaşın'ın da katıldığı bu savlar, karşı yanı o denli suçlayıcı, o denli dıştalayıcı ve buyurucu biçimde savunuldu, Attilâ İlhan ve Yahya Kemal gibi o denli yanlış örneklere dayandırılmaya, Turgut Uyar ve Edip Cansever gibi şairlerin şiirlerini o denli çarpıtmaya kadar gidildi ki, yukarda da söylediğim gibi tartışmaya girmesi olası şair ve yazarlar bundan uzak durmayı yeğledi.

Bir başka önemli tartışma, Kültür Bakanlığı'nın şiir klipleri yaptırma girişimi ile başlayan "Şiir klibi olur mu?" konusunda geçti. Kültür Bakanlığı'nın ilk aşamada "Altı Şair Altı Klip" (Orhan Veli, Nâzım Hikmet, Yahya Kemal, Ahmet Haşim, Tevfik Fikret ve Necip Fazıl) projesine karşı çıkan şairler ve yazarlar (İlhan Berk, Can Yücel, Refik Durbaş, Ahmet Telli, Ali Cengizkan, Memet Fuat, M. H. Doğan vb.) şiirin bir sanat olduğu, çekilecek şiir kliplerininse bir tek kişinin klip yönetmeninin yorumuyla dondurulacağını ileri sürerken, klip yapımcıları bu girişimin yanında yer aldılar, bu girişimin "şiire susamış"(!) ama şiir okumayan, okumaktan değil seyretmekten hoşlanan halkımızı şiire ısındıracağını söylüyorlardı. Bu tartışmanın, klipler gerçekleştirilip televizyonlarda gösterilmeye başlanınca daha ateşli bir biçimde yeniden gündeme geleceğini sanıyorum. Özellikle de, şiiri bu yolla popülerleştirme savının, şiirde nasıl bir popülizme yol açtığı görülünce...

Ölümler – Olaylar

1994'ün son günü The Marmara Pastanesinde patlayan bir bombayla yaralanan Onat Kutlar'ı 11 Ocak'ta yitirdik. Onat Kutlar'ın (1936) *Peralı Bir Aşk İçin Divan* (1981) ile bu kitaptaki şiirleri de içeren *Unutulmuş Kent* (1986) adlı iki şiir kitabı vardı.

Mustafa Irgat (1950) 3 Mart 1995'te kansere yenik düştü. 45 yaşındaydı, ilk kitabı henüz yayımlanmıştı : *Aitsiz Kimlik Kitabı.*

Aziz Nesin (1915) 6 Temmuz 1995 günü, İzmir-Çeşme'de bir kalp krizi sonucu aramızdan ayrıldı. Aziz Nesin öteki yazın dallarındaki büyük ününe karşın şair olarak da değerlendirilmek isterdi. *Sondan Başa* adlı kitabına (1984) şiirleriyle birlikte şiiri üzerine yapılan eleştirileri de almıştı. Son şiir kitabı *Sıvas Acısı* (1995) idi.

Şair Arif Coşkun (1928) 1995 yazında öldü. Coşkun'un *Günah Dağları* (1962), *Uzay Gülü* (1964), *Ateş Hattı* (1966), *Taş Kilim* (1969), *Çıkınımda Anadolu* (1972), *Barışın Kuyumcuları* (1978), *Tufandan Önce Sonrakiler* (1984) adlı yedi şiir kitabı vardı.

Nâzım Hikmet'in şiirlerinde ölümsüzleştirdiği, "kalbimin kızıl saçlı bacısı" dediği Piraye, 21 Mart 1995'te öldü.

Şair, gazeteci, yazar Şemsi Belli 13 Ekim 1995 günü öldü.

PEN Yazarlar Derneği, Melih Cevdet Anday'ın 80. doğum yılını bir toplantıyla kutladı. (13 Mart 1995)

TYS ve İDT, "Bir Portre" adlı etkinlikle Mehmed Kemal'in 75. doğum yılını kutladı. (12 Nisan 1995)

PEN Yazarlar Derneği ile Bergama Belediyesi'nin Mayıs ortalarında düzenlediği Geleneksel Akdenizli Ozanlar Toplantısı'nın 3.sünde Türk, Katalan, Arnavut, Makedon, Kuzey Kıbrıs, Filistinli yazar ve şairlerin katılımıyla yapılan toplantıda Sappho ve şiiri tartışıldı.

Edebiyatçılar Derneği'nin 20-21 Mayıs 1995 günlerinde Ankara'da düzenlediği Melih Cevdet Anday Günleri sempozyumunda Anday'ın şiiri, romanı, oyunları, dil ve düşünce dünyası üzerinde duruldu. Sempozyuma sunulan bildiriler daha sonra *Melih Cevdet Anday Günleri* adlı bir kitapta toplandı.

Türkiye Yazarlar Sendikası ve PEN Yazarlar Derneği, 24 Ekim 1995 günü, 70. Doğum Yılında Arif Damar onuruna Küçük Sahne'de bir toplantı düzenledi.

Divan Şiir Çeviri Derneği'nce düzenlenen 1. Kolektif Şiir Çeviri Semineri 28 Eylül-1 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da yapıldı.

Nâzım Hikmet'in Azeri yontucu Sait Rüstem tarafından yapılan "Rüzgâra Karşı Yürüyen Adam" adlı yontusu 9 Aralık 1995 günü Kültür Bakanı Fikri Sağlar'ın da katılımıyla yapılan bir törenle Ankara'da Atatürk Kültür Merkezi'nin bahçesine dikildi.

5-15 Ekim 1995 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan 3. İstanbul Şiir Kitapları Fuarı süresince çeşitli konularda paneller, sempozyumlar, şiir dinletileri, imza günleri yapıldı.

Görüldüğü gibi gerçekten şiir yönünden yoğun bir yıldı 1995.

Yeni *Yıllık*'larda buluşmak dileğiyle.

Ocak 1995
Mehmet H. Doğan

(1) Tartışmada söylenenler ve söylenmeyenler, daha doğrusu tartışılması gerekirken tartışılmayanlar konusunda, Ergin Yıldızoğlu'nun "Adam Sanat"ın Ocak ve Ekim 1995 tarihli sayılarındaki "Tümüyle Anlamsız Koca Koca Şairler" ve "Bir Şiir Tartışmasının Bıraktığı Tortular" adlı yazılarına bakılabilir.

BELGELİK

Dergilerde Şiir Üzerine Yazılar-Tartışmalar

ADAM SANAT
Poeturka II/90'ların Şiirinde In&Out, Mehmet Yaşın, Ocak
Tümüyle Anlamsız Koca Koca Şiirler, Ergin Yıldızoğlu, Ocak
Bir Söyleşinin Düşündürdükleri, Sina Akyol, Ocak
Margulies'in Mantığı ya da İşte Şiir, Metin Cengiz, Ocak
Deveye Cilve Yap Demişler, Roni Margulies, Ocak
Poeturka III/Marjinalci Muhalefetin Merkezi İktidarı, Mehmet Yaşın, Şubat
Poeturka IV/Gayri Misak-ı Milli Şiirimiz, Mehmet Yaşın, Mart
İki Şiirin Düşündürdükleri, Roni Margulies, Mart
Bir Yazın Adamı (M. C. Anday), Memet Fuat, Nisan
Poeturka V/Gelenek mi? Kimin Geleneği?, Mehmet Yaşın, Nisan
Bir Addan Ne Çıkar ki?, Roni Margulies, Nisan
Poeturka VI/Avrupalı Müslüman Şairler, Mehmet Yaşın, Mayıs
Poeturka VII/Modern Türk(çe) Şiiri Biterken Başlayanlar, Mehmet Yaşın, Haziran
İstanbul Kitabı'ndaki İstanbul Şiiri İçin İyimser Bir Okurun Düşünceleri, Tuğrul Asi Balkar, Haziran
Cevat Çapan Şiirinin Adresi, Gültekin Emre, Haziran
Şiirde Çok Renklilik, Memet Fuat, Temmuz
Anday Şiirinde Anlam Arayışları, Mehmet H. Doğan, Temmuz
Bir Ozandan İki Kitap (Enis Batur) Hüseyin Peker, Temmuz
Şiir Medyaya Çıkıyor, Mehmet H. Doğan, Eylül
İç Göçün Büyük Şairi : Cahit Külebi, Roni Margulies, Eylül
Bugünün Şiir Gündemleri Üzerine Son 10 Söz, Mehmet Yaşın, Eylül
Bir Şiir Tartışmasının Bıraktığı Tortular, Ergin Yıldızoğlu, Ekim
Turgut Uyar, Şiir ve Sınıf Mücadelesi, Roni Margulies, Kasım
Baudelaire'de Sanat ve Uyuşturucu İlişkisi, Yakup Şahan, Aralık
Hüseyin Ferhad'ın Şiiri : Aşk ve Adalet İçin, Yücel Kayıran Aralık

BİR YENİ BİÇEM
"Bizim Kuşak" Üzerine Alçak Sesli Düşünceler, Halûk Cengiz, Ocak
Türkçe Şiir, Türkiyeli Şair, Ahmet Necdet, Şubat
Gülten Akın'la Konuşma, Hülya Karaibrahimoğlu, Şubat
Acının ve Hüznün Evrensel İmgesi Metin Altıok, Metin Fındıkçı, Şubat
Günümüz Şiiri ve Şiirin Geleceği, Halim Şafak, Şubat
Altay Öktem'in "Giyotin" Şiirinin Çözümlemesi, Mustafa Durak, Nisan
Attilâ İlhan'ın Şiiri, Metin Cengiz, Nisan
Ahmet Telli ile Söyleşi, Hayati Özen, Temmuz
Günümüz Türk Şiiri, Mehmet H. Doğan, Ağustos
Şiir, Şair, Kültür vb. Üzerine Enis Batur ile Söyleşi, Ağustos
Günümüz Dünya Şiiri, Cevat Çapan, Eylül
Hilmi Yavuz Şiiri Üzerine (söyleşi), Feridun Andaç, Ekim
Şairin Alaaddin Hali, Enis Batur, Ekim
Gültekin Emre'nin Şiirine Genel Bir Bakış, Ramis Dara, Ekim
Şiire Coğrafyayı Bulaştırmak, Hasan Varol, Ekim
Yahya Kemal'in "Itrî"si, Sabit Kemal Bayıldıran, Kasım

AYRIM
Şiirde Trajik Sorunsalı, Raif Özben, Mart-Nisan
Şiir ve Lirizm, Raif Özben, Temmuz-Ağustos

CUMHURİYET KİTAP – DERGİ
İlhan Berk'le Söyleşi (Tuğrul Asi Balkar), 16 Şubat
Cesur Deneylerin Şairi, (İ. Berk), Metin Cengiz, 16 Şubat
Oktay Taftalı ile Söyleşi, Metin Celâl, 16 Şubat
Metin Cengiz'le Söyleşi, Engin Turgut, 23 Şubat
M. C. Anday ile Şiir ve Aşk Üzerine Söyleşi (A. Behramoğlu), 19 Mart
Ali Cengizkan'la Söyleşi (Mustafa Emre), 27 Nisan
Osman Hakan A. ile Söyleşi (V. Bahadır Bayrıl), 15 Haziran
Tuğrul Tanyol ile Söyleşi (Erdal Doğan), 6 Temmuz
Seyyit Nezir'le Söyleşi (Gökçen Yılmaz), 3 Ağustos
Özkan Mert'le Söyleşi (Feridun Andaç), 17 Ağustos
Ahmet Ada ile Söyleşi (Gökçen Yılmaz), 17 Ağustos
M. C. Anday Şiirinde Zaman/Tarih (Füsun Akatlı), 28 Eylül
Yusuf Alper'le Söyleşi (Veysel Çolak), 26 Ekim
Ahmet Necdet'le Söyleşi (Leylâ Şahin), 16 Kasım

Gülten Akın'la Söyleşi (Ece Temelkuran), 7 Aralık
Üç Vatan Üç Kimlik Bir Şair Yazar Mehmet Yaşın (Nilgün Gürkan), 28 Aralık 1995
Mehmet Yaşın'ın Şiiri (Dr. Bekir Azgın), 28 Aralık 1995
Arzunun Karşılığı : Yalnızlık (Ruth Christie), 28 Aralık 1995

ÇAĞDAŞ TÜRK DİLİ
Şiir Kitapları Üstüne Günlük (Cahit Külebi), Tuncer Uçarol, Ocak
Şiirde Estetik Sorunu I, II, Cengiz Ertem, Mart-Nisan
Behçet Aysan'ın Şiirinde Renkler, Ülkü Yalım Günay, Mart
Mehmet Başaran'ın Şiir Kitapları, Tuncer Uçarol, Mayıs

DEFTER
Bugün Dağlarca, Ahmet Soysal, Bahar 1995

DÜŞLER
Abdülkadir Budak'la Söyleşi, Ocak
Fazıl Hüsnü Dağlarca ile Söyleşi, Mayıs

EDEBİYAT VE ELEŞTİRİ
Şiir Öğretimi, Ahmet Kerem Çebi, Kış 1994
"Ölüm Nedeni Bilinmiyor" Üzerine Bir Otopsi, Adnan Satıcı, Kış 1994
Şiir ile Öykünün Arakesiti, Veysel Çolak, Mart-Nisan

EŞİK
Şiirin Mikro Estetik Eleştirisi'ne Eleştiri, Muhsin Şener, Ocak/Şubat
Şiirde Dışavurumculuk, Ali Ekber Danabaş, Mart/Nisan

EVRENSEL KÜLTÜR
İmge İçin, Muhsin Şener, Ocak
Bir Düzanlatım Şiir İncelemesi, Muhsin Şener, Şubat
Şiir ve Nesnel Gerçeklik, Selim Şen, Mayıs
Faruk Nafiz'in 'Sanat'ı, Sabit Kemal Bayıldıran, Haziran

FOLKLOR/EDEBİYAT
Ahmed Arif'in Çıkış Yeri ve Halk Kültüründen Beslenen Şiirler, Ziya Şeker, Aralık 1994, Sayı 1
Cemal Süreya, Şiir ve Folklor, Günay Güner, Aralık 1994, Sayı 1

GEZGİN
Yunus Emre'de Aşkınlık Düşüncesi, Afşar Timuçin, Kitap I
Anday'ın 'Yukarda' Şiiri Üzerine Bir Deneme, Yücel Sivri, Kitap I

GÖÇEBE
Şiir ve Şair (Neden) Barbarlığa Dönmelidir, Osman Çakmakçı, Ocak
Yeni Şiirimizin Zemini ve İlkeleri, İdris Özyol, Ağustos

GÖSTERİ
Ne Olacak Bu Şuaranın Hali?, Haydar Ergülen, Ocak
Şiir Şiire Düşman, Şavkar Altınel, Ocak
Geleceğin Şairi Adonis, Hami Çağdaş, Şubat
Büyük Şiir Ne Zaman Çok Satar, Metin Celâl, Şubat
Bende Sığar İki Cihan Ben Bu Cihana Sığmazam, Yücel Kayıran, Şubat
Işığın Yüksek Salonlarında, Lâle Müldür, Mart
Düz Dünya Cemiyeti'ne Mektup, Şavkar Altınel, Mart
Dünya Yuvarlaktır ve Dönüyor, Metin Celâl, Nisan
Nereye Gitsem Şanı Geçmiş Dünyamın (Ş. Altınel'in şiiri), Yücel Kayıran, Nisan
Osman Hakan A. ile Konuşma (A. Günvar) Haziran
Tane Bakmış Salkıma Demiş ki... (Enis Batur'un şiiri), Işıl Saatçioğlu, Temmuz
Bir Şiir İki Yorum (Nuri Demirci'nin bir şiiri), Mustafa Durak, Ağustos
İstikbal Şiirdedir, Haydar Ergülen, Eylül
Tarancı'nın Şiirinde Renkler, Baki Asiltürk, Eylül
Şiir Şairden Kurtulabilir mi?, Yücel Kayıran, Kasım
Can Çekişen Kuğuya Dokunuş, Ali Selen, Kasım
Şairseniz Üzülmeyin Geçer, Haydar Ergülen, Aralık

İZLEK
Şair, İnsan, Sanat ve Yanılsama 3-4-5-6 Hayati Baki, Ocak-Şubat, Mart, Nisan, Mayıs
Düzdeğişmece, Nizamettin Uğur, Mayıs
Değinmece, Nizamettin Uğur, Haziran-Temmuz
Eğretileme/I, Nizamettin Uğur, Ekim-Kasım

KIYI
Acının Salıncağında : Şiirin Yanılmazlık Saati (Ahmet Özer'in Şiiri), Tuğrul Asi Balkar, Ağustos

KİTAP-LIK
Şiir ve Konvertibilite, Enis Batur, Ocak-Şubat
Sahne Sanatlarından Biri Olarak Şiir, Cem Akaş, Ocak-Şubat
Yahya Kemal ve İstanbul, Doğan Hızlan, Ocak-Şubat
Şiir ve Jeopolitik, Sabri Gürses, Mart-Nisan
Şiir ve Tanıtım, Ebubekir Eroğlu, Temmuz-Ağustos
Melih Cevdet Anday'ın 'Yağmurun Altında' Bize Söyledikleri, Osman Çakmakçı, Temmuz-Ağustos
Romeo ve Romeo ya da Bir Mandala Şiiri, Lâle Müldür, Mayıs-Haziran
Şiir ve Özerklik, İsmet Kara, Mayıs-Haziran
Şiir ve Tanıtım, Ebubekir Eroğlu, Temmuz-Ağustos
Melih Cevdet Anday'ın "Yağmurun Altında" Bize Söyledikleri, Osman Çakmakçı, Temmuz-Ağustos
Şiir ve Milliyet, Türkün Aklı Sonradan Gelir, Sabri Gürses, Eylül-Aralık

NAR
Üç Şair Üç Kapalı Çarşı, Doğan Hızlan, Ocak
Paul Eluard, Ozanın Doğru Yüreği 100. Yaşında, Halil Gökhan, Ocak
Yahya Kemal Üzerine Dağınık ve Aykırı Düşünceler, Doğan Hızlan, Mart-Nisan
Araya Sıkışan Şair Ercümend Behzat Lav, Doğan Hızlan, Mayıs-Haziran

SEMENDER
Melih Cevdet Anday'la Söyleşi, Hayati Özen, Yaz '95
Hep Sonrası Anday'ın Şiirinde İmge, Orhan Koçak, Temmuz-Ağustos

SOMBAHAR
Murathan Mungan'ın Sanatı, Hakkı Engin Giderer, Mart-Nisan
'Uniform' Şiire Karşı, Orhan Kâhyaoğlu, Mayıs-Haziran
Yahya Kemal'in Şiirsel Konumu, Güven Turan, Mayıs-Haziran
Şiirde Görsellik ve Türk Şiirinde Görsel Ögeler, G. Gonca Gökalp, Mayıs-Haziran
Orhan Alkaya ile Söyleşi (Orhan Kâhyaoğlu, Evren Erem), Temmuz-Ağustos
Attilâ İlhan Şiirinde Bileşimler, Metin Celâl, Temmuz-Ağustos

Enis Batur : Ağlayan Kadın : Daedalus : 'Ağlayan Kadınlar Lahdi'nin Heykeltraşı : Okur, Mustafa Durak, Temmuz-Ağustos
İzzet Yasar Şiiri Niye Bıraktı, Orhan Kâhyaoğlu, Temmuz-Ağustos
Müzikhallerden Şiirhallere Seyir; 'Gazele Zeval Olmaz', Sezai Sarıoğlu, Temmuz-Ağustos
Rimbaud'nun Şiir Renkleri, Ayşe (Eziler) Kıran, Kasım-Aralık

VARLIK
Gerçeküstücülük Anlayışına Modernizm-Postmodernizm İlişkisi Açısından Bir Bakış, Hasan Bülent Kahraman, Ocak
Gerçeküstücülük ve Türk Şiiri, Mehmet H. Doğan, Ocak
Kesit, Tuğrul Tanyol, Ocak, Nisan, Temmuz, Eylül, Ekim
Nâzım Hikmet'in Şiirinde Divan Edebiyatından İzler, Konur Ertop, Şubat
Şiirimiz Niçin Evrensel Olamıyor? Erdoğan Alkan, Şubat
Ait'siz Bir Kimlik Yitti (Mustafa Irgat), Mazhar Candan, Nisan
Evrensel, Klasik ve 'Türk Şiirinin Evrenselleşmesi' Üstüne, Hasan Bülent Kahraman, Nisan
Şiir ve Kıskançlık, Şavkar Altınel, Haziran
Behçet Aysan'ın Şiiri, Gültekin Emre, Temmuz
Şiirde Kapalılık, Sabit Kemal Bayıldıran, Ekim
Arif Damar'la Söyleşi, Enver Ercan, Aralık
Attilâ İlhan'ın Şiirde Yarım Yüzyılı, Konur Ertop, Aralık

VAROŞ
Müslüman Mahallesinde Salyangoz Satan Bir Dada'cı : M. Z. Taşkın, Sonay Yılmaz, Ocak 1995

YEDİ İKLİM
Hüsn ü Aşk'a Dair, Klasik Hikâye Roman, Necmettin Türinay, Temmuz
Gelenek ve Sezai Karakoç'un Şiiri, Muhsin Macit, Eylül
Fuzuli'nin Leyla ile Mecnun Romanı, Dr. Mehmet Kahraman, Ekim

1995'TE ŞİİR ÖDÜLLERİ

Cemal Süreya Şiir Ödülü
Hulki Aktunç, *Istıraplar Ansiklopedisi*
Hakan Savlı, *Unutulmuş Çocukluk Eskizleri* (Dosya)

Kültür ve Sanat Büyük Ödülü (Kültür Bakanlığı)
Fazıl Hüsnü Dağlarca

Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü
Ali Cengizkan, *Sürek Avında Dünya*

Behçet Necatigil Şiir Ödülü
Osman Hakan A., *'Gül' Odası*

Behçet Aysan Şiir Ödülü
Birincilik
Adnan Satıcı, *Yerçekimine Uyan Portakal Çiçeği*
Cahit Ökmen, *Melankolik Masal*
Özel Ödül
Serdar Pekkan, *Yangında Son Kurtarılacak*
Serdar Koç, *Temmuz Ayazı*

Arıburnu Şiir Ödülü
Mustafa Irgat, *Ait'siz Kimlik Kitabı* (Kitap)
Altay Öktem, *Çamur Şiir* (Dosya), Birincilik
İlyas Tunç, *Kül ve Kopuş* (Dosya), Jüri Özel Ödülü

Halil Kocagöz Şiir Ödülü
Sina Akyol, *Ayda Tümör İzleri*

Çankaya Belediyesi ve Damar Edebiyat Dergisi II. İlkbahar Şiir Yarışması
Birincilik : Devrim Murat Dirlikyapan, *Epitaph* (Dosya)
İkincilik : İlyas Tunç, *Kül ve Kopuş* (Dosya)
Üçüncülük : Zeynep Uzunbay, *Sabahçı Su Kıyıları* (Dosya)

Ali Rıza Ertan Şiir Yarışması
Birincilik : Veysel Çolak
Başarı Ödülü : Yunus Koray
Başarı Ödülü : Yunus Yaşar

Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü
Özgür Özmen

Truva Kültür ve Sanat Ödülleri (şiir)
Gülsüm Cengiz Akyüz

Vedat Güler Şiir Ödülü
Salih Mercanoğlu, *Yağmurun Elleri*

Yunus Nadi Şiir Ödülü
Kağan Kök, *Şiir Çelengi*

Rıfat Ilgaz Cide Edebiyat Ödülü
Yılmaz Arslan, *Su Mektupları* (Dosya)

Altın Koza Şiir Yarışması
Mustafa Emre, En İyi Şiir Dosyası
Veysel Çolak, Karacaoğlan Özel Ödülü
Ercan Atay, Dadaloğlu Özel Ödülü

Şiir Ödülü 95 (Balıkesir Üni. Kültür İşle. Md.)
Birinci : Devrim M. Dirlikyapan
İkinci : Burcu Belentepe
Üçüncü : Mustafa Ocak

Sabri Altınel Şiir Ödülü
1. Veysel Çolak, *Kalbim, Hoşça Kal* (Dosya)
2. Yunus Koray, *Karşı Kitap* (Dosya)
3. Mehmet Mümtaz Tuzcu, *Gece Raporu* (Dosya)
Övgüye Değer Dosyalar :
Yılmaz Arslan
Mustafa Ocak
Mustafa Emre

Dünya Kitap 3. Şiir Ödülü
Cengiz Kılçer

Özdenoğlu Şiir Yarışması
Birinci : Beytullah Hatoğlu
İkinci : Yasemin Çalıkır
Üçüncü Filiz Topuş

Mansiyon : Turgay Değirmenci
Ali Burak Örüm

1995'TE YAYIMLANAN ŞİİR KİTAPLARI

1995 Yıllığına Girmeyen 1994 Baskılı Şiir Kitapları

Batur Enis, [*Ondört + X= 4*]
Bedri Yaşar, *Sızıdır Beyoğlu İbranice Yazılsa da,* Gelecek Yay.
Benli M. İrfan, *Çağrısız Konuğuydum Denizin*, Saraybahçe Bale. Yay.
Budak Abdülkadir, *Yanlış Anka Destanı,* Era Yay.
Büyüktanır Zeki, *Şeyh Bedrettin Destanı,* Yazın Kit. Yay.

Çelikal Gülin, *Gecenin Bir Vakti,* Kendi Yay.
Çiçek Tacim, *Gülyaşam,* Aykırı Sanat Yay.
Çuhacı Ahmet, *Beş Harfli Alfabedir Sevgi,* Med Yay.

Demirağ Fikret, *Sırı Dökülmüş Kökayna &Yalnızlık, Gece Müziği,* Galeri Kültür Yay. (Kıbrıs)
Değirmenci Turgay, *Aşka da Aykırı,* Kedi Şiir Kitaplığı

Ekiner Erdoğan, *Yaşadıkça,* Karşı Yay.
Erbaş Emine, *Denizin Kalbi,* Gerçek Sanat Yay.
Evren Ergun, *Bütün Şiirler* (1950-1994), Pasifik Yay.

Kapkıner Murad, *Elifbamdan Artakalan,* Sanat Yay.
Kaplan Sefa, *Seferberlik Şiirleri*, Anadolu Sanat Yay.
Karahan A. Neyzar, *Gizli Su,* Engin Yay.
Kayabay Bilal, *Gülüşüne Bereket,* BK. Yay.
Korkmaz Şahbender, *Aşeka,* Prospero Yay.

Madanoğlu Arif, *Ütopya ve Katran,* Prospero Yay.
Madanoğlu Arif, *Gül Dikenini Öpünce,* İnsancıl Yay.
Matay Neşe, *Sevgi Diyelim,* İlke Yay.
Murat Şemsettin, *Kanatları Kırık Kuş Resimleri,* Tını Yay.
Müfid Ahmed, *Sanki Aşk,* Piya Kitaplığı

Önel Arife Kalender, *Göçebe Sevinçler,* Cem Yay.
Özcan Bülent, *En Güzel Ben Ölürüm,* Mavi Pencere Yay.
Öztaş Kaya, *Sessiz ve Derinden,* Prospero Yay.
Öztürk Asım, *Yosun Tutmuyor Yoram,* Ozan Yay.

Sır İsmail Hakkı, *İçimdeki İnsan,* Kendi Yay.
Sivri Yücel, *Bunker*'den, Şiir Atı Yay.

Şen Ramazan, *Alazda,* Şiir Atı Yay.

Tez Orhan, *Aylardan Ağustos,* Kendi Yay.

Ulusoy M. Rifat, *Türkü Gözlüm,* Tını Yay.

Ünver Naci, *Ozanın Öldüğü Gün,* Başak Yay.
Ünver Naci, *Sana 25 Şiir,* Başak Yay.
Üstündağ Metin, *Kalk Gidelim Defteri,* Parantez Yay.

Yağan Emir Ali, *Şarkılar Ülkesi,* Piya Kitaplığı
Yalçın Kemal, *Geç Kalan Bahar,* .Ortadoğu Yay. (Alm.)
Yaşar Yunus, *Aşkları da Yakarlarsa Bir Gün,* Kedi Şiir Kit.

1995 Yılında Yayımlanan Şiir Kitapları
A. Osman Hakan, *'Gül' Odası,* Şiir Atı Yay.
Ada Ahmet, *Taş Plak Gazelleri,* Broy Yay.
Ada Serhan, *İlân-ı Şiir,* Yapı Kredi Yay.
Adalı İnci, *Sugülleri,* Prospero Yay.
Ahmet Necdet, *Ay Kasidesi,* Broy Yay.
Akay Abdullah, *Islak Güneş,* Beğendik Kültür Hiz.
Akın Gülten, *Sonra İşte Yaşlandım,* Yapı Kredi Yay.
Akoğul Merih, *Kuğunun Ölümü,* Era Yay.
Alova Erdal, *Bitik Kent,* Adam Yay.
Alper Yusuf, *Yeryüzüne Vuran Telaş,* Era Yay.
Alphan M. Mazhar, *Köpüğü Kırık Dalga,* İleri Kit. Yay.
Altınel Sabri, *Kentin Küçük Sokağı,* Adam Yay.
Arakon Ömer, *Necroscopium,* Yapı Kredi Yay.
Arslan Rüstem, *Eski Fırtına,* Era Yay.
Arslan Yılmaz, *Su Mektupları,* Çınar Yay.
Ayçiçek Arzu, *Şehrinizde Kalamam,* Suteni Yay.

Bağcı Ümit, *Uçarcasına,* Kendi Yay.
Barut Ali Asker, *Yağmurlu Leylak,* Adam Yay.
Baştuğ İbrahim, *İpteki Kareler,* Öteki Yay.
Batur Enis, *Taşrada Ölüm Dirim Hazırlıkları,* Oğlak Yay.
Batur Enis, *Darb ve Mesel,* Altıkırkbeş Yay.

Baydar Sami, *Dünya Bana Aynısını Anlatacak,* Korsan Yay.
Baykal Sururi, *Berroce,* Suteni Yay.
Berberoğlu Arif, *Ütopya ve Katran,* Suteni Yay.
Berköz Egemen, *Çin Askeri Ah Devran* (Bütün Şiirleri I) Oğlak Yay.
Bilir Ali F., *Göç Türküsü,* e Yay.
Birkiye Atilla, *Aşk Bir Kadının Bedeniyle Başlar,* Era Yay.
Birsel Salâh, *Rumba da Rumba,* Adam Yay.
Birsel Salâh, *Yaşama Sevinci,* Adam Yay.
Birsel Salâh, *İnce Donanma,* Korsan Yay.
Bolat Salih, *Uzak ve Eski,* Era Yay.
Bozkurt Osman, *Kumdaki Resim,* Gerçek Sanat Yay.
Bulut Recep, *Güneşe Doğru,* Sam Yay.

Cahit Neriman, *Ayseferi,* Çınar Yay. (Lefkoşa)
Calap Neriman, *Güncemde İzdüşümü,* Prospero Y ıy.
Caney Sıtkı, *İtiraf ve Gizem,* A-Sanat Yay.
Cengiz Metin, *Şarkılar Kitabı,* Papirüs Yay.
Cinozoğlu Avni, *Albatroslar Yüksekten Uçar,* Karşı Yay.

Çağatay Emre, *Sabaha ve Geceye Dair* (eklerle yeni basım), Kendi yay.
Çelik Müslim, *Hayriye Yitik Ülke,* Cem Yay.
Çetin Mehmet, *Hatıradır, Yak Bu Fotoğrafı,* Piya Kitaplığı
Çeker Alper, *Gece Şehre Dedi ki,* Era Yay.
Çetin Nebahat, *Sorular Ünlemler,* Gibi Yay.
Çobanoğlu Süleyman, *Şiirler Çağla,* Oğlak Yay.
Çolak Veysel, *Aşkın La Sesi,* Piya Kitaplığı

Damar Arif, *Eski Yağmurları Dinliyorum* (Seçmeler), Yapı Kredi Yay.
Dirlikyapan Devrim M., *Epitaph,* Çankaya Bel. Yay.
Durak Aslı, *Sen Anlat Yüreğim,* EA Yay.

Ecer Salih, *Seferi,* Yapı Kredi Yay.
Elman Güvenç, *İlk Ustamdı Gece,* EA Yay.
Er Atila, *Düş Yorgunu,* Top. Dönüşüm Yay.
Erbaş Şükrü, *Dicle Üstü Ay Bulanık,* Ümit Yay.
Erenus Müştak, *Taşlı Yazı* (Toplu Şiirleri), Broy Yay.
Ergül Selim Temo, *Ah Tamara,* Suteni Yay.
Ergülen Haydar, *Eskiden Terzi,* Şiir Atı Yay.

Ergülen Haydar-Lina Salamandre, *Kabareden Emekli Bir Kırkan deş,* Oğlak Yay.
Evren Ergun, *Son Mayıs Günlükleri,* Evrim Sanat Yay.
Evrentuğ Metin, *Peralı Drakula,* Kendi Yay.

Feyiz Koray, *Uhrevi Zorba,* Ürün Yay.

Güntan Ahmet, *Romeo ve Romeo,* Yapı Kredi Yay.

Halman Talat Sait, *Dört Gök Dört Gönül,* İş Bankası Yay.
Haşal Hilmi, *Kozmik Aşk Suçu,* Suteni Yay.
Hatipoğlu Ömer Faruk, *Düş Değil,* Memleket Yay.
Hoştürk, M. Gökhan, *Sırlar ve Sarmaşık,* Piya Kitaplığı
Hüseyin Ferhad, *Hayal Ülkesinin Keşfi,* Ekin Yay.

İnal Gülseli, *Saklanmış Levha,* Kabalcı Yay.
İnce Özdemir, *Yağmur Taşı,* Toplu Şiirler 4, Can Yay.
İzgören Hicri, *Ve Öteki,* (Seçmeler) Piya Kitaplığı

Kale Muzaffer, *Gözlerim Akşama Ölür,* Öteki Yay.
Kantürk Turgay, *Siyah Eşya,* Telos Yay.
Karakuş Hidayet, *Ateş Mektupları,* Bilgi Yay.
Kaynar Uğur, *Güncesika,* Suteni Yay.
Keserkaya Sevencan, *Tutuşmuş Toprak Rengi,* Sorun Yay.
Kızılkaya Önder, *Ben Kulunuz Arsenik,* Piya Kitaplığı
Koyuncu Fahrettin, *Düş Darasını Yaşamın,* Suteni Yay.
Köz Mustafa, *Salıdan Önceki Pazartesi,* Tüm Zamanlar Yay.
Kul Ahmet Turan, *Efendim Dedi Fehmi Bey,* Kedi Şiir Kitaplığı
Kurt Yıldırım İshak, *Ağlarsan Denizler Duymasın,* Kendi Yay.
Kuşkonmaz Sabri, *Sorular ve Yanlışlıklar,* Kora Yay.

Mağden Perihan, *Mutfak Kazaları,* Kabalcı Yay.
Mendi Burhan, *Birin İçindekiler,* Karınca Yay. (Adana)
Mert Özkan, *Bir Irmakla Düello Ediyorum,* Oğlak Yay.
Müldür Lâle, *Uzak Fırtına,* Metis Yay.

Necatigil Behçet, *Şiirler* (1938-1958), Yapı Kredi Yay.
Nesin Aziz, *Sıvas Acısı,* Adam Yay.

Oğuz Cihan, *Aşkla Satranç,* Gibi Yay.
Oktay Ahmet, *Toplu Şiirler,* Yapı Kredi Yay.

Osman Serhat, *Yoksulluklar,* Hera Yay.
Onomay Leyla, *Portakal Yokuşu,* Piya Kitaplığı
Oruçoğlu Muzaffer, *Falaris Prelüdleri,* Piya Kitaplığı

Öktem Altay, *Çamur Şiir,* Cem Yay.
Önal Gülay, *Dağ Çiçeği,* Kendi Yay.
Önel Arife Kalender, *Suskun Resimler Durağı,* Hera Şiir
Öz Musa, *Hâreli Yazlar,* Kedi Şiir Kitaplığı
Özden Dursun,*Yeni Zamanlar Dervişi,* Evrim Yay.
Özden Dursun, *Gökkuşağı Tarlası,* Evrim Yay.
Özdenoğlu Şinasi, *Sevdim Savaştım,* Evrim Sanat Yay.
Özel Gamze, *Giiz Aldanışları,* Beşeri Yay.
Özer Ahmet, *Onlarla Yaşadım,* Prospero Yay.
Özer Kemal, *Oğulları Öldürülen Analar,* Yordam Yay.
Öztürk Fadıl, *Esmer Bir Acı,* Piya Kitaplığı

Peker Fulya, *Umuda Uyanmak,* Kendi Yay.
Pirhasan Barış, *Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor,* Yapı Kredi Yay.

Salman Yeşim, *Birdenbire,* Adam Yay.
Sarıgül Muzaffer, *Sustukça Kanadı Dil,* Yazın Kitabevi Yay.
Savlı Hakan, *Unutulmuş Çocukluk Eskizleri,* Bilgi Yay.
Savran Cem, *A ve Ş ve K, Hançer Gelgitleri,* A Yay.
Sezer Sennur, *Direnç Şiirleri* (Toplu Şiirler), Evrensel Bas. Yay.
Soyöz Saffet, *Yangın Bela Kül,* Prospero Yay.
Susam Asuman, *Bir Unutuş Olsun,* Piya Kitaplığı
Sümer Dinçer, *Sandalım Kıyıya Bağlı.*
Şen Selim, *Çiçeklerim Kuş Açar,* Suteni Yay.
Şendal İbrahim Yaşar, *Kan Kırmızı,* Kendi Yay.
Şimşek Tahsin, *Külaltı Söz,* Etki Yay.

Taner Mehmet, *Dip,* Gibi Yay.
Tanyol Tuğrul, *İhanet Perisinin Soğuk Sarayı,* Era Yay.
Tarıman Betül, *Ay Soloları,* Kedi Şiir Kitaplığı
Taşpınar Zerrin, *Tavra,* Suteni Yay.
Tez Orhan, *Her Şey Zamanı Gelince,* Kendi Yay.
Tez Orhan, *Raf Türküsü,* Kendi Yay.
Tığ İbrahim, *İlk Yaz Vurgunu,* Ateş Matbaası-Lefkoşa
Topçu Alaattin, *Acemi Aşklar Toplamı,* Suteni Yay.

Tuğtepe Süha, *Sürgün Mozaik,* Piya Kitaplığı
Tunç Ferruh, *Şehrin Eski Yolcusu,* Ümit Yay.
Tunç İlyas, *Kül ve Kopuş,* Damar Yay.
Turan Güven, *Toplu Şiirler,* Yapı Kredi Yay.

Ural Eşref, *Hoşçakal Yüreğim,* Toplum Kit. Yay.
Uzunbay Zeynep, *Sabahçı Su Kıyıları,* Çankaya Belediyesi Yay.

Ünver Serdar, *Arkası Dün,* Suteni Yay.
Üstün Nilgün, *Kendi ve Öteki,* Korsan Yay.

Ventura Avram, *Yol Üçlemleri,* İleri Yay.

Yaban Mithat, *Güneş Gölge Arıyor,* Karşı Yay.
Yağan Emir Ali, *Gitmek Bir Uzun Öykü,* Piya Kitaplığı
Yalnız Şükrü, *Kimliksiz Halkın Kitabı,* İlke Kit. Yay.
Yasar İzzet, *'tün Eserleri,* Oğlak Yay.
Yeşildağ Yılmaz, *Yaşamın Hakkarisindeki Militan,* Kora Yay.
Yıldırım Cafer, *Yurtsuz Sevda,* Toplumsal Dönüşüm Yay.
Yıldız Şerafettin, *Bir Deniz Boyu Öteden,* Era Yay.
Yivli Oktay, *Gece ve Ölüm,* Kendi Yay.
Yurttaş Hüseyin, *Sevgiden Ötesi Cehennem,* Bilgi Yay.
Yücel Can, *Maaile,* Papirüs Yay.

Şiir Üzerine Deneme-Eleştiri, Yaşamöyküsü Kitapları, Antolojiler
Melih Cevdet Anday Günleri, Edebiyatçılar Derneği Yay.
Alkan Erdoğan, *Karanlıklar Prensi Baudelaire,* Evrensel Bas. Yay.
Alkan Erdoğan, *Şiir Sanatı,* Yön Yay.
Berk İlhan, *İnferno* (Deneme-Günlük), Yapı Kredi Yay.
Berk İlhan, *Kanatlı At* (Yaşantı), Yapı Kredi Yay.
Behramoğlu Ataol, *Şiirin Dili-Anadil,* Adam Yay.
Cengiz Metin, *Şiirin Gücü,* Yön Yay.
Ferhad Hüseyin, *Aşk ve Barbarlara Dair,* Ekin Yay.
İnce Özdemir, *Çile Törenleri,* Varlık Yay.
Karaca Emin, *Nâzım Hikmet'in Şiirinde Gizli Tarih,* Çınar Yay.
Korkmazgil Azime, *Türküleri Yakanlar,* Prospero Yay.
küçük İskender, *Şiirli Değnek,* Yapı Kredi Yay.
Feyza Perinçek-Nursel Duruel, *Şairin Hayatı Şiire Dahil,* Kaynak Yay.

Sezen Sennur, *Şiir Gündemi,* Denemeler, İnsancıl Yay.
Şafak Halim, *Yolculuk Şiire* (Eleştiri), Suteni Yay.
Şener Muhsin, *Şiirin Diyalektiği,* Suteni Yay.
Yaşın Mehmet, *Poeturka,* Adam Yay.

İtalyan Hermetik Şiiri Antolojisi, (Çev, Işıl Saatçıoğlu), Yapı Kredi Yay.
Bugünün Diliyle Divan Şiiri Antolojisi, Haz. Ahmet Necdet, Adam Yay.
Ölü Özanlar Derneği (Antoloji-Çağdaş Türk Şiiri) Haz. Hüseyin Cahit-Emine Kerse, Akdeniz Kitap Kulübü
Kuzeyde Bir Adadan (İngiliz Şiirinden Seçmeler) (Çev. Şavkar Altınel), Oğlak Yay.
Dünya Şairlerinden En Geniş Aşk Şiirleri Antolojisi, Derleyen Adnan Özer, Era Yay.
Yürek ki Paramparça (Çev. Cemal Süreya), Yapı Kredi Yay.
1900'lerden Günümüze Erotik Türk Şiir Antolojisi (Haz. Nuh Ömer Çetinay), Suteni Yay.
Yahya Kemal, *Seçmeler* (Haz. Sefa Kaplan), Yapı Kredi Yay.
Şiir Atlası (Haz. Cevat Çapan), Yapı Kredi Yay.

Çeviri Şiir Kitapları
Chaucer Geoffrey, *Canterbury Hikâyeleri* (Çev. Nazmi Ağıl), Yapı Kredi Yay.
James Joyce, *Bütün Şiirler* (Çev. Osman Çakmakçı), Altıkırkbeş Yay.
Robert Frost, *Ateş ile Buz* (Çev. Suphi Aytimur), İyi Şeyler Yay.
Paul Celan, *Haşhaş ve Bellek* (Çev. G. Durusoy - A. Necdet), Broy Yay.
Ingeborg Bachmann, *Bütün Şiirleri* (Çev. Ahmet Cemal), Kavram Yay.
Emily Dickinson, *Ve Melekler Biliyor Ötesini* (Çev. Dost Körpe), Era Yay.
Ritsos, *Seçmeler* (Çev. Cevat Çapan), Kavram Yay.
Lorca, *Seçmeler* (Çev. Erdal Alova), Kavram Yay. (1994)
Nezval, *Seçmeler* (Çev. Turgay Fişekçi), Kavram Yay. (1994)
Rilke, *Seçmeler* (Çev. Ahmet Cemal), Kavram Yay. (1994)
Desnos, *Seçmeler* (Çev. Eray Canberk), Kavram Yay. (1994)
Seferis, *Profil* (Haz. Cevat Çapan), Yapı Kredi Yay.
Kavafis, *Seçmeler* (Haz. Erdal Alova-Barış Pirhasan), Kavram Yay.

Williams, *Seçmeler* (Haz. Güven Turan), Kavram Yay.
Bonnefoy, *Seçmeler* (Haz. Ahmet Soysal), Kavram Yay.
Reverdy, *Seçmeler* (Haz. Halil Gökhan), Kavram Yay.
Ezra Pound, *Seçilmiş Canto'lar,* Haz. İlhan Berk, Adam Yay.
Pablo Neruda, *Sorular Kitabı,* Broy Yay.
Gatsos, *Seçmeler* (Çev. Herkül Milas), Kavram Yay.
Pavese, *Seçmeler* (Çev. Kemal Atakay), Kavram Yay.
Dario, *Seçmeler* (Çev. Adnan Özer), Kavram Yay.
H. D. (Hilda Doolittle), *Seçmeler,* Kavram Yay.
Percy Shelley, *Yalnızlığın Ruhu,* (Çev. Dost Körpe), Kabalcı Yay.
Erich Fried, *Kaçmaktan Kurtuluş* (Çev. Ali Ekber Danabaş), Suteni Yay.
Quasimodo, *Seçmeler* (Çev. Egemen Berköz), Kavram Yay.
Celan, *Seçmeler* (Çev. Ahmet Cemal), Kavram Yay.
Marti, *Seçmeler* (Çev. Ataol Behramoğlu), Kavram Yay.
Brecht, *Seçmeler* (Çev. Turgay Fişekçi), Kavram Yay.
Eluard, *Seçmeler* (Çev. Eray Canberk), Kavram Yay.
Stétié, *Seçmeler* (Çev. Halil Gökhan) Oğlak Yay.
André du Bouchet, *Beyaz Motor ve diğerleri* (Çev. Ahmet Soysal), Oğlak Yay.
William Blake, *Masumiyet Şarkıları* (Çev. S. Özpalabıyıklar), Altıkırkbeş Yay.
Pablo Neruda, *Aşk Soneleri* (Çev. Metin Cengiz), Papirüs Yay.
Adonis, *Güneşin Ayetine Uyarak Düş Görüyorum* (Çev. İbrahim Demirci), Oğlak Yay.
Guillaume Apollinaire, *Orfe'nin İzinde* (Çev. Ergin Ertem), İyi Şeyler Yay. (1994)
Raymond Carver, *Sessiz Geceler* (Çev. Cevat Çapan), İyi Şeyler Yay. (1994)
Luzi, *Sevdiğim Kadınsa Müzik* (Çev. Işıl Saatçioğlu), İyi Şeyler Yay. (1994)
Boris Pasternak, *Kızkardeşim Hayat* (Çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay. (1994)
Jules Lafargue, *Sevdalılar* (Çev. Metin Cengiz), İyi Şeyler Yay. (1994)
Robert Frost, *Ateş ile Buz* (Çev. Suphi Aytimur), İyi Şeyler Yay. (1994)
Mihail Lermantov, *Deniz Kızı* (Çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay. (1994)
Edmond Jabès, *Biricik Bir Son Kaygısı* (Çev. Enis Batur), İyi Şeyler

Yay. (1994)
Sohrab Sepehri, *Suyun Ayak Sesleri* (Çev. Şirin Mehran-Işık Tabar Gencer), İyi Şeyler Yay. (1994)
Paul Celan, *Ölüm Füğü* (Çev. Ahmet Cemal), İyi Şeyler Yay. (1994)
Tomas Tranströmer, *Ateş Karalamaları* (Çev. Cevat Çapan), İyi Şeyler Yay. (1994)
Sappho, *Şiirler* (Çev. Cevat Çapan), İyi Şeyler Yay.
Aleksandr Puşkin, *Bakır Atlı* (Çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay.
Ömer Hayyam, *Bir Çöl Rüzgârı Ömrümüz* (Çev. Kenan Sarıalioğlu), İyi Şeyler Yay.
Zbygniew Herbert, *Bozkırda Bir Katedral* (Çev. Erdal Alova), İyi Şeyler Yay.
Gennadi Aygi, *Sen Simalarıyla Çiçeklerin* (Çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay.
Mahmud Derviş, *Beyrut Kasidesi* (Çev. Metin Fındıkçı), İyi Şeyler Yay.
Theodore Roethke, *Açık Ev* (Çev. Nazmi Ağıl), İyi Şeyler Yay.
Fernando Pessoa, *Denize Övgü* (Çev. Cevat Çapan), İyi Şeyler Yay.
André Velter, *Öteki Güneş* (Çev. Halil Gökhan), İyi Şeyler Yay.
Eavan Boland, *Gece Yarısı Çiçeklerin* (Çev. Coşkun Yerli), İyi Şeyler Yay.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

Kültür Bakanlığı tarafından her yıl verilen Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'nün bu yılki sahibi bir şair : Dağlarca (1914)

YARIŞMA

Akların yarışmasını yaptılar
Tanrı katında
Dediler en güzeldir ne ki ak
Katıldı bulutlar melekler yatırlar
Yıkanmış çamaşırlar bile katıldı
Bin kuş katıldı
Kartal leylek martı güvercin...
Bin teki ak

Nasıldı deniz
Nerelere uzanıyordu ses
Niye yaşıyorlardı kim
Niçindiler
Birinci seçildi nelerden sonra
Bir körün ellerindeki ak

(Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995)

Melih Cevdet Anday

Melih Cevdet Anday (1915) yıllar süren şiir suskunluğunu bir kitapla noktaladı bu yıl *Yağmurun Altında.* Şairin altmış yıllık şiir birikimini taçlandıran bu kitaptaki şiirlerin kendilerini kolay ele vermeyen yapıları, her okuyuşta yeni yorum ve tatlara götüren anlam yükleri, daha bir süre kendilerine uygun kulakları arayacak gibi görünüyor.

YAĞMURUN ALTINDA

Yirminci yüzyılı yaşadım
Ertelenmiş bir yüzyıldı bu
Yıkık bir sur yazgımızın uydusu
Bekletir ömrü yürüyen ayla birlikte
Bırakmaz günün adını koyalım.

Yanıtsız bir yaşamdı erdemimiz
Herkes içindi ve kimse içindi
Okunmamış bir yazı, umudu doyuran,
Duaları düşünmek neye yarar
Kurgular tutuşturdu bacalardan.

Yirminci yüzyılı taşıdım
Tedirginliğimizin zorbalığıdır sanrılar
Ve tohumun beklenmedik gürültüsüyle
Çıplak su gibi yinelenir zaman
Gökyüzünde usumuzun dirliği.

Aklın başarısızlığa uğradığı içtenlik
Bir şive gibidir insan, ey öldürülmüş insan
Bilinmeyen bir hayvana özgü ses gibi
Sabırsız testi, hep dolar gibi olan
Her şeyin sese dönüşeceği bilinemez ki!

Bilip de diyenimiz yok.

Yirminci yüzyılı yaşadım
Parlak suyunda boğulmuş sahipsiz
İnsan yeryüzünde durur, bulutlar
Bulutlar düşümüzde doludizgin
Soylu bir çılgınlıktı gündemimiz.

Ellerinde oyuk gözlü idoller
Yüreğimin yalanını besler üç güzel
Bir dağın tepesinde buldum üç güzeli
Ama ses yok, sessizlik yok, önce erte yok
Bir mezar gördüm içinde kimse yok.

Yirminci yüzyılı taşıdım
Golgota'ya, dirilemem ki,
Taşlar arasında yabanıl erinç
Ölümü diriltiyorduk hep
Yaşam tabular arasında bir esinti.

Mevsimler kurgularla oyaladı bizi
Tarlaya bırakılmış bir at gibi

Bağlı, yalnız ve özgür,
Umudumuz sabrın tutamadığı ırmak
Umutsuzluğumuz insan kalmak içindi.

Yirminci yüzyılı yaşadım
Dingin karşıtlıkların adını bulmalı
Sel gibi kuruyor yaşlılık, gençlik
Sanki melekleri gördük uzun saçları
Tanrının unutkan kuzgunu idik.

Nasıl unuturum ey doğa
Bana bir diyeceğin vardı, kalakaldım,
Vaktim yetmedi, ölüm kalım,
Bütün yüzyılları yaşadım
Vaktim yetmedi anlamaya.

Yirminci yüzyılı taşıdım
Atalardan kalma huysuzluk
Kuşku, yeryüzü deliliği,
Kıralımız doğuştan yarım
Âmâ tanrımız Ara Ara idi.

Yaşayamadım yirminci yüzyılı
Kim yaşadı ki kendi yüzyılını
Akarsuyun dilinden sezenimiz yok
Orpheus'tan sonra ben geldim
Giz dönüp baktığımız yerde kaldı.

Görüp de bilenimiz yok.

Ah acımasızdır uykusuz soru
Delice zeytin yerdi atamız Homeros
Biz yemezdik, aşılı zeytindi bizimki
Suskun arpa, uyur uyanık harlı toprak
Ama yüzyılımız hamdı, delice idi.

Yirminci yüzyılı yaşadık
O çağa bu çağa gömüldük
Bir şey var, susar, bakar durur
Ölümün soluduğu denizle varolan
Gökyüzünden başka çağ yoktur.

Oysa ne çok geçmiş var, ne çok zaman
Ne çok gelecek, ne az zaman
Benzerlikle karşılaştık, susalım,
Kapalı bir avuçtur sözcük
Neden açıp da sormak ister insan?

Sorup da dönenimiz yok.

Hiçbir yüzyılı yaşamadım
Tüy kuşun ruhudur, ses teni
Hep anlar gibi oldum duvara vuran güneşi
Nesne ve bilinç birdir, çağ ağlattı beni
Bir hoş bilmece içinde yaşadım.

Dingin ol ruhum, belki uzaklarda
Bir yerde nicedir ilk dizeleri
Yaratılıyor acıklı destanımızın
Çağlar sonra hayranlıkla okunmak için
Belki benzer umarsızlığımız kahramanlığa.

Kalk dostum ormana gidelim
Geyik sesleri içine çökelim
Yeniden doğuş, kıvanç, uyum
Kurgular bir yana, biz bir yana
İlk kez düşünmeden görelim

Martılar gibi yağmurun altında.

(Varlık 1052, Mayıs 1995)

Aziz Nesin

Aziz Nesin (1915-1995) diğer dallardaki bütün ününe karşın şair olarak gereğince değerlendirilmediğinden yakınırdı hep. Son şiir kitabı *Sıvas Acısı* bu yıl yayımlandı. 6 Temmuz'da yitirdiğimiz Aziz Nesin'i bir şiiriyle anıyoruz.

SOLUKSOLUĞA

Nerdeyse kalkacak vapur
Koş yoksa yetişemezsin

Uçak kalktı kalkacak koş
Ya yetişirsin ya yetişemezsin

Koş belki yetişirsin tirene
Otobüs de araba da kalkacak nerdeyse

Hep böyle yaşadın koşarak
Aşkların işlerin yaşamın hep soluksoluğa

Dahaca kurumadan mürekkebi bir işin
Koşarak yetiştin öbür işine

Artık boşuna koşma duuur
Seni bekleyen toprak yerli yerinde

Nesin Vakfı
21 Haziran 1993
(Sıvas Acısı'ndan, 1995)

İlhan Berk

İlhan Berk (1918) Logos'lara çalıştı. Son aylarda yeni arayışlar içinde göründü.

KAKMALAR

SÖZ

Biraz deniz kenarı biriktirdim
sessizlik
biraz

rüzgâra sözüm var

BİR TEPE İLE PATİKA

Bir tepeyle
bir patika
ölümden konuşuyorlar

Suyu seyrediyorlar

BAKMAK

Bakıyor

bakmak
birden
o oluyor

SU ZAMANI

Çakıltaşı

seni
su
sanıyor

ERTELENEN

Ertele

beni
vakitsiz
kıl

(*Kitap-lık 14, Mart-Nisan 1995*)

Salâh Birsel

Salâh Birsel (1919) artık hep şiir yazıyor. Hemen her ay dergilerde görülüyor. Üç şiir kitabı çıkardı bu yıl : *Yaşama Sevinci, İnce Donanma* ve *Rumba da Rumba.*

İNSANOĞLU

Üstümü özenle giydim
Flok diye de çıkardım
Aynada çıplak bir nesne
Durun durun gözlerimi ovayım

Bu kollar bu bacaklar
Bu surat ne mene şey
Yürek ne zaman kayar
Ne zaman düşer arka üstü

Amanin bunlar ne
Bu damarlar bu ilikler
Boğazımız gırtlağımız
Ne diye kurur ıslanır

Ne sansürsüz iş bu
Koşar mı karaciğer her an
Kendi avında kuşunda mı mide
Böbrek yedeğe mi soyunur

İnsanoğlu pinpirik solucan
Beyin tıklar mı tıklamaz mı
Nasıl uzar saçlar
Adımlar nasıl yürür

Kravatlar nasıl bağlanır
Şapkalar fırlatılır mı
İnsanlar ah ne diyorum
Üstünü giymeden insandır

(Şiir-lik 21, Kasım 1995)

Arif Damar

Arif Damar (1925) 70 yaşında bu yıl. Şiir kitaplarından bir seçmeler kitabı yayımlandı *Eski Yağmurları Dinliyorum.*

YOKSA BEN

Böyle uzun yaşamak iyi de
Sık sık
Bir suçluluk duygusu uyanıyor içimde
Halit Asım gibi hemen usuma gelen
Türküsü yarıda kesilen
Genç şairlerin

Yıllarını
Yıllarını mı çaldım
Yoksa ben

NİCE

Adım Ahmet olsun
Derdi küçükken
Usandım iki kez
Yinelemekten

Türkçenin
İyi dileklerinde ilk sözcük
Oğlumuzun adı
Her ana baba gibi kuşkusuz biz de
Mutlu olsun istedik
Oysa
Ergeç adı batacak
Bu acılar çirkinlikler düzeninde
Aradı
Aradı
Aradı
Ne kıvanç buldu
Ne güzellik

(Varlık 1059, Aralık 1995)

Can Yücel

Can Yücel'in (1926) yeni kitabının adı *Maaile.* Güler Yücel'in şiir, Su Yücel'in resim katkılarıyla gerçekten ismiyle müsemma bir kitaptı bu.

NİHAYET

Bu son kar olacak görüp göreceğim
Kimbilir ne kadar göreceğim gelecek
Şöyle lâpa lâpa bir karın sundurmasında

Kar danelerini seyretmeyi bir şeytan dürbününden
Yanında Güler bastonunu da almış
Tutmuş kolumdan yediyor beni yaşamaya
Datça'ya ki kar yüzünden gidemiyoruz
O yüzden de kara ve bizim karıya kızıyorum ya
Sebepsiz sebepli
Kar yağmıyor üstümüze
Acayip bir ışık rüzgâra dalmış da içinden çıkamıyor
Aşağıdan yukarı bir tipi aşağıyukarı
Ayaklarım kayıyor çocukken kızak kayarkenki
Şimdi kayıyorum bir başka ömre
Makâmı bunun "Karca" makâmı
Devrilince Devrin'i göreceğim nihayet

(Evrensel Kültür 38, Şubat 1995)

Şükran Kurdakul

(1927)

KALAN BİZİZ

Beraberinde düşlerini getir
Sabaha en yakın saatlerdeki
Unutulmaz resimler gibi belirgin
Renkleri gözlerinde biriktir.

Bir nehir gibi denizini görene değin
Doğaya meydan okumalı bildiğim sesin.

Kalan biziz... içinde sezgileri
Barındıran sığınak. Vazgeçilmez çatı
Yitik saatlerin getirip bıraktığı
Hoyrat zaman belleğimde çınlıyor sanki.

Kalan biziz... yontularda ürperen yankı
Ölmezliği sözcüklerimde çoğaldı.

(Varlık 1049, Şubat 1995)

Ercüment Uçarı

Ercüment Uçarı'yı (1928-1996) yeni yılın ilk ayında yitirdik. Yayımlanabilen kitapları şunlardı *Cümbüşçübaşı* (1958), *Et* (1960), *Kuyuda Yusuf* (1962), *Avlanırken Bir Korku* (1967), *Albatros Adı Bir Gün Gelecek* (1971), *Geçmiş Zaman Tevellüdü* (1988), *Ziba Sokağı* (1991), *Ay Batarken Kancama* (1994), Yırtıksız Sözler (1996).

PİLOTTU BABAM

canım sıkılıyordu
pilottu babam
günümü iri
terzi makaslarına sevdirdim
oyun oynuyordum
lacivert okul şapkamda
önlüğüm çizgilerini çizdi
çirkin sancıların zamanı
acı uykusuz görüntülerinin
aynalarının defterlerini
çıplak zırlak
cırlaktı denizler
denizanaları yüzen yüzünde
tavlaların tahtalığından
silinen düşeş ve dubaralar
pullar ve zarlar ortada
uzun geçmişlere doyasıya
bulanıp çıkmış pembe
anı defterlerinin
doyumsuz göz yaşlarından
1943 yılından görüntüler
nazi almanyasının kentlerinin
çeşitli cephe oyunları
miğferler çizmeler ölüler
kaz adımı yürüyüşler
her yerde gamalı haç
nazi toplama kamplarının
fotoğrafları sıgnal
dergisinde mi

yayınlanırdı yarı yeşille
siyah karışımı çamura yakın
basılmış saman kâğıdında
aklımda böyle kalmış
tifdruk baskısı mı
toros dağlarının güney
ucunun üstünden
askeri uçakla uçuyordum
pilottu babam
buzuldağı aşağıda
ikinci dünya harbi
savaşından karkurdu
topluyor soğuk kapkara
sıcak toros güllerinde
ceplerimin astarlarına
akan tren düdüklerinin
tünellerinden çıkıp
vapurların
uskur seslerini
uçağı babamın

(Adam Sanat 121, Aralık 1995)

Ali Yüce

(1928)

OSMANLI CUMHURİYETİ

Hiç unutur muyum canım
Bir babanız vardı hani
Ölmüştü desem yanlış olur
Sağdı desem gene yanlış
Hem ölmüş hem sağdı rahmetli
Makas alırdı tarihin yanağından
Dünyayı üşütürdü bıyığının gölgesi
Yalınayak yürürdü göklerde
Yerde padişahtı gökte bedevi

Sıkıldıkça bu dünyadan
Atladığı gibi küresel atına
Öte dünyaya uçardı rahmetli
Eskimiş masallar getirir
Satardı yeni fiyatına
Demokrasi kiralardı Batıdan
Besmeleyle içerdi içkisini
Dini politikaya meze yapardı

Uykusu hafifti rahmetlinin
Yaprak hışırdasa duyardı
Uykusunun en derin yerinde
Uyanır bakardı ki ne baksın
Çaldıkça küreselleşen hırsızlar
El etek öpmek için kapısında
Uzun bir kuyruk olmuşlar

Küresel giyinirdi rahmetli
Piposunu İngiliz gibi içer
Saçını Amerikalı gibi kestirirdi
Göğüs cebinde beyzbol topları
Zenci kelleleri sırt çantasında
Kanguru gibi sıçraya sıçraya
Mahalle takımında futbol oynar
Her maçta şehit düşerdi

Kanguru gibi sıçraya sıçraya
Kapı kapı dolaşırdı rahmetli
En yüksek fiyatı vererek
Öpüldükçe kösnülleşen
Kız toplardı yoksul evlerden
Evlenirdi her gece biriyle
Kız gibi soyardı gelinleri

Az kaldı unutuyordum
Şiir de yazardı babanız
Torunum yaşındaydı ama
Çarşaf giydirirdi sözcüklere
Başörtüsü örterdi

Arapça farsça miyavlar
Osmanlıca kükrerdi
Çürümüş aferin alırdı ölülerden

Nasıl unuturum canım
Aptestsiz namaz kılardı rahmetli
Din cilası sürerdi günahlarına
Yüzünün yarısıyla güler
Ağzının yarısıyla konuşurdu
Arapça yamalar yapardı Türkçeye
Sözcükleri sakız gibi çiğnerdi

Dünyanın küreselleşmesine
Çok kısa bir zaman kala
Omzunda tv antenleri
Küresel aşklar kefen cebinde
Rahmetli oldu rahmetli
Derin acılara boğdu
Düşüne girmek için
Kuyrukta bekleyen tefecileri

(Varlık 1057, Ekim 1995)

Gülten Akın

Gülten Akın (1933) son kitabında *Sonra İşte Yaşlandım* diyor, ama şiirleri yalanlıyor bu sözleri. Akın'ın şiiri her gün biraz daha duruluyor, arınıyor.

MELÂHATANIM

içim gölet dipleri gibi kaynardı, doluksardım
ağlardım, uzun kentlerden dönerdiniz siz
mantarlı pabuçlarınız ipekler kokular
uçarken küçük bir kuş
öyle yan dallarınıza sezdirmeden konmuş
değsin diye bir sıcak bakışınız, kimbilir
için mi ağlardım

ölmek ah onu herkeslerden bekliyoruz
ama kim Melâhatanım
teyze diyen size küçük birinin
okşamanın, o özel bakışla bakmanın, belki sarılmanın
çıkarıp fotoğrafını bir kaf olmayandan bir kaf olmayana
uçup duran çarpıntılı kuşta kalabilir?

sizi ömrümce sevdim

(Varlık 1052, Mayıs 1995)

Cevat Çapan

(1933)

MELİH CEVDET ANDAY'A
80. YAŞ KUTLAMASI

Ne güzel yolculuktu, aklımdan çıkmaz –
Oysa unuttum nice yolculukları –
Trenle boydan boya geçmiştik bütün Fransa'yı
Dağların yamaçlarında açan çiçekler.
Ovalarda sabahın dağılmaya başlayan sisi,
Yol alıyorduk dar saatlerinde zamanın.
İnsan bir bilebilse nereye gideceğini yola çıkarken.
Bizimki bir kaçış daha çok, nerdeyse kendimizden.

Derken düşlerdeki yolculuklar başlardı
Çakan şimşekler arasında
Geçerek bir karanlığın içinden
Bir başka karanlığa, yağmur altında.
"Yaz yağmuru bu, aldırma yeğen!"
At üstünde Kars'a yaklaşıyoruz.
"Yağmur değil, yıldız yağar
Temmuz gecelerinde gökten!"

Düşçülerini bekleyen düşler gibidir
Yağmur bulutlarının altında toprak,
Geride kalmıştır kızgın Ağustos güneşi

Sararan otlar
Ve bir türlü sonu gelmeyen yollar.

Güzel yolculuklara çıktık birlikte.
Yakan ve ısıtan ateşten söz ettik.
Rüzgârlardan, demek ki havadan.
Sulardan, sularla
Yeşerip şaşırtan kara topraktan
Ne güzel yolculuktu, aklımdan çıkmaz.

(Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995)

Ahmet Oktay

Ahmet Oktay'ın (1935) *Toplu Şiirler*'i yayımlandı bu yıl.

"BİR GÜNÜN SONUNDA ARZU"

Ne çok iz bedenimde senden :

İki siyah haşhaş açtı
düşlerinle ısırdığın omuzlarımda;

Göğsümdeki onmayan bu yara
gözyaşının damladığı günden kalma;

"Mutlu aşk yok" diye inildemişti Aragon,
uçurum gibi parıldayan Elsa'ya. Ah!
Zakkumsu ses; gümrah
bir bahçe olsun isterdim,
kederin ve deliliğin arkası.

– Ne kaldı bana senden – demiştin,
çürüyen güllerin anısı sadece
çürüyen güllerin anısı.

ah! niye kesmedin
uyurken bileklerimi?

(Gösteri 171, Şubat 1995)

Onat Kutlar

Onat Kutlar'ı (1936-1995), bu güzel insanı teröre kurban verdik bu yıl başında. *Peralı Bir Aşk İçin Divan* (1981) ve *Unutulmuş Kent* (1986) adlı iki şiir kitabı olan Kutlar'ı eski bir şiiriyle anıyoruz.

DÜN GECE NUH AMA PEYGAMBER DEĞİLKEN GÖRDÜĞÜM DÜŞ

Bir ülkeye binmişim adım ne bilmiyorum
Irmaktan geçsem gerek kör karanlıktayım
Yapışmış bir yanından bir satrap kıtasına
ülke ve elimde ucu yanık pankart sapıyla
Donuk köylü heykelleri kıyıda ve Atatürk
kara-baba barajının suları durmadan yükseliyor
Uzun sürecek anlaşılan tufan ırmaklar bekleyecek
Denize yol veren dağlar delinecek önce, çocuklar
ve bir kadın sığınmış yorgun kırlangıçların
hüznüyle neden hepsi durmuş bana bakıyor
Neden bakıyor köylüler çocuklar ve sevdiğim kadın?

Oysa bir ülke yutmuş beni ve adım yunusun
şafağına çok yabancı sulardan geçiyorum
Bağırıyor öfkeli babam, "Oraya git!.. Oraya git!.."
Gitmeyeceğim işte. Her neyse aklıma koyduğum
"Aldım ve kabul ettim de!.." Hayır, etmeyeceğim!..
Ayağımın altında işte senin çivilerle yazdığın en yeni
ahid, karnından çıkamadığım kala-balık bir gün
dolaştırıp zulmün yedi denizinde senin ölümünle
güneşli bir kıyıya bırakacak beni yanıbaşımda
izinli askerler, köylüler, çocuklar ve sevdiğim kadın.

(Unutulmuş Kent'ten, 1986)

Hilmi Yavuz

(1936)

ÇÖL VE SORULAR

kimbilir nereden gelirim?
soldu tenimde büyü;

yıkasam çıkmıyor kirim;
gövdem otuz kuşun tüyü;
atsam içimden örtüyü;
sayrıya benzerdi dirim.

neden böyle acıyor etin?
sen Çöl'le Kitab'ın arası;
heybende incir ve zeytin;
hani nerde çarmıh yarası?
çöl sarsıldı, çöl sarası
tutuyor gülünü mahremiyetin.

o çiviyi çakan kim?
ve benim çarmıhım kimde?
ne Söz'üm ben, ne de Dil'im...
kalbim en büyük gerilim;
niye ben çarmıhta değilim,
çarmıh benim içimde?

(Gösteri 176, Temmuz 1995)

Metin Demirtaş

(1938)

HORTLAK

Akcamda bir hortlak
Yüzü kefen bezi
İrin rengi dişleri
Kan tutmuş pörtlemiş gözleri
Saklıyor
Çünkü kanlıdır elleri

Sesi ses değil
Yılan ıslığı
Ölüm ve mezar kokuyor nefesi
Nice insanın celladı
Teneşire gelesi
Çıkmış akcama
Konuşuyor bayaa bir insan gibi

Koruyunuz çocukları
Onun görüntüsünden
Açın camları
Havalandırın odaları
O konuşurken
İlaçlayın bastığı yerleri

Patlamış bir bağırsaktır çünkü o
Ve.zehirli lağımdır
Söz diye ağzından dökülen

(Evrensel Kültür 47, Kasım 1995)

Afşar Timuçin

(1939)

BİR GARİP KIŞ SABAHI

Üsküdar'da bir başıma kaldım tutuklu gibi
Deniz kirli martılar yorgun gök kapalı

Bir yağmur geldi martıları kopardı
Tozlu mavilerle durgun bir sessizlikten
Korka korka biraz da kızarak düşündüm
Bu acı ne bu tutku neyin nesi
Baktım ki ne o ne bu koca bir özlem
Çekip gidebilirdim yapmadım ellerini öptüm
Zaten nereye sorusunu yanıtlamadan gidemezdim
Dünya o kadar dolu ki sandıklar çalı süpürgeleri
Mutluluğa aday olmayan tek kişi yok
Ama herkes parmağının ucuyla tutuyor dünyayı
Tozlu resimler bıyıklar mutfak robotları
Daha neler neler saymakla bitmez
En iyisi ben buradan gideyim dedim
Ey boşluğa ıslık çalan fabrika bacaları

Üsküdar'da bir başıma kaldım deli gibi
Kötüydüm bir yere koyamadım kendimi

(Varlık 1053, Haziran 1995)

İhsan Üren

İhsan Üren (1939) beşinci şiir kitabını yayımladı bu yıl : *Çiğ Bir Çığ.*

"WE'RE TALKING VULVA"

– "Vulva Konuşuyoruz, 3. Uluslararası İstanbul Bienalinde gösterilen Kanadalı sanatçı Shawna Dempsey'in video filminin adı. Dempsey, insan boyutlarında anatomisi tam, plastik bir vulva giydirdiği oyuncuyu sokakta gezdirmekte, kalabalıklara sokmakta, bakanlara karşı ayakta işemektedir. Böylece şaşırtıcı ve atak bir tavırla, kadının cinselliğini öne çıkaranları protesto etmektedir.
Melih Gökçek tavrı, bizim toplumumuza çok mu aykırı? – Asla, bu estetikten yoksun ve bağnaz kişiyi onaylamıyorum. – Kendimize bir kez olsun yalansız, soralım : Bu konularda ikiyüzlü davranışlar göstermiyor muyuz? Kadının evrenimizdeki yeri ne? Kaçımız kadında insanlığı öne çıkarmasını bilecek olgunluktayız? –

1. Bir çekim merkezi mi, eksen mi;
ben merkezci, sen merkezci vulva?

2. Davetçi aslanağzı, cüretkâr arı;
"Çiçekler gibi sevişin"
diyor Çin atalarsözü.

3. Bedri Rahmi Reis;
Öyle geçirmiş ki vulva içlerinden
"Babatomiler"i çengelli iğne gibi,
demir atmış çapa babatomi.

4. Yürüyüşü edalım, mau mau'm;
büyük ve küçük dudaklarınla
meydan okuyup inceden,
gizlice gülüyorsun

5. Sürek avının konusu;
yaralı av hayvanı,
çırpınır kanayan vulva.

6. Şeytanlığımızın denendiği
darkapı-vulva;
Erkekliğimizin
utkusu mu, bozgunu mu?

7. Kibele,
geniş kalçalı, koca göğüslü
doğurgan Tanrıça;
Kızını Hades'e kaptıran
acılı Demeter Ana;
Köpüklerden doğan Kıbrıslı
güzel Afrodit;
saygısız ahmaklara dargın bugün,
Çatalhöyük'te, Hacılar'da, Anadolu'da.

8. Çilingir sofrasının
ince işidir, konuşulur meze;
nü sarkacı vulva.

9. Büyüksün ey Freud dedim,
içimden bir alkış koptu.
Geceyarısı hortumla oynarken
görünce, bahçe sulayan kadını.

(Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995)

Eray Canberk

(1940)

KARŞITÇA

gün ağardığında kentin
görünürlüğü gece
indiğinde kendin
gizlen aşikâr yere

bak için için
dışardan seyirliğe

daraldığında tin
hiç yoktan umar bekle

gönlün bitkin
duyumsadıkça zamanı
durağan gezgin
gibisin akışkan ve katı

gündüz karanlık
gece içinde
yerleşik sanki
yolda gerçekte

(Nar 1, Ocak-Şubat 1995)

Fikret Demirağ

Kıbrıslı Türk şair Fikret Demirağ (1940) destansı şiirlere ağırlık veriyor son yıllarda. *Hüzün Ana* ve *Limnidi Ateşinden Bugüne* adlı dizi kitapları (1992) 1994'te birlikte yayımlanan *Sırı Dökülmüş Ayna* ve *Yalnızlık, Gece Müziği* ile sonlandı.

HANGİ DERİN KUYULARA?

Gidip hangi kuyulara bağırayım sesimi;
Dünya'dan içim yırtıldı. Dar ufuk,
küçük hayat,
Bunaldım, içim söküldü!
Büyük bir şeyleri çalmalıydı içimdeki çan
büyük dalgaları özlüyordum, içdenizim
kirlendi.
Bir sancı içimde, büyük bir kentin
trafiği gibi.
(Kent arkamdan düdük çalar. Dönerim.
yok kimse!
Dönerim, kent yok!)
Gidip hangi kuyulara bağırayım sesimi!
Bir statü simgesi olarak çanak antenler
toplamıyor şiirimin ses dalgalarını;
iç nehrimin üstünden rüzgârlar topluyor

ve getirip yüreğime yığıyor gene onları.
Bir statü simgesi olarak BMW'ler
geçiyorlar çamurlarını sıçratarak
hız rüzgârıyla sağa-sola savuruyorlar herbirimizi.
Acının ve umudun büyük dağlarını bırakarak
küçük sevinçlerin arasına inmek zor geliyor!
Gidip hangi kuyulara bağırayım sesimi
(Büyük şiir! Ben besledim seni. Hayat çürüttü!)
Dıştan görünmez bir isyan'ım. Asıl içimde
yazılıyor şiir. Bir gün ateşten bir dize
ekleniyor ona, ertesi gün küskün
ya da ürkmüş bir başka dize.
Üstüme atılan görünmez çarpılarla
yürürüm, kimsenin kimseyi görmediği
duymadığı bir uğultu'nun üstüne üstüne
görüntüme de bir etiket iliştirilmiş :
-YALNIZLIĞINDA BOĞULUP ÖLMEYE BIRAKILMIŞTIR!
Şiirsizler, şiir hırsızları, şiir katilleri v.s
topluiğne başı kafalar, balıkgözlü suratlar
gidip hangi kuyulara bağırayım sesimi?

Lefkoşa, 3.6.1990
(Şiir-lik 21, Kasım 1995)

Yeşim Salman

Yeşim Salman'ın (1940) ilk şiir kitabı yayımlandı bu yıl *Birdenbire.* İnceliklerle dolu bir şiiri var Salman'ın.

KAVUŞMA

Her gelişte biraz daha ileri taşır beni
her dönüşü biraz uzakta bırakan dalga
açılmadan kabuklarım
yuvarlanırım kumsalda
can yürekte yürek canımda
kirpiklerimden suya sıcak yayılmakta
ağlıyorum
şahdamardan kıyıya
akıp kavuşuyorum
yüreğimden körfezler doluyor

deniz benim oluyor
ağlıyorum
sivri keskin kayadan
yanardağdan kopan kum
derin sıyrılan sedef
çizilen canım
içim sızlıyor ağlıyorum
inci büyüyor
ben ağlıyorum

(Adam Sanat 119, Ekim 1995)

Ersin Salman

(1941)

GÖZ UCUYLA

İnce ve keskin bir sızı ilerliyor damarlarımda
bir şeyler akıyor için için
Toprağa sarılmak sanki
ona yapışmak gibi
Yalnız bir ağacın köklerinin
düşünmeden yaptığı şey
Derinden incecik bir şey
yaşama dair

O ağacın yarasından kan damlıyor görüyorum
o kuşun kanadı suya değiyor çırpındıkça
Ve uzaklardan bir müzik belli belirsiz
ve bir vapur düdüğü
ve ılık bir rüzgâr
okşuyor genç kızın saçlarını
Bir kedi fırlıyor karşı kaldırımdan
frene basıyor telaşla otobüs şoförü

İnsanlar otobüsler kediler vapurlar
şarkılar duygular günler geçiyor
Her şey geçiyor
görüyorum

2 Şubat '95
(Adam Sanat 119, Ekim 1995)

Hüseyin Atabaş

(1942)

SAYDAM VE GİZLİ

Dingin dağlara bakınca göreceksin
o her şeye bedel sandığın tenhalıkta
duruyor kendini gizleme alışkanlığın,
adımı ve aşkımı yalancı çıkarmayan
tamğımdır senden yoksun kaldığım.

Dalgın sulara eğil anlayacaksın
hâlâ heyecanla titriyor ve şaşkındır
ayışığının düştüğü yerdeki istiridye,
o bağıran sessizliğin dipsularında
hayret, adının geçtiğini duyacaksın.

Duru gökleri düşündüğünde anımsa
koynunda al düşmüş elmabaharı yazlar
ve dalların iz bıraktığı gölgelikte
yüreğinde kar beyazı ölü kuşlarla
birlik, özlemler söylenir şiirlerde.

Saydam yere kulak ver duyacaksın
her şey ayan beyan ortada, her şey
sıcacık bir merhaba gibi sabahta,
üzerinde bitecek otu düşündüğünde
ışığı arayacak içindeki sardunya

(Varlık 1055, Ağustos 1995)

Hasan Şişli

(1942)

YAKINLIKLAR II

sen mi ölüm mü senden önce
sevdam ey

beni hayata yaklaştıran
anılardan belli acılardan
seyrek sepen gülüşlerden

her gün adımbaşı her gece
bir 'yeniden başlamak' bana kalan

unutkanlıktandı konuşurken
sözler arası o sessizlik
soluklanma anlarım hani
öpüşmeler arası
seyrâna çağıran beni

sözlerdi ki
dünyanın yüreğine dökülen
bin iğneli baragadi

anadilim sılam
sakın ömrüm olmasın
burnumda tüten

gözü açılmamış çiçek belki
beni hayata kaynaştıran
görkemli kayışı görülmeyi uman yıldızın

evet mi? hayır.. belki...

16. 5. 95
(İnsan 13, Ekim 1995)

Güven Turan

Güven Turan'ın (1943) *Toplu Şiirleri* yayımlandı bu yıl.

GÖRÜNEN KENTLER'DEN

Gerze

Doğdun burada
burada bulutların
geçişini gözledin

burada
atmacan oldu
kedin
pavurya avladın
yosunlarda kaydın
ıslandın
yunus olduğunu öğrendin
tifrin balığının
sokak savaşlarına katıldın
mahallende
erik çaldın kendi
bahçenden

Her şey oturuyor yerli yerine
zambak kokusu
hamsi sisi
Nergizli Yazı
Acı Su
hepsi

Bir tek o kız
beyzi yüzlü ak tenli
perçemi gözüne giren
gül yaprağı dudaklı
o kız
hâlâ âşıksın
Hamidiye Yokuşu'nun
başında
kör çeşmenin taşına
oturmuş
bekliyorsun.

(Varlık 1059, Aralık 1995)

Özkan Mert

Özkan Mert'in (1944) yeni kitabı : *Bir Irmakla Düello Ediyorum.*

GÜZ EROTİZMİ

Bir gül'ün içinden fışkıran
nehirler ayırıyor bizi

Ayırsın. Güz! O
eski avcı
gümüş flintasıyla
vuracaktır bizi
Ne donanmalar, ne de bahçelikler
kurtarabilir kalbimizi
Güz! Heryerdedir: Genç kızların
bir ay parçası kadar
güzel dizlerini
öptürecektir bize
Kimdir? Kocaman tarlasında
bir göl'le yürüyen?
Kimdir? Yüzümüzü parçalattıran Eylül'e?
Biliniyor

Biliniyor
kumaşın ve acının tarihi
Ama hiç kimseye
tanıtmıyor kendini Güz!
Bir sözcüğe Himalaya'ları
bindirmekle meşhur olan ben
nasıl sorarım kimliğini
Güz'e?
Göğsüm ırmaklarla delik deşik!
- Kimin için?
Mavi bir limana girer gibi
hayalarıma giren kadınlarla
hırpalanmıştır heryerim
Heryerim mosmor
Heryerim Güz ve leke

Bir vişne ağacından
çocukları olan ben bile
görmüyorum o'nun
şakayıklarla suçüstü basıldığını
İda dağında
Hüzün! Ki Güz'ün şapkasıdır
unuttu beni

AH! Şu hüznün unutkanlığı da olmasa

(İnsan 7, Şubat 1995)

Ahmet Özer

(1946)

GERÇEĞİN AYNASINDA

güneşin battığı bir anda
vivaldi çalıyor/büyük koşusuna insanlığın
uzak bozkırlardan ses getirerek
bir ayrılığa dönüşüyor ardımızda her şey
bütün yaşadıklarımızın toplamı alev.

geceye giren düşlere
gök maviliği serpiliyor avuç avuç
bir annenin göğsüne gömülüyor bir bebek
süt kokan ağzıyla/uykunun salıncağında.

yıldızlar tam üstündeydi ormanın
dinledik/konuşan sesini gözlerimizin
kimler yer almadı yaşadığımız günlerde
bir duyarlığın süvarisi olmuştuk dört nala
kırılan dallar dönüşüyordu kollarımıza.

güneş gitti/sesi söndü vivaldi'nin
bir sayfa eklendi yaşamımıza
kırıldı aynası yaşadığımız gerçeğin
öğrendik : bizimle varoluyor dünya.

(Varlık 1056, Eylül 1995)

Mehmet Taner

Uzun bir aradan sonra şiire dönen Mehmet Taner (1946) son şiirlerini *Dip* adlı yapıtında topladı.

DEMİRBAŞ KALPAZANLIKLAR

3

Om mani padme hum :
Beni karanlık ayaklarınla çiğne.

"Camın ardındaki çocuğu" özleyen

Asaf Hâlet, kütüphanedeki koku
İçine kendini çeken ölüm

Devasa Eros

Çarşıdaki, gerçeküstü bulgu.

Asaf Hâlet Bey
Asaf Hâlet Çelebi.
Benim küçük babamın
Kendine meftun hali.

Benim babam, bizim evde
Kahverengi, uzak namazlar kılardı;
Biz oraya gittikçe, içeriler
Açа açа, âmenerresulü dolardı.

Kalk karanlığında, şimdi ansızın uyanmış
Asaf Hâlet Bey için Kânun-ı Evvel
Babam için, Kânun-i Sâni
Yanarak bana iki kedi bakar.

Çok iyi bilirim ki
İsterim ki
– Burada ben onları karşılaştıramadım –
Orada kendiliğinden
Karşılaşırlar.

(Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995)

Ahmet Telli

(1946)

GELDİM İŞTE

Sülfür inceldi ve en yorgun yerinden kırıldı ayna
Tenhaydı düşlerim, geceydi, çıkıp geldim işte
Su ve ateş bir de gülünç yalnızlığım var sana
Getirebildiğim, kokularını yitirmişti çünkü güller

Suyu dinle ateşi yak özledim demek bu

Parasız yatılı hüzünlerden ne kalır geriye
Biraz Tamil biraz Türküz ayıptır söylemesi
İntiharsa günahtır külliyen yasak bilirsin
Pısırık bir ihtilal gibi getirdim sana bunları

Bir de belleğim, başıma bela, hazin ve komik üstelik
Hatırla eskiyen meydan saatini, çocukluğundur
Tayyare pulları getirdim sana evden kaçışlarımı
İstersen yok say bunları tespih de yapabilirsin

Beni vur saatin altında seni seviyorumdur bu

Şiir yazan bir adamın fotoğrafı var yanımda
Kendini ölümlü sanıyor onu getirdim ganimettir
Büyüdü büyülenerek, taşlayarak kovdu kabilesi onu
Suyun öte yakasında yaşadı, Sisyphos dediler adına

Sülfür inceldi ve en yorgun yerinden kırıldı ayna
Ayna pusluydu bunca yıl nice sır taşımaktan
Kırılmanın sesini duydum ve onu getirdim sana
Unutulmaya geldim işte onarılmaya değil

Kov beni kabilenden ama bekliyorum demek bu

(Kunduz Düşleri 2, 1995)

Sabahattin Yalkın

(1946)

SUMELA MANASTIRI

1. Sumela'da çanların ölümü büyüttüğü geceler
Kayalara yapışır kukumav kuşları
Ağıtlı tütsü kokuları yayılır havaya
Yüreğini dualar bir papaz
bakır şamdanlarda

2. Sumela'da çanların korkuyu büyüttüğü geceler
İncil'e bulaşır avuç ortasındaki kan
Büyür suskunluğu Meryem-Ana'nın
İstavrozlu duvarlardan
sızar gözyaşları

3. Sumela'da çanların günahı büyüttüğü geceler
Göz kırpar bir yıldız bir yıldıza
Birer ikişer söner mumlar
Kırçıl sakallar arasında
dudak dudağı arar

(Kıyı 114, Eylül 1995)

Ahmet Ada

Ahmet Ada (1947) birkaç yıldır üzerinde çalıştığı *Taş Plak Gazelleri*'ni aynı adla çıkardı. Rebetiko tatları vardı bu şiirlerde. Ada bu yıl yeni arayışlar içinde göründü.

HAYALLERİM

Anlaşılır bir şeydir yağmurun yağması
İstasyona, kale burçlarına, varoşlara
Bir uçumluk sevinç gibi duran merkez postahanesine
Anılara, anısız mektuplara, posta kutularına
Rüzgârla konuşan çatı katlarına
Anlaşılır bir şeydir yağmurun yağması
Unutup bir başka şehirde yalnızlığı

Hayallerim olmasa bize ne kalır ki
Bu şehirde ah hiçbir şey
Ne şiirlerin yalanı ne eski sevda
Yine de anlaşılır bir şeydir
Bu şehrin üstüne hayallerin yağması
Kuşlar çatılardan inerken

Püskürtme bir çiçek olmasa ne kalır ki
Bu şehrin surlarından geriye

Anlaşılır bir şeydir küskün saat kulesi
Bir kış daha yaşar düşler içinde
Sonra ondan yaz boyu uçurtmalar yaparlar
Hayallerim uçar gider rüzgârında

Kuşlar bırakıp gider bu şehri
Son kuşlardır onlar

(Adam Sanat 114, Mayıs 1995)

Metin Güven

(1947)

ÇIRILÇIPLAK BİR DENİZDE

Kybele Oyuncularına

dağların gölgesine
uğramıyor rüzgâr
ağaçların altında
yeşeriyor dostluklar
gelecek zamanlara sarkan
ölümler gibi

gidiyoruz
hep birlikte gidiyoruz
– koşarak
serin bakışlı insanların
ana yurduna

çırılçıplak
denizlerde kükreyen
dinozorlar gibi
bıraktık kendimizi
ölümün kollarına
aşk
yükselecek yükselecek
diyerek

bizden sonra yaşayanlar
öğrenecekler
ağırlığını
zaman içinde
kaybolan taşların.

18 Mart 1995
(Semender 1, Yaz 1995)

Gülseli İnal

Gülseli İnal'ın (1947) yeni kitabı : *Saklanmış Levha.*

TAÇLARIM NEREDE

Buraya çıplak gelinir, zaman kaynağının gizli seraplarında
görünmeyenin tin'iyle, hep çıplak hep saf, tükeniş
ırmağında yıkanılır, Kam adına yapılır bu görünürün Tin'i
olunur sonra, ansızın
bu köpüklü dalgaların ötesini düşlemekten, gece bile püskürtür
kinini, vermez kızıllığını koynumuza, yüzümüz asırlardır yalnız
ve bir beden haritası çiziyor bize aldatıcı gökyüzü
sürekli değişen süreksizliğin
altın harfi
güçlü yasalar bir yıldız kurdu
izniyle bizi kendi büyük dairesine hapseder, geçmiş zamandan
bir ses ilmeği geçen boynumuza ve sesler tutuklar bizi
nesnelerin kutsallığına varınca, bir gün eğer içimiz
o zaman kainat yeniden dirilir, pembe bir tan sanki
yepyeni
rüyalarımız çıkagelir ve kollar bizi derinden
yerleşik olanın sarsıntısı başlar
ama heyhat dumanlı başlarımız bizim, yargılarımız ırmak
gibi karışık
platin sedirini açar deniz, ah deniz binlerce yıllık
hikâyeni dinliyorum
karışık sesler arasından ayıklamaya çalışıyorum altın bir bedeni
süreklilik gibi gözüküyor yeryüzü ancak derin bir yarık ayırıyor
gece ile gündüzden, Truva ile gerçek kentten, Hektor'un kanı bu
hala duvarlara sıçrayan

nice su nice ırmak temizlemedi mi onu
ama niçin niçin
zaman hep avuçlarımızda, alıkoyduk onu hep o derin uykudan
ürpererek ve tenimizi kınayarak
ürkünç istekler çarpışır
hep bir istek, bağımsızlaşmak, yine de düş kapısı zorlanan
uçurumun ucunda bekler gövdemiz uzun mavi salkımıyla
yarasa uçuşundayken zaman o, belirsiz zaman hayaleti
nesnenin acubesi, maddenin cücesi, son atom
sorar hep
'Hep beni düşün'
kimi yeryüzünde parmağını oynatır birbirine geçer galaksi kümeleri
kimi uykudan uyanır eliptik fırtına başlamıştır, bilmece sürer
bilmece
sönük bir yıldız olur uzaklaşır gözlerimizden
boşluğun göğsüne asılırız, içeriz havanın sütünü
ancak yüzlerimiz kilden oluşmuştur
bir görüntü belirir ötede, ağaç dönüşür kara kütüğe yanmış bir yıldıza
dönüşür, yalnızlığımıza dönüşür, kara kanatlarıyla gövdemizi saran
isteğin, Tin olur çiçek olur
geceleri koynumuza sızmak isteyen varlık
bir demir çalgı çağlar öncesinden kulaklarımızı yaralar
hırpalar bizi
duyarız, yine ölülerin sevişmesini ve hükmünü
ve güçlerini ki
o harap gömütte
hep aynı çözümsüz ezgi...

Siyahlığım Derinlik Soytarı'sından
(Şiir-'lik 13, Mart 1995)

Zerrin Taşpınar

Zerrin Taşpınar (1947) bu yıl dördüncü şiir kitabı *Tavra*'yı yayımladı.

ANFORA

Bütün sınırlarını aştık da dağların
bütün okyanusların kapılarını
düşle gerçek kucak kucağa

köpükle dalgakıran
ve yalnızlığın deniz feneri...

Biz ki asırlardır sesiydik aşkın
bir kuş azatlamadık
bir boncuk geçirmedik
incecik bilekteki son boğuma.

Çömlekçi söyle bana
nasıl bulunur gizli bir liman
insan kendine bunca korkarsa...

(Damar 51, Haziran 1995)

Oruç Aruoba

Oruç Aruoba (1948) bu yıl bir dizi Haiku ile şiire daha bir sarılmış göründü.

HAİKU'LAR

1.
Tek bir Kırlangıç –
ne söylenebilir ki :
bu Rüzgâr, işte...

11.
Sepserin bir hava dolar
vagona
tünele girince.

22.
Koluma düşen
Hanımeli yaprağı –
dinmeyen Rüzgâr.

33.
Yavaşça gider büyüyen Ay
Batı'ya –
batmak için, ya...

44.
Aysız akşamlara doğru
günboyu, öyle
susarsınız.

Güneş batınca da
geceboyu, hep, boyuna
varsınız.

55.
Hafif bir pus geliyor
denizden ağaçlara –
şimdi sus.

66.
Ne çok şey oluşuyor
senden uzakta –
uzaksın, işte...

77.
Yavaş kızıllıklar –
ay da başlar
yıl da biter ve yiter.

88.
Güney camımı
yıkıyor Lodos –
tertemiz olacak mı?

99.
Poyraz kararlı
yağış getirmeye –
bulutlar ne yapsın...

111.
– zaten
doğumyerimi kar altında
görmemiştim ki hiç...

122.
Koster tangırtısını da
taşır getirir sana
Lodos.

133.
Poyrazlı Deniz'in
ak dalgası
gizliyor kirini.

144.
Yere düşerken
dalından bir parça koparmış
Kozalak.

155.
Gündoğusu-Lodos savaşı
yağacak mı
açacak mı?

166.
Denizde damlalar
saçımda Yağmur kıpırtıları
var.

Denizde dalgalar
başımda Güneş pırıltıları
yok.

177.
Apartmanlar arasında
yönünü şaşırır mı
Martı?

188.
Bir pencere daha
aydınlandı –
insanlar geliyorlar.

199.
Kargalar dallarında :
zaman geçmek bilmiyor
gene de.

211.
Yeni bir sayfa
ancak bir eskisi dolunca
açılır.

222.
Kucaklar kayaları kıyıda
dalgalar.

yalnız yürü
yalnız, yürü
yürü yalnız :

Rüzgâr diner
Güneş yiter
Martı gider –

(ki hiç'ten)

1. 18 Haziran 1994, Yalıkavak
11. 27 Ağustos, Emirler-Demirli
22. 31 Ağustos, Arkent
33. 14 Eylül, Çiftehavuzlar
44. 30 Eylül, Yalıkavak
55. 6 Ekim, Yalıkavak
66. 17 Ekim, Çiftehavuzlar
77. 31 Ekim, Çiftehavuzlar
88. 11 Kasım, Çiftehavuzlar
99. 25 Kasım, Çiftehavuzlar
111. 5 Aralık, Karamürsel
122. 14 Aralık, Karamürsel
133. 3 Ocak 1995, Karamürsel
144. 29 Ocak, Karamürsel
155. 11 Şubat, Yalıkavak
166. 19 Şubat, Karamürsel
177. 23 Şubat, Çiftehavuzlar
188. 26 Şubat, Çiftehavuzlar
199. 8 Mart, Karamürsel
211. 18 Mart, Karamürsel
222. 21 Mart, Karamürsel

(Varlık 1054, Temmuz 1995)

İnci Asena

(1948)

POPÜL POPÜL POPÜLİST

Elbette şimdi eklemleri ağrır
Başka vapur mu kalmadı memlekette
Sen gel bodrum katında otur

Asılmalıydı, hem de neresinden, âleme ders olsun diye
Onca çocuğu kendinden sanki say da
Baş kaldır politik ekonomiye

Tarabya koyundan anacım girerdi denize
İstanbul hanımefendisi – şimdi şaşkın bankta oturuyor
İstanbul nere, Ardahan nere

Bu vatan evladını trenlerle getirdik
Davarının bokunda boncuk çıkmadı diye
En iyisi turistik bir "rezervasyon" yapınalı
On dolar duhuliye

Nerden bilsin saraydan kız kaçırıldığını
Aklını kaçırmayı bile bilmez, bildiği bel ağrısı
Bu yüzden fikrimi diloğlanlarına sattım ben
Çevirsin diye çevirebildiğince

Mozart'ı mezara mı götüreceğim yanımda

12 Haziran 1995
(Adam Sanat 116, Temmuz 1995)

İsmail Uyaroğlu

(1948)

KEDİLERİ SEVERKEN AĞLAYINIZ

Kedim ve ben
Ölüyoruz yavaş yavaş
Karşılıklı, köşemizde

Elenirken eleğinde sıkıntının saatler
Mutad olduğu üzre

Bazen o benim kucağımda
Bazen ben onun
Avutuyoruz birbirimizi
Özlerken aynı şeyleri gizlice
Nasıl tırmalardık hayatı
Bir zamanlar şehvetle

Gittikçe bozuluyor yazını benim
Bozuluyor resmi onun gittikçe
Yaptığı eskiden özenle
Döşemelerine koltukların, kanepelerin
Esin geldikçe pençeleriyle

Derim ki ben
Kedileri severken ağlayınız
Beyaz değil aslında mahzundur kediler
Bu şiiri okurken de ağlayınız
Görüldüğü gibi
Kemiriyor İsmail'i keder

(Milliyet Sanat 366, 15 Ağustos 1995)

Hulki Aktunç

Hulki Aktunç'un (1949) *Istıraplar Ansiklopedisi* adlı yapıtı Kocagöz (1994) Şiir Ödülü'nden sonra bu yıl da Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü getirdi ona.

MUSİSTORİCA

"Bir Şeyin Var Oluşu"na
öndeyi olsun için

Kenar kelimelerinden kıyı sözcüklerinden
Kenar şarkıları kıyı ezgileri derliyorum
Oğlan ve kız seslerine göğerçin üşüyor
Bütün karanlıklarımı bir onlara açıyorum

Taşın derinliklerinden yüksekliklerinden
Harcın tozlarından dağınık savruluşundan
Havanın kahve tütsülerinden inişlerinden
Bunlardaki tek tek öykülerimi yakalıyorum

İşığın sütunları altında kime yürüyorum
Gözümün erdiği uğultuya kulağımın gördüğüne
Ayaklarımın durduğuna ellerimin sustuğuna
Gövdemin unutulmaz gediklerine kaçıyorum

İnce keman kalın lavta ve diğerkâm ney
Bir şeyin var oluşu ve uçuşu kendisinden
Lebanon Kudüs Mekke ve asitane Galata
Gelenekleri yakıp yakıp tenime çakıyorum

Titreyen su bendedir kaçık ses ağzında
Yanık tavan düşük pervaz folsuz tavuk
Asılmış yarasalar ağıntısız martılar
Bizimle bir ağızdan susuyor bakıyorum

Ave bismillah Yahuda Mariyya Muhammed
Sakallarınızdaki ortaklıklar Kapital
Ve kalbim herkesleri sevmekten bıkıyor
Yeraltına karışıyor firaren akıyorum

(Şiir-lik 19, Eylül 1995)

Hayati Baki

Hayati Baki (1949) "Harfler Kitabı İçin Şiirler"ini sürdürdü bu yıl. Baki, şiirlerinin yanında incelemeler ve kuramsal yazılar da yazıyor.

HARFLER KİTABI İÇİN ŞİİRLER

YAŞAMAK HARFİ

hiç gidilmeyecek ölüm ülkesine
sonsuz baharın diriminden doğacak bengisu.

yeryüzü bahçesinin toprağı
yüreğinde ısıtacak kendi güneşini.

aklın dilini söyleyecek karınca, ipekböceği
külün ve ateşin bilgisi olacak anka.

karanfil ve aşkın sunağındaki acı
sevince dönüşecek tensel şölende.

yıldızlara ulaşacak çocuk ve gül kokusu
barış soluyacak ölük zamanlar, ufukta.

vandal yüreğe, barbarus vahşete karşı
direncini sunacak kardeş semender.

ışık, evet ışık, daha çok ışık, tayfta
bitmeyecek zaman, sonsuz beyazlık.

boyun eğmeyecek aşk, badem ağacı, nergis
gölgesiz sevişecek salkımsöğüt, yeryüzü.

yeşerecek uygarlık ağacı bir demet çiçekle
uzun yürüyüşlerin izlerinde.

yaşamaktır arınacak kaosun kirinden
ölüm ayrışacak ölümsüzlükten.

(Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995)

Sina Akyol

Sina Akyol (1950) bu yıl dergilerde en sık görünen adlardandı. Artık iyice tanınan ve sevilen şiir çizgisinin dışına çıkmadı. 1995 Halil Kocagöz Şiir Ödülü'nü kazandı.

YÜZÜN DİYORDUM

– Olcay için –

(1)
Sevinçler!
Ve sevinçler!
Di yüzün.
Kaygısız, küçümen...

Ama patlıcan kızartırken anne, n'olur?

Baba ölür.

(2)
Anlam ki
zamanla kanatlanır;
suda sakin
nilüferler kımıldar.

Böyle de anlatılabilir yüzün.

(3)
Derken,
zümrüt kesen
Niksar bağları!

Yüzün telâş.
Yüzün anne.
Hattâ yüzün
komşu hüznü.

Yan bahçede
Külebi hemşerin.

(SUNU)
Yüzün diyordum! Yüzün
bana kardeş!
Yorgun dağın
ardı kadar
üzgün
ve ben.

(Adam Sanat 118, Eylül 1995)

BABAM İÇİN...

Yaz bahçesi! Sefalı vakitler!
Rüzgâr narin! Hayat İnce!

Zamanın rengi
kıvamına erince,

Sofraya ardıç
dalı değerdi.

Sen, olgun kavun!
Ben, delikanlı peynir!

Hemhal olur söyleşirdik.
Genç babam, gencecik bıbımı.

(Şiir-lik 20, Ekim 1995)

Nuri Demirci

(1950)

GÖRMEK DUYMAK VE SUSMAK ÜZERİNE

gecikmiş bir çabaya büyüyor yalnızlığım
el yordamı pencerelerde dikdörtgen uğultular
göç ediyor adreslerimdeki sokak adları
parmaklarım
korku kuyularına düşüyor telefon tuşlarında
adımı yazdığım kâğıtlarda beyazın intihar notları

fırtınalı bir bez parçasına ufalıyorum gözlük camlarımı
hangi yola baksam rengi soluk bir yokuş
bir dalga gibi devriliyor üstüme
ağaçsız bir ormana eksiliyorum
her gün eski yerimden biraz daha geride

olsa olsa sen, diyorum
belki sen!
bakıyorum
bir tek sesli harf geçmiyor yüzünden

(Bir Yeni Biçem 22, Şubat 1995)

A. Hicri İzgören

Yıllardır Diyarbakır'da şiirini sessizce sürdüren A. Hicri İzgören (1950) önceki dört şiir kitabından seçmeleri çıkardı bu yıl : *Ve Öteki.*

ORDA BİR KÖY YOK UZAKTA

Düşlerimi kanatıyor her gece
Dudaklarında donmuş gülümsemesi
O muhacir evde asılı duruyor hâlâ
Yitirilmiş bir arkadaş sureti

Anılar mı yakın bana acı mıdır en eski
Bir sağnak yıkasa yaralarımı belki
Yumuşayacak gecenin mimikleri ağrılarım dinecek
Ya da korunak olacak karanlığın kendisi

Hava su ve toprak kirlendi artık
Tuz ve ekmeğe karışıyor yüksek gerilim
Yeryüzünün bütün koordinatları
Barınacak bir yer arıyor
Haritadan silindi yüreğimin meskûn yerleri
Her gün kütüklerden aşklar düşüyor hayat
Artık "ölü sayısı..." belirliyor gündemi

(Ayrım 15, Haziran 1995)

Timuçin Özyürekli

(1950)

SON AKŞAM YEMEĞİ

siyah/beyaz bir fotoğrafa nasıl bakarsınız?
ortasından kan sızıyorsa, duvarlarda halı desenleri
şölen sofrasındayız tarih titreyerek konuşuyor :
gelenler yanlarında kuş sesleri getirmişler,
biz böyle toplantıları 'yorgun' çok yapmadık mı?

bir demet sevgi suyuyla büyütülmüş hercai menekşe
örselenmiş yapraklarıyla titreyerek duruyor öylecene
ölmek üzereyken cansuyu bulmuş dikilmiş gökyüzüne
inançla pekişmiş sesler dolaşıyor, yüzler gergin
biz böyle toplantıları 'kucaklaşarak' çok yapmadık mı?

türküler dalgalanıyor herkes sevinçlerini göndermiş
can dostlarım burada biliyorum, cansız düşmanlarım da
ışıklar sönüyor, hafif bir rüzgâr uzun kirpiklerimizde
mumları yakalım, ellerimiz kenetlensin "barış" adına
biz böyle toplantıları 'tartışarak' çok yapmadık mı?

her şeyin sığabildiği dünya kadar bir masanın etrafında
duralım birbirimize yaslanmadan aykırı düşüncelerimizle
kimse duymak istemiyor zehirli yılanın çıngırağını
inanmış da var, ihbarını çatal yüreğinde gizleyen de
biz böyle toplantıları 'yoksayarak' çok yapmadık mı?

işaret ediyor çatıdan sızan ışık ihanetin yüzünü
çağırın fotoğrafçı gelsin, kameralar yakalayamaz belki
kimse kimseye dokunmasın, sakın ha parmak izi kalır
haykıran şairler usulca çekilirler gizli koyaklarına
ah biz böyle toplantıları hiç yapmadık :
bu son akşam yemeği...

(Adam Sanat 115, Haziran 1995)

Mehmet Mümtaz Tuzcu

(1950)

OYUNSUZ ÇOCUKLARA

Biz onurlu sevgiyi hiç tatmamış çirkinler
Saklı bir sevda inler geceyle etimizde
Bir dev yanar görünmez, bin çığlıklı diliyle
Bir kara çember okur uluyan karayelden

Okşanmayan bu eller sökülmez şu kefenden
Bir gömüt soğuğuna üşerek çepeçevre

Bin yazda kavuşmamış bir yürek yükseğinde
Ağır yalnızlıklara buzlu donlar dikinip
Bir ölüm imecesi çatarız zorlanmadan

Kendisiyle boğulan şu denizin dibinde
Çarpışıp çatışan binlerce çarpık balık
Şu en parlak mavide birikmez kalabalık
Bir çukuru kazmanın çağrısını kapınca
Gelir kuyular oyar oyunsuz çocuklara

(Ayrım 13, Nisan 1995)

Gültekin Emre

(1951)

TAKVİMDEKİ DARAĞACI

Çılgın bir hafta başlar bir kez daha
Dizginlerini frenleyemeyen bir pazartesi tüm
Görkemiyle açar mahmur kapıları birer birer
Ve buyur eder içeri sabırsız salıları kısa günlerde
Çileden çıkmış yorgun çarşambalar iner basamakları
Düşünceli perşembelere âşık kekeme ömrümü
Yatırırlar miskin cumalara, ürkek ilahilere
Aldırmadan saçları diken diken disko
Çocuğu cumartesiler gece yaşamını pek
Sever amcalar, hep başı ağrıyan
Ve kuşku kumkuması pazarlar çaresiz
Dalar ev işlerine söve saya : yemekler yapılır
Çamaşırlar yıkanır, çocuklara banyo
Yaptırılır, saçlar kesilir, boy aptesi
Alınır, ortalık iyice karıştırılır, telefon
Faturalarına ağlanır, 'ilacımı içtim mi' diye
Sorulur, 'kız ne olacak senin bu halin', diye diye
Kızlara kızılır, 'oğlum otur, biraz da ders
Çalış artık'lara geçilir, ölenler bir bir
Anılır, evlenenler bir bir berabere kalır
Fotoğraflar bir bir saçılır sararmış zamana

Yarın ne giyseme takılınır, 'yok ki bir şey'
Yemekler biter, çamaşırlar kirlenir, çocuklar
Uyur, televizyonda şarkılar yavanlaşır, düşler
Kucak açar, yatak sabırsızlanır, bedenler ah, ah
Sarmaşıklaşır, trafik yavaşlar, uykular ağırlaşır
Saatin zili savaş çağrısı yapar ve pazartesi
Tüm hızıyla çeker günleri peşinden, tespih bir kez
Daha tarihle kardeş olur, haftalar aylara âşıktır
Aylar yıllara, yıllar asırlara, asın beni günün
Ortasında, kuşluğu gördüm ya, ömrüm satılık
Eskici abiler, demir, bakır ve kitaplarla.

(Bir Yeni Biçem 25, Mayıs 1995)

Barış Pirhasan

Barış Pirhasan (1951) on yıl aradan sonra, film ve senaryo dünyasında yitti derken yeni bir şiir kitabı ile göründü *Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor,* on yıla yayılan bir şiir uğraşının dağınıklığını taşıyor.

MASKELİ SÜVARİ

Adın ne diye sordular bana
Meraklı yüzler erkek yüzleri
Cebinde belki sustalı
Ağzında ıslak bir sigara

Uzamış sakallarından öpüp onları
Gönderdim sıkıldığım yerlere
Haydarpaşa Söğütlüçeşme Kızıltoprak Feneryolu
Binbirinci gece

Sultan ama beni affetmedi
Hoşgörülmedi güzel masallarım
Mahzene götürüp boğdular beni
Maskeyi celladın zoruyla taktım
Böylece girdim dünya evine

Artık soru soran olmuyor
Bakınca tanınan şu gözlerimden

Kim ne isterse o ışıl ışıl
Başımda sarmaşık her emre hazır
Kimi bileğini kimi ağzını
Okşayıp okşayıp çığlık çığlığa

Sultan beni affetmedi ama
Benim de oyum var artık
İhtiyarlar arasında

(Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor'dan, 1995)

Erdal Alova

Erdal Alova (1952) çeviri şiirler alanında gösterdiği çalışkanlık yanında bir de yeni bir şiir kitabı çıkardı *Buik Kent*.

TAYF

Başlangıçta Kemal vardı
Ve Türkçe bin yıldıza bölündü

Kırarak geliyordu Hâşim
Merdivenini şiirin
Bakır ormanlarında

Hececiler... Hayatın kekemeleri..

Poyrazların prensi Nâzım
Derdi günü mavi güneşler ekmekti
Kıpkısır bir bozkıra

(Sesiyle kar toplayan Dıranas)

Terso bir ünlemdir gariban Orhan

Oktay Rifat ki
Katırtırnakları açan bir granitti
Denizin tuz heykeli

Metin Eloğlu
Kendini yalnız ölürken gördü
Gıcırdatıp sessiz harflerini

Cemal Süreya
İnce elçisi göçebelerin
Turunç sesli uçurum

Sonra St Can şövalyesi geldi
Denizanalarından bir bayrakla
Çarparak ahtapotunu şiirin
Türkçe'nin gök-taşına

(Adam Sanat 116, Temmuz 1995)

Enis Batur

Enis Batur (1952) 1994'ün son günlerinde çıkardığı *[On dört + X=4]* adlı kitaptan sonra bu yıl da iki şiir kitabı ve dergilerdeki şiirleriyle çalışkanlığını sürdürdü : *Taşrada Ölüm Dirim Hazırlıkları* ve *Darb ve Mesel.*

NABIZ

"Ben ölümün teğmeniyim", diyordu
sonradan postalanan mektubunda,
BM'nin 25 Şubat tarihli müzakeresini
esas alan Güvenlik Konseyi'nin
bindörtyüzellibir sayılı kararına dayalı
biçimde altı gün önce bölgeye gönderilen
tabur sembolik bir nitelik taşıyacaktı
şehrin hemen dışındaki tampon bölgede,
miğferi iyice sıkışmış kulağıyla boynu
arasında sımsıcak sızı – onca kararlı
parmağın tetikten yolladığı top mermisi
arasında kimse bilemez artık gerçekten
serseri bir kurşun mu sessizliği delen,
zihninin tam dibinde, son, gelmeden
genzinden göğsüne yayılan şarabın kanı,
"teğmenim öldü", diyor nabzı bekleyen
çocuk yüzlü asker.

ARS

Bana aktarılan doğruysa, tek işleri ellerinde
birer gümüş kâse, nisan yağmuru biriktirmekmiş.
Her yıl uğrarmış padişah, bir yudum içermiş
kâselerinden, hepsine bir kese altın dağıtılsın,
buyururmuş. İşte arz işte talep, diye düşünüyorum,
kâsemde toplananlara bakıp İşte ars, işimde sultanım.

(Nar 1, Ocak-Şubat 1995)

Abdülkadir Budak

Abdülkadir Budak (1952) dönüp dönüp eski şiirine yeniden bakıyor hep; iyi de ediyor. *Yanlış Anka Destanı* (1994) böyle bir geriye bakışın ürünü. Bütünlenmiş bir şiir. Bu yıl ilk kitaplarının yeni baskılarını yaptı.

GÜZ OKULU MEZUNU

Yazdıklarımın özeti : Kuğuda boğulan havuz
Avcıların yanında poz verdiği ölü ceylan
Kendini kanatan bir gül imgesi
Leyla içerikli korkak kahraman

Lorca'nın ceketini tutan bir rüzgâr
Olsun istiyordum yazdığım şiir
Beni yanlış bir masala kilitledi çağ
Yazdıklarımın özeti : Aşkın kirlendiğidir

Kendine saplanan bir hançerle tanıştım
Duydum kuş çığlığını fırtınalı günlerde
Raydan çıkacak trene herkesten önce bindim
Umutsuzluğun yakıştığını gördüm bu çağa
Bin bir güçlükle edindim aşk markalı kumaşı
Usta kılıklı çıraklar gömlek dikemedi bana

Daldan düşen yaprağı en iyi ben anladım
*Güz okulu mezunu** olabildim sonuçta
Onca kitabın özeti : Yama tutmayan yırtık
Gül lekesi bırakmak sevişilen çarşafta

Pop seven çocuklara yaylı tambur dinletmek
Bunda ısrarcı olmak, yazdıklarımın özeti
Çekilmek konusunda sabırsız tetik
Aşk iksiri biçiminde mermi çekirdekleri

(*) Bkz. "Ablam Ablam" şiiri, *İmzası Gül*, Armoni Y., 1993

(Adam Sanat 120, Kasım 1995)

Ayten Mutlu

(1952)

TENHA BİR ÖLÜM

gördüm onu yürüyordu yağmur ağırlıyordu
dar sokakları her damla içini adımlayan
boşluğu büyüterek onu çoktan unutan anılarla
yolunu kesiyordu

gördüm soyunmak üzereydi yüzünü dünya
nın bütün savaşlarında yenik düş
müş kent gibi damıtarak ruhundaki tenha
kalabalığı sevişti uzun uzun ömrünün
çıplak kederleriyle

uzaklarda üflenen çok yaşamış bir neyin
suları yaktı sesi gördüm onu ilk defa kendisi
gibiydi ölüyordu ölümsüz acıların yıldızlardan
yere düşen giziyle

ah gördüm ben ve kimseler görmedi gelip
geçen ışıklardan tenine acıyla gömülen
damlalardan uzayan gölgelerin yere düşen
yapraklarından başka

gördüm onun öldüğünü içimdeki o kadının
titreyen bir kelebeğin ıslak çırpınışıyla
yağmurun küllerine bırakıp bedenini
silindi sokaklardan

orda şimdi üstüne binlerce kez basılmış
can kırıkları gibi paramparça bir gece
kristal çiğ taneleri döküyor
ezilmiş bir çiçeğe

(Sombahar 28, Mart-Nisan 1995)

Oya Uysal

(1952)

AYIŞIĞINDA KÂĞIT GEMİLER

Sabah
Yalnızlığa bakan balkonumda
bir çift güvercin sevişti
dudak izin silinmiş bedenimde ürperti...

Şimdi
vişne bahçesinde sırtüstü uzanmıştır nisan,
şiir ezberletir böceklere.
Dağınık, ıslak ve soğumuş içine,
bir günışığı edin. Sarkıtır renklerini gökkuşağı,
çalkantılı iç denizine
yüzünün acıya değen yerine.

Tuhaf bir biçimde tutunduğum hayatın
sayfa kenarlarını desenleyen
ayışığı
usulca gezindi ayva tüylerimde.

Kâğıt gemiler süzülürken uzak imgelere
bir gül sığındı dikenine.

(Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995)

Ergin Yıldızoğlu

Ergin Yıldızoğlu (1952) 1995'te şiirlerinin yanında, '80 yılları şiiri üzerine tartışmada yazdığı yazılarla da dikkati çekti.

BILDIRCIN PAZARI

Soho'da bir İtalyan kahvesi...
Köşede, televizyonda
son haberler : Somali'de akşam.
Etobur mercekler
ve arkasındakiler
yavaş yavaş hazmederken
açlık ve dizanteriden
kırılan bıldırcınları

Gömülemeden çürüyen insan vücutları
Kavrulmuş toprak, petrol, çelik amonyak.
Mekanizma yağı, kükürt, fosfor bulutları
çığlık, toz, duman ve kopan birkaç ayak...

Howitzer'in çift patlamasında
"operation restore[s]hope"
İronisi[ne] medeniyetin...

Hafifden, yağmur başladı dışarda.
Hayal meyal seçiliyor buğulu camlardan.
– Sanırım giderek şiddetlenir.
Bıldırcınlar, köşelerde bekleşiyor.
– Sanırım müşterileri de seyrekleşecektir.
Saralı bir berduş altına işiyor
Sokak lambasının ayaklarında
yaşlı bir ayyaş alkol komasında
yaşlı bir kadın bir belediye evinin sofasında
– sessizlikten
ölüyor, saatler yavaşça gece yarısını geçerken.

Havada taze kahve, tütün ve pasta kokusu...
Masada yemek sonrası rehavet, bir paket Gitan
Capuccino, yarınki Guardian
Kuzey'de
torna, matkap, pres
bin tonluk konvertörler
asırlık tersaneler
global poligonda bir bir düşerler.
Şehirler enkaz altında kalıyor.

Çöküntü,
karanlık koridorlarda,
bakalit, bira, sidik kokusu
küflü, siyah duvarlarda :
"*Pakis out*", "*Turken Raus*", *Swastika*,
mektupluktan dökülen benzin
kuytu sokaklarda "Krack", kokain
ve körpe ciğerlerde tiner dumanıdır.

Şehrin eteklerinde
toplu konutlar, giderek toplu tabutlara dönüşüyor
işsizlerin şizofrenik hayallerinde.
"Tüm yoksul köpekler kilise merdivenlerinde"
pencerelerde
cerahatlı ışıklar
kurtlanan suratlar
bozulan asansörlerde
havasızlık.
Gökyüzü eflatun, gri ve kahverengidir
isteyenler havayı bıçakla kesebilir.

Bıldırcınlarda bir telaş bir panik...
Metropolün fırtınalı vorteksine
sürüler halinde, göçerler
elektronik rüyaların köredici öksesine
Kaldırımlarda, kemiklerine kadar soyup
ırzına geçer ışıklı reklamlar.
"Fast food" gibi tüketilir, çöplüğe dökülürler.

İsimler, istatistikler
hiç iz bırakmadan silinirler
medya denizinin kumsalında.
Korteksinin salgılarından
balıklar zehirlenir bu sularda.
Başını kaldırıp da bir bakarsan.

Yaşam
"Post-modern" zamanlarda
bu karanlık sokağın kuytusuna
poşet içinde bırakılan bir cenin
kesilip atılan tırnak
deşilen yara
akıtılan cerahat gibidir.

Somali, Ruanda, Haiti, Çeçenler,
Sıvas, Bosna.
Liverpul, Diyarbakır...
Yanık et kokusu burunlarda
mercekler, rotatifler hep açtır
Bıldırcın pazarında
ucuzluk vardır.

(Adam Sanat 113, Nisan 1995)

Metin Cengiz

Metin Cengiz (1953) yeni yapıtı *Şarkılar Kitabı*'nda değişik ses ve imge olanaklarını deniyor.

ORTAK DİL

Şehirde bayrak açmış ordu gibisin
çiçeklenen ağaçtan habersiz, gençlerden
ellerimizle kazıyıp çıkardığımız o maden...
Bak sessizce gövdeni okşamakta sabah
yırtılmakta günün perdeleri dalga dalga
ilk sıçrayan ateş gibi ormandan

Kurduğun düşler tenha yerlere ıslak
terli, yorgun bir atın soluğuyla ulaşmakta

özgürlüğü andıran gürlükte... o an sessizlik
kuşlar gibi yüreğinden yüreğime uçmakta
güzelim rengini ve soluğunu alarak

Diyorum zamanı. Hadi dökümünü yapalım
duru sular gibi gözüksün her şey
okuyalım sonra herkese ortak bir dil olsun
o zor günler için yalnızlık anları için
dünyanın en yeni tüzüğü olsun

(Gösteri 178, Eylül 1995)

Şükrü Erbaş

Şükrü Erbaş (1953) bu yıl yayımlanan *Dicle Üstü Ay Bulanık* adlı kitabında, politik söylemde şiir yitirmemenin düzeyli örneklerini veriyor.

DİCLE ÜSTÜ AY BULANIK

BİZ NEDEN BAŞKALARINI SEVEMİYORUZ?

Gümüşün ustalarını bitirdik
Ahşap konakların oymalı dolapların
Üzümün camın kesme taşın ustalarını...
Akik kehribar yakut ve lâl
İşleyip incecik dünyayı parmaklarıyla
Hantal düzlüğümüze köpük köpük
Pencereler açan ustalarını
Işığın, sevginin ve iyiliğin
Bitirdik bir bir hünerleriyle boğarak...

Uçurumların türküsünde şimdi sıra
Dorukların karında, çimenlerin sütünde...
Fırat'ı yasaklayıp Dicle'yi susturarak
Tütün peynir yün ve pirinci
Gömerek ağır toplarla toprağa;
Kıl cecim savatlı düş rüzgârlı poşu
Bin yıldır kendi yurdunda konuk

Bin yıldır göçer iki zulüm arasında
Akıl almaz bir yaşama ustası
Koca bir halkta şimdi sıra...

Narcissusun aynasında yalnız kendi suretimiz
Biz neden başkalarını sevemiyoruz?..

(Varlık 1051, Nisan 1995)

Tarık Günersel

(1953)

KIVRIMLAR

barıştım vücudumla
okyanusla barıştım
sonsuz bir eğriyi yeni katettim
herkes için muğlaktı kesinliklerim
fethedilmez rakkaselerleydim
ılık birer dokunuştular sabahın ilk ışıklarıydılar
kutsal bir çağrıydı iniltileri
sırları lezizdi altımdaydılar
kıvrımları kuşatmıştım
uzakta benimdi hepsi
kan katıyordu bekleyişleri
ama bir gölge ruhuma yaklaşıyordu
korkutuyordu
herkesi fazla tanıyordum
beni içlerine alacaklardı
dıştaydım
dışkı gibi
dışarıydım
içlerine alıyorlardı ki
n'olduysa oldu
barıştım vücudumla
okyanusla barıştım
doğuverdi geçmişler
tıpkı gelecekler gibi
barışmışım vücudumla
sonsuz bir eğriyi yeni katetmişim

herkes için muğlakmış kesinliklerim
müthiş birer dokunuşmuşlar
kutsal bir çağrıymış iniltileri
gökyüzü gibi altımdaymışlar
lezizmiş bekleyişleri
hazırmışım
uzakken benimmiş hepsi
yeni bir sır peşindeymişim
ama bir gölge fısıltıyla yaklaşıyormuş
korkmuşum
çünkü herkesi fazla tanıyormuşum
beni içlerine alacaklarmış
neyse ki barışmışım
doğuvermiş geçmişler
tıpkı gelecekler gibi
böyle saçma bir rüya
oysa tuhaf bir eğriyi katetmekle meşguldüm
harika muğlak kesinliklerim
ürpertili rakkaselerleyim
ılık birer dokunuş onlar hep ilk ışıklar onlar
nisbi bir mutlak izdüşümleri
sırları altında gökyüzü gibi altımda
hepsi benim uzakta
o leziz kıvrımlarıyla
ben'im değil, benim
farklı bir sır peşindeyim
bir gölge fısıltılarla yaklaşıyor

(Adam Sanat 112, Mart 1995)

Fadıl Kocagöz

(1953)

COUP DE GRÂCE

– Raymond Radiguet'nin
dehası'na –

çalakalem portrelerimden göndermiştim
hazırlıkları için
bir turnikeden savurmuştum döne döne

yüzlerce aynı mektubu
dönüp bir daha öyle bakamazdım
bütün iyi duruşlarım kadınlarda takılı
gözlerim buğu sersemi

kapladı işte öylece
beni kırmadı
hiç görmeden özlediğim kuzgun

dalgalanarak serildi örttü
adımın hecelerini
şimdi başharfler sanki hiç bilinmemiş
kalanlarsa kayıp
cümlelerim devamsız
eklerim beyaz dişler kilit ve sık soluk
öylece kapandı kızıl dilim

(Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995)

Tuğrul Tanyol

Tuğrul Tanyol'un (1953) bu yıl yayımlanan beşinci kitabı *İhanet Perisinin Soğuk Sarayı* adını taşıyor.

İSTANBUL ŞİİRİ

saatçi saatini boynuna astı. tik - tak
bir tramvay neşesiyle İstanbul'un resmine bak

kar da yağıyordur belki Boğaz'ın dalgın sularına
Kandilli, kandilsiz gezerken takılmış Yahya'nın rüzgârına

eski şiirler alıp satan bir borsa simsarı hevesiyle
düştü kuru şiirin, doların ve altının yükselmesiyle

levânten bir kayıkçı edasıyla yazılmakta şimdi şiir
İstanbul belki de o eski İstanbul değildir

birileri diyor ki, İstanbul : Galata ya da Pera
özlüyor, ah nerede kafe şantan, nerede opera

İstanbul, evet, biraz Galata Kulesi
ama biraz da, hiç unutmadan, Ayasofya'nın minaresi

saatçi saatini boynuna astı. tik tak
şiir : biraz da aynanın tarihine bakmak

(Varlık 1048, Ocak 1995)

Şavkar Altınel

(1954)

BALONLAR

Yaz akşamları
hava daha kararmadan
bu yörede büyük balonlar
beliriyor gökte bazı;
baş aşağı armutlar gibi
süzülüp geçiyorlar yavaşça,
brülörlerinin alevleri
arada bir parlayarak.

Ve onlardan birine binip
yükseldiğini düşlüyor insan;
rüzgârın kımıldattığı ipler,
boşlukta sallanan sepet
ve aşağıda tanıdık
coğrafyası bir hayatın :
Umut çayırları, sevgi tepeleri,
düşlerin sona erdiği
karanlık korular,
bellekten silinmemiş
bir iki acı kasaba
ve kıvrıla büküle
uzanan yolları pişmanlığın,
hepsi küçük, uzak, uyumlu
ve neredeyse önemsiz artık
gün ağır ağır sönerken.

(Şiir Atı 7, 1995)

Veysel Çolak

Veysel Çolak (1954) bu yıl *Aykırı Lâ Sesi* adlı yeni kitabını çıkardı. Ali Rıza Ertan Şiir Yarışması'nda ve Sabri Altınel Şiir Ödülü'nde birincilik, Altın Koza Şiir Yarışması'nda ise Karacaoğlan özel ödülünü kazandı.

ÖYLESİNE BİR YERDE ŞİMDİKİ ZAMAN

Bugün akşama kadar salı, kimseye söylemeyin
Denizime karşılık iki çakıl taşı verseniz yeter.

Artık anı bile değil yaşadıklarım
Yapacak bir şeyim yok. Yok işte
Kalbimi çıkartıp kalbinizin yanına koyuyorum
Gövdemi gövdenizin yanına
Kıpkırmızı bir çizgi çekiyorum altına.

Her nesnenin kendine özgü bir sis'i var
Sofrada kurufasülye ve soğan
Mandalina ve portakal dostluğu
Sessizlikle anlam arasında bir uzun kararsızlık
Evin bütün duvarları
Üstüne lekeler bırakılan beyaz.

Hayatın kırılma noktasında bir kadın
Değdirin yansın eliniz. Bugün salı
Yanık elli olmanın erdemini tadınız.
Bir kadın! 'Dilini kullanmaya geliyor'
Kasıkları kuş yuvası, karnı bahar
Yaratıcı bir deli. Hırsız
Hakkı olan şeyleri ve sonsuzu çalıyor,
Kendi kokusunu bulutlaştırarak
Yağmuru öğretiyor bomboş sokağa.

Yüreği bana damladı, ona yazıldım
Yüzü görmediğim bir yeri anımsatıyor
Dublaj yapıyor şiddet'e sorular soran bir filmde
Evde ise Marilyn onu seslendiriyor.

Olmaz demeyin, bugün salı
Kolay kolay dibe çökmüyor acılar
Sonraya ve ölüme karşı aşklara bırakıyorum sözü.

Bugün akşama kadar salı, kimseye söylemeyin
Denizime karşılık iki çakıl taşı verseniz yeter.

(Varlık 1050, Mart 1995)

Salih Ecer

Salih Ecer (1954) 1995'te dergilerde görünmedi. İlk kitabı *İhtimalen*'den (1993) sonra bu yıl *Seferi*'yi çıkardı.

MUSTAFA,

Kanar yalar ya,
dünyada hiç, en azından dostun yoksa
benim için geçerliyse en uzun lafı edip
en uzun süre akılda kalmak,
ben sana akıl bulurum bilemezsin.

Vay benim şehir oğlanım
edepsiz kravatlar düşkünü,
ben sana şehr-emini bulurum bilemezsin.

Mahmur olmak yeterse şiir yazmaya
iki harf bir harf yerine geçerse
ben sana kuş kondururum bilemezsin.
Mustafa,
kanaryalar
adamın
amına koyar.
Sırf şiire benzesin diye
Mustafa yemez ya.
Ben sana mesafe koyarım bilemezsin.

(Seferi'den, 1995)

Hüseyin Ferhad

Hüseyin Ferhad (1954) uzun, soluklu şiirlerin şairi. Bu yıl çıkan *Hayal Ülkesinin Keşfi* adlı kitabı da bir tek şiir. *Aşka ve Barbarlara Dair* adlı deneme kitabında ise 1981'den bugüne şiir üzerine denemelerini topladı.

TOTEMLER İÇİN GECE MÜZİĞİ

Tamtamlar çalıyordu. Akdeniz hışımla Adana kıyılarına çarpıyordu, geceyi kanırtıyordu. Ayın kızıl benzi atıyordu. Mîr Hüseyin *afro* Asya'yı harita ve metod defterine çiziyordu, atını Toros cangıllarına sürüyordu, putperest atalarını arıyordu. Aptal çocuk; Türkmenlerin de bir kalbi olduğunu, televizyon kanalları çoğaldıkça "numune klan"larm semavî yükselişini durdurmaya Cin Ferhad'ın medusa gücünün bile yetmeyeceğini düşünemiyordu. Yıkılıyordu; bar bar ağlıyordu. Hıçkırıkları tanıtam seslerine karışıyordu. Görmüyordu, ama biliyordu/

Sihirli küre kırılıyordu. Totemler yerinden kımıldıyordu, yürüyordu. Dünyanın dengesi bozuluyordu, sağa kayıyordu.

Oysa 'sağ' diye bir nota yoktu ki tamtam makamlarında.

(Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995)

Leyla Şahin

(1954)

TURGUT UYAR'IN SAATİ

akşam indi sular
sular kanlı bir hançer

bir saat içimizde
gitmenin saati : tezer özlü
bir saat
sevincin saati : sevgi soysal
bir saat istasyonlarda
durgun ve yolcu : ayhan bozfırat

akşam indi sular
sular kanlı bir hançer

bir saat
kırılabilir bakınca
oğuz atay göllerle
denizlerle buluşmuş

candan bir saat : nilgün marmara
yanık saraylar/bahçesinden
edip cansever'e gidiyor
bir karanfil düşüyor şiire

akşam indi sular
sular kanlı bir hançer

bir saat içimizde
şiirin büyük saati
turgut uyar'ın saati
ki onu posof'ta bulmuşlar
– türkiye kadar bir çiçek! –
kalmanın saati

akşam indi sular
sular kanlı bir hançer
durmadan kanatır sözcükleri

(İblis 10, Temmuz-Ağustos 1995)

Hilmi Haşal

Hilmi Haşal (1954) hemen her dergide vardı bu yıl. Bu kadar sık ve çok yazmanın, bir şiir çoğaltımına gitmemesi olanaksız. Bu yıl *Kozmik Aşk Suçu* adıyla dördüncü kitabını çıkardı.

PAT

yitirdik son kalelerimizi de, karşılıklı
kazandık mı yoksa. de ki an kilitli aşka
kalmamızda keramet var. kendimizde yakut
aşıyı bekleyeceğiz. tutsaklıkta umut aşıyı

kareler kaç yanlış eder kullanıldıkça ipucu
zarar değil. boşuna değil hiçbir savunma
ortada durumumuz : dünyamız çıplak bir kitap
ve karşılıklı düşlerimiz. özlem karşılıklı

şahlarımız başbaşa sonunda pat yaşam boyu
sürer. şahla şah denmez. hile yok bu işte
pat. adı barış olan kenetlenme oyunudur
cennette. tek hamaklı bahçesinde imgenin

iki kişilik yalnızlık mı. yok canım. işte
bu sonsuz alana yayılırmış çözüm öğrendik
kendimizden başkasıyız. mutluluğunda aşkın
ne güzel tat : yenilen de yok yenen de. hiç

bitmeyecek ışık gülümseyişi zamanın : pat

Şubat 1995
(Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995)

Oğuzhan Akay

(1955)

HÜLYAM YAM

Tek kelime bile dokunmadım, konuşmadım
Ormanda ceylanlar poz veriyor
Duvar halısında zıplıyor
Geyik muhabbetinden kaçmışlar dansa
O mutlu an yaklaşıyor belki de
Gece tertemiz, şiir kirli, harakiri
Çamaşır suyuna bastım iyi ki

Kalbimin sessizliğini bozan hülyalı kadın, dın
Kapı ziline mesaj bırakabilirdin, din
Lütfen otur, gözlerimi götürdün, dün
Aşkta pişmanlık yalandır, dır dır
Bilemiyorum kendini nasıl bulacağını, ağını
Kaybolacak olsam, sokağa çıkmazdım, azdım

Sosyalim, izim silindi, kuyruklu yalan
Aşk vardı bir tek, o de terketti, kuyruklu yıldız

Benimle kal o damda

(Adam Sanat 110, Ocak 1995)

Ahmet Güntan

Ahmet Güntan (1955) dergileri sevmeyen bir şair. 1995'te çıkan *Romeo ve Romeo* beşinci şiir kitabı olmasına karşın dergilerde pek görünmemiştir.

UYANMA SAATİ

Gel, dedi, birlikte taşıyalım, dedi.
Taşıyabildiğim kadarını, dedim.
Taşıyabildiğin kadarını dedim, dedi.

Gidiyorsun, gitme, burada ol dedim, dedi.
Uzağa gitme dedim dedi, diyor.
Gitmiyorum, kalıyorum, dedim.

Uyku dinlendirir dedi, dedim.
Uyku siler diyor dedi, dedim.
Sonuna kadar dinlerim, dedim dedi diyor.

Açıyor dedim, kapıyı dedim,
bana dedim, doğru dedim
oradan dedim, gözüküyor dedim, gelen dedim.

Kapıyor diyor bana, dedi.
Ben açacağım, sen üzülme dedim, dedi.

Adalet Romeo!

Adalet, Romeo'm!

(Romeo ve Romeo'dan, 1995)

Roni Margulies

(1955)

DANTEL

Heathrow Havaalanında sabaha karşı,
elimde sıcak ve sıkkın bir bira,
gecikmeli Larnaka uçağını beklerken
üç çekingen ihtiyar ilişti masama.

Sıkıntıdan önce kulak kabartmışken,
merakla dinlemeye başladım sonra,
hem bildiğim bir dil, hem değil
tam anlarken, anlamıyorum birden.

Bir parça Rumca, bir parça Türkçe
ve dantel gibi ikisinin arasında
– Hovsep'ten sözettiklerinde uyandım –
incecik işlenmiş bir Ermenice.

Örgü ören bir kızın parmakları gibi
sekip duruyorlar üç dil arasında :
kıvrak hareketlerle gidip geliyor,
dansediyorlar dilleriyle sanki.

Bilincinde bile değiller elbet,
ama her ağızlarını açtıklarında,
tüm haritalarıyla dünyanın
dalga geçiyorlar adeta.

(Adam Sanat 119, Ekim 1995)

Murathan Mungan

(1955)

QUO PRO QUO

farsın kalın tuzağında
ham kahkaha
işlendikçe incelen karanlık
anlama kurulan pusu
sökülen ipek, yırtılan derinlik
neşeli yanlışlığın çınlayan kristali

içgüdülerin nabzı vurur kalabalıkta
kahkahasında ölü doğmuş kelimeler
zeka ya da zulüm
genel bir kabul görüşün örtülü
ödenmiş karanlığı altında
linç, şenlik, kutsama
kullanımın dekorunda çatılan çağ ve
yırtıcı denge
zamanın giysilerine değiştirilen içerik
birbirine geçit vermeyen dehlizlerinde
kahkahaya boşalan kurgusu
çıkmazda kıstırılan kaderin
anlaşılmak ve oynamak
koynumuzdaki ikiz
kilitli kalır koynumuz
hayat büyük bir yanlış anlama

her defasında

sözden sayfaya kırılan gölge
mesafede dağılmış
likit mizah arı ölüm saf tını
oyunlar intiharlar şarkılar
quo pro quo
hah hah ha ha ha

Aralık 1994
(Şiir-lik 15, Mayıs 1995)

Fergun Özelli

(1955)

KÜS

bu nehir nereye çıkar
bu yağmur neyin şarkısı

gençliğimi harcayan hayalet
ufak düşlerle örtmüş
şapka sevmez saçlarımı

çöller çöllere gebe
şehirler kıyamet lohusası

içinde yaşadığım hayali
ipotek etmiş
babamın babasının babası

kızsam kızacak kimse yok
herkes haklı

cahilliğe sığınan gözyaşı
gövdesine sürülmüş ter
ağır ağır döndürüyor dünyayı

bitmiş bir tarihin kıyısındayım
kumsalda iskelet artıkları

(Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995)

Yusuf Alper

Yusuf Alper (1956) *Yeryüzüne Vuran Telaş*'ı çıkardı.

BEYAZ IRMAK

Bir suyun uykusuzluğundan arta kalan beyaz ırmak.
Duru saydamlıkla kendini salan.
Ey benim gençliğim, kimsesizliğim.

Başladığı yere dönen : Bumerang.
Kafdağını yoleylemiş otuz kuş. Ben ki her gecede otuz kuş.

Bir yüzün umarsızlığından arta kalan
kimsenin kimseyi duymadığı yokoluş.
Solgun bir karanfil şimdi,
nereye savrulmuş?

Bitkin bir tinin hüznünden artakalan
Kül ki yeniden doğurur kendini.
Suda yansıması kabaran
ben nerede başlamıştım, otuz köyden kovulmuş?

Arpa boyu yol gide gele gittim.
Bir döngüde ıslık çaldım, görünmüştüm.
Ellerimin arasından kayıp giden
Hüzün ki baştan sona kördüğüm.

Ben ki baştan sona ...

(Düşler 10, Mayıs 1995)

Adnan Azar

Adnan Azar (1956) *Unutmak Suları*'dan sonra (1982) şiir kitabı yayımlamadı. Bu yıl yeni bir kitap hazırlığı içindeydi.

PARÇALANMIŞ ZAMANLAR'DAN

DÜŞLER VE DÜŞLER

eskibirankara'yı geçiyorum
pelikülden özenle kaçırdığım

dil-tarih'in önünde barikatlar var
bulvar'dan karşıdan el sallıyor bana
behçet'in
ödeşmeyi bilen şiiri

aksak ritmi zamanın
güne nasıl vuruyor

toprağa, an'a ve yelkovana
ve işte bölünüyor ayrılığın büyüsü

az sonra gün değecek saçlarına
bir ses; o sen değilsin
bir yüz; asla boğulmadan
ve çalışmaktayken bildik bir aşkla;

pelikülden ve kendimden kaçırdığım!

(Varlık 1048, Ocak 1995)

Salih Bolat

Salih Bolat (1956) *Uzak ve Eski*'yi çıkardı.

NELER KONUŞMADIK

neler konuşmadık ki, bir yaz boyunca
kediler, kente serpiştirilmiş külçük parslardı
van gogh'un resimlerinde yıldızlar yakındı yeryüzüne
susuyordu adamlar, bir bıçak ağzı gibi
konuşup durduk bunları, yaprakları
kemanların kırılmış yaylarında saklı şarkıları
alınanlar varsa bir meyvenin olgunlaşmasından, onu.
güneş bir yaşama biçimiydi, akşamları
konuştuk, avuçlarmızda su sesleri.

bir yaz boyunca balkonlarda, eşiklerde, odalarda
kadınlar kaçıncı kez beklediler kocalarını
beklerken beklerken ağaçları kabullendiler, bulutları
dağları kabullendiler, denizleri, otları
çünkü hayvanları vardı zaten uzakları koklayan
ve kabullenmekti gerçeği aşmanın yolu
kadınlar... aslında dolunaydı bekledikleri.

neler konuşmadık ki
bir teleks uğultusu kentin yamaçlarında
dolaştı durdu uydular, ateşböcekleri
bütün şarkıları söküp çıkardık radyolardan
bir sofra öylece kaldı mutfakta

bir elma çürüdükçe çürüdü
konuştuk, konuştukça dallara su yürüdü.

(Varlık 1055, Ağustos 1995)

Haydar Ergülen

Haydar Ergülen (1956) bol şiirli, bol tartışmalı bir yıl geçirdi. Çeşitli dergilerde şiir üzerine yazılar yazdı. Bir tek adla, bir tek şiir biçemiyle yetinemeyen Ergülen, Hafız adıyla dergileri dolaşırken, *Kabareden Emekli Bir Kızkardeş*'te Lina Salamandre adında bir romantik âşık olarak da göründü. Yeni kitabı *Eskiden Terzi*'deki şiirler Ergülen şiirinin doruk noktası bence.

"KIRK ŞİİR"

BAHÇIVAN

Bugün bir hasta bıraktılar evde, üstü
başı sarısabır eski rayiha yerine,
ben çocuktum o hasta, tanrım yine o
yağmurun bende unuttuğu ölüyü buldum,
durdum : kaç ölüye ihtiyacı var insanın
hayat bu diye, niye birbirinin ölüsünde
kalıyor yaşayanların gözü, herkes kendi
ölümünü sulasa bahçesinde ve kendi toprağını
sever gibi usul usul içine gömülse,
iki dünyada da bahçıvan sayılırdı şu
ruhu toprakla sıkıştırılmayı bekleyen adam,
o'ysa gövdesinin ruhuna kiraladığı odadan
sıkılmakta : 'Tanrım şu aldığın canın içinde
küçücük bir odayı bile çok gördün bana'
gövde elden ele geçiyor, başkasını görüyor
göz, ya şu ruhun acelesi, nereye, hani
gövdenin büyük bahçesini sulayacak bahçıvan?
birbirinin ruhunda kalıyor ölülerin gözü
ruhunsa gözü başkasının kaderinde, bırakıp
gidiyor ölüsünü, o gidince hastaya benziyor ölü

Kaç ölü istiyor hayat biri yaşasın diye?

(Sombahar 32, Kasım-Aralık 1995)

Turgay Fişekçi

(1956)

HER ŞEY YIKILIRKEN ŞİİRİ AYAKTA GÖRDÜM

Kıskanılacaksa büyük bir şair
Hayatıyla kıskanılmalı.
Şiir, hayata göre kolay bir eylem.
Bir gün uğraşarak güzel bir şiir yazılabilir :
Mavi bir göğü pembeye boyayan
Birkaç erguvan ağacını,
Bir çınar gölgesindeki
Serin bir su sesini,
Bir yakınlığı düşleyerek.

Hayatın zor biçimlenen gereçleri ise
Hep zorlar şiiri.
Bir insandan
Bir kentten
Bir kitaptan
Şiire ulaşmaya çalışırken.

Böyle bir duyguyla kıskandım işte Weimar'ı
Goethe'nin elinden çıkmış bir parkı olduğu için.
O parktaki ağaçlar şairin diktiği gibi
Yolları, alanları onun düzeniyle
Ilm ırmağı şairin dönemindeki gibi pırıl pırıl.

Uzun kışlarında Kuzey'in
O sonsuz yeşil yağmurların içinde
Beyaz bir fulya olan Roma Evi
Şairden bir armağan.

Şairlerin kurdukları birer okulları olsa kentlerin
Şairlerin düzenledikleri hayat alanları
Dünyaya beklenilmeyen güzellikler sunan.

(Adam Sanat 117, Ağustos 1995)

Lâle Müldür

Lâle Müldür'ün (1956) son şiir kitabı *Uzak Fırtına.*

"MUTLAK GİZ"

başını masaya daya ve
boşluk içinde bekle.
yabanirokaların arasında yat.
vişnelerin, böğürtlenlerin
boynunu sık.

uçucu kanun : tüm üzgün günleri
min yüzü, meleği,
biçemi...
başını eğrelti otlarına daya
ve bekle. uzaklardan gelecek
olana hazırlan. defne ağacını
kapı dışına çıkar. yapraklarını
altına boya. başına tak.
hiçbir şey yapma. bekle.

kehanetlerden örülü bir yüz : Melankolya I

(Defter 24, Yaz 1995)

Süha Tuğtepe

(1956)

YAŞIYOR GİBİ ÇIRPINIYORUM İŞTE

Sesimi sordum insana...
Belli ki o da unutmuş,
bir sesim olabileceğini...
Halen şaşkın,
bakıp duruyor aynama...

Hayatımı sordum hayata...
Öğrendiklerimin ağırlığı,
o çığlığı;
önümde yürüyen gölgeyi,

o acıtan cümleyi...
Koklamadı bile.
Burun kıvıran bir it gibi,
bakıp solgun yüzüme,
yürüdü gitti...

Ne kaldı geriye?..
Üstünü kirletmeyen bir çocuk gibi,
bekliyorum insanı işte...
Savaşsız, sınıfsız, dinsiz, ırksız,
bir iyimserliğin avucunu koyup
çelimsiz bedenimi;
yaşıyor gibi çırpınıyorum işte...

(Adanı Sanat 111, Şubat 1995)

İlyas Tunç

İlyas Tunç (1956) ikinci kitabı *Kül ve Kopuş*'u yayımladı. Aynı kitabın dosyasıyla Arıburnu Şiir Ödülü'nde Jüri Özel Ödülü'nü ve Çankaya Belediyesi ve Damar Dergisi Şiir Ödülü'nde ikinciliği kazandı.

MEDÜZ

günler de eşeysiz
suskun sularda
eksiliyor artık
hazırla gövdeni
güneşe çıkalım
ey saydam korku
dalgın kartopu
boşuna her şey
cezir başladı
kaç dalga boyuydu
bunca yürüdüğümüz
işte kumsal.. tekneler
arsız çocuklar
ve ömrümüz

Sinop, Aralık 1994
(Yaklaşım 2, Nisan 1995)

KOVA

yağmur uzun uzun
yıkadı korkuları
dağıldı bun
ey ahşap evlerin
serin taşlığında
unutulmuş kova
birazdan biz de
daracık, taş merdiveni
inerek usulca
karışır gideriz
dupduru bir sokağa
ve sen orada
dalgın, umarsız
dokunursun bir şarkının
kırık tokmağına

(Varoş 6, Bahar 1995)

Nilgün Üstün

Nilgün Üstün (1956) "Sombahar" dergisinden tanıdığımız bir şair. Bu yıl yayımlanan ilk kitabı *Kendi ve Öteki*'de bir ilk kitaptan beklenilenin çok üzerinde bir şiir yeteneğini sergiliyor Üstün.

KİRLİBEYAZ PEMBE

bir hiçlik kendine gidip geliyor
ince yaprakları dokunursa kırılıyor

bir köpek gecede ötekini söylüyor
tuhaf tınısında sesinin su boğuyor

su ateşle birlikte daha çok yanıyor
alevin yüksekliğini kor meşru kılıyor

hiçbir şey kendinden önce kendine dokunmuyor
kasnaklara gerilmiş yüzlere çarpıp geri dönüyor

oysa acının pazarlarında buluşuluyor

acının pazarlarında buluşuyor gergin ipe gerili bedenler
yüzlerini birbirlerinden ötede uzak bakışlara çeviriyorlar
buzdan alevlerde yakıyorlar içlerinde başkalaşmış öfkenin fitilini

söze sormalı payımız yok mudur bu hayattan

kendini gecelerle söyleyen sözün her dakikasında kalmıştır zaman
zaman geniş bir boşlukta asılı gövdenin salgısıyla ölçülür
yolculuğun sesini taşıyarak kımıldayan hayat gibi kapatır kendini

gene de her an çok şey değişir

şimdi şeker pembesi bir kan gölünde yeniden belirir yüzlerimiz
yükselir derinlerde vurgunlarla beslenen başdöndürücü hız
en çok bir köpek sürüsü bilir geceyi çünkü onun içindedir gece

söze sormalı payımız yok mudur bu bakıştan

bir benlik kendini yeniden büyütüyor
dostluğu kırılırsa kan dilinde duyuyor

bir söz sesini ötekinde görüyor
tuhaf yükünün gözünde bakışını arıyor

göz ve bakış beyazda birlikte dönüyor
ses sözünü sessizliğin ötesine çekiyor

her şey kendini önce kendiyle örtüyor
ıslak ve çiğ yüzüne dokunup içe gidiyor

(Sombahar 27, Ocak-Şubat 1995)

Muzaffer Kale

Muzaffer Kale (1957) yeni kitabı *Gözlerim Akşama Ölür*'ü çıkardı bu yıl.

RÜCÛ

Başlangıcın o dönüşsüz yumuşaklığına az kaldı,
O içten ve düzenli gülümsemeye. Her şey
Daha güzel olacak.

Demesi kolay. Aradan çekileceğim,
Bir pusula düşecek bedenime hep suları göstereceğim,
Parmaklarım su saniyelerini saymaktan yorulacak.

Geldiğim yere döneceğim,
Ağlamam korkutmayacak bu kez sedir ağaçlarını

ve güneş en güzel parlıyor olacak yukarda.

Bileceğim : Işıklar her zamanı yalnızdırlar, işte
tam bundan, körlerin bilmedikleri yok gibidir.

(Karşı 96-97, Nisan-Mayıs 1995)

Engin Turgut

Engin Turgut (1957) bu yıl ağırlık verdiği düzyazı şiirlerinde "ciddi ciddi adamları" kızdıracak yabanıl imgelerle uğraştı yine.

PENGUEN

bana herşeyi bir kuşun
gözlerinden anlat!

Kimseye geç kalmadı, biz bir yerlerde donup kaldık. İnsanı güneşe çıkaran bir kelebeğin cesareti. Hepimize bir sıkımlık kuş, hem başa hem boşa dönen. Dilimiz gibi kalbimiz de sürçer... Uçamazsa bir yaprak, ağaç bile olamaz!.. Kimsesiz bir vedanın tırnakları uzar, başı döner buğunun... Fonda mızıka ve yağmur, ne söylesek yalnız kalır!... Bazı sözler ötededir ve görülmüştür aşkın hızla geçtiği... Aşk; içimde kanayan o muhteşem çınlama... Ne yapsam sıyrılamıyorum canımın yanmasından. Her renk, kendi ölümüne mi ağlar? Sade bir törenle kaldıralım hayatın örtüsünü. Varsın söz dinlemesin kelimeler... Eski bir alışkanlığın boynumuzda açtığı rüya burada kalsın. Ey cesaretin tutulması, seni kullanmıyorum artık!... Saflığı geri çekmiyorsam kemikleri görünsün alnımın... Melek izin versin geçeyim, sır evine gitsin sizden geçeyim. Çocukluğunuz bende kalsın, kendimden geçeyim... Ah bu kelimeler, aşka can verirler de taşıyamazlar ayrılığı... Biz kendimize gelemeden eskitir kendisini. Ya da terkedemiyorken kendimizi buruk vedalar sağanağıdır. Halsiz bırakıldığımız bir orman yalnızlığı... Hayatımızı rulo yapıp cebimizde taşımak isteği...

Ve bir türlü tutkularımızdan taburcu olamayız... Çıkmaz bir sokaktan geçip gidemeyen bir rüyanın içi üşür, canı yanar bir ayna kendine bakarken. Kendimize benzemekten başka şansımız kalmaz!.. Boşluğuna sarılırız kelimelerin... Camları açarsanız bu şarkı uçar. Allah onun şiirini versin, kalbimizi ona uzatırız...

Oğlu babasına oyuncak bir penguen almış...

(Göçebe 1, Ocak 1995)

Suat Vardal

(1957)

YA SABIR

kırılıp kırılıp ruhuma battım
ufalanıp ufalanıp ellerime geldim
susup susup boşluğa konuştum
yok deyip yok deyip hep tanrı'ma yalvardım
gördüğüm karabasanları hayra yormadım
lanet ettim lanet ettim, hayata ve rüyalara

geçenlerde, duvarımdaki "ya sabır"ı yırttım attım

"ya sabır" Duvarımda asılı fotoğraftaki, karaya çekilmiş eski bir teknenin adı.

(Adam Sanat 112, Mart 1995)

Hasan Öztoprak

(1957)

KESİK ÇİZGİ AVUCUMDAKİ

yarım dünya
her şey herkes yarım
tanrı yarım bırakmış bizi yaratırken
gördüğünüz lekeler yarım
havaya bulaşmış

sarhoş bir lekeyim şu anda
hayat yok çizgiler yok
kahrolası çizgiler kahrolası hayat
tarumar edilmiş avuçlarımdaki çizgiler
tarumar edilmiş seviştiğim kadınların hayatı
yarım sevişme yarım trajedi
yarım ben yarım ölüm
yarı ölü sayılırım hep
yarı yürürüm sokaklarda
yarı sürüklenirim
bir yerde durursunuz ve gerçekliği hissedersiniz :
uzakları
kalbini aç ve uzakları ara
şeffaf yataktan üzerine boşalan çığ
sokakta gri bir esinti
yalpalayan kaldırımlar
yarın herşeyin sonudur diyen deli
kelimelerin
bakışların
gidebildiği kadar uzaklara git
dağlara küs
masalarda dolaşan adımlara
üzerine çıkan yollara
birazdan dökülecek yollara
güldürür bu gözükara çağda yaşamak insanı?
tanrım konuş artık!
ben hiç kımıldamayacağım!

(Göçebe 3, Ağustos 1995)

Yunus Koray

Yunus Koray (1957) Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü'nde başarı; Sabri Altınel Şiir Ödülü'ndeyse *Karşı Kitap* adlı dosyasıyla ikincilik ödülünü kazandı.

BİR DENİZE UZAYAN

Friedrick von Wieser'e

bu çay demliyse de azalmaktadır
ilk yudumdan sonraki yudumların

dilde bıraktığı hoş etki
ve son bardağın son yudumunda
gitgide yavanlaşan bir tükenişle
yitip gitmektedir
anı dağarcığını törpüleyerek belleğin.

belki her sabah aynı gülümseme
sofralarımıza ilişen
ve aynı aldatılmışlık öncesi
damağımızın patikasına yayılan mut.

bir kıyı kahvesinde
yeniden başlayan aynı kandırmaca
aynı bozkır yalanı
ve hızla
çürümüş tahta, balık
tuz kokan bir denize uzayan

yitip gitmektedir
anı dağarcığını törpüleyerek belleğin :

(Dördüncü Yeni 5, Nisan 1995)

Orhan Alkaya

Orhan Alkaya (1958) tek tek şiirlerden çok kitaplarla ortaya çıkmayı seven bir şair. Şimdi "In Memoriam" dizi şiirleri biriktiriyor görünüyor.

IN MEMORIAM

IN LIMINE

çocuktum, zamanım çoktu, ölmeyecektim
başımı kitaplara sokup yürüdüğüm yollarda
kimi Peçorin, kimi ansızın sarsılırdı iklim
hiçbir düellodan kaçmadığım o eşsiz yıllarda

babası olan herkes kadar sakin dururdum
ölüme doğru koştuğum beyaz at üstünde

Hacı Murat, Enver, D'Artagnan olurdum
o masal senin,.bu masal hep benim içimde

Huzur bilmez Suad'dım, Romeo pek komik
ben böyle ölmem, hiç değilse dua ile Mecnun
öğrendim sonra, aşklar trajikti kahramanlar epik
kaldırımlar evim oldu; Hulide'ye değil bana vurun

tek yol devrim'di, sapa sokakta yakalandım
ne vakit arasam arzu ile hâl arasında bir yer
dedemin sattığı koca evlerde gizlice yıkandım
Deniz Gezmiş Mahir Çayan devrim için öldüler

orman büyüyor, ekmek dağıldı, cinim kayıp
bir kez daha dönmek için o büyük aileye
yol karanlık, dil engel, yakınmak çok ayıp
ölsem eksik. kalsam... geç mi kaldım, ne

(Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995)

Enver Ercan

Enver Ercan (1958) da dergi yöneticiliğinin şiirden uzaklaştırdığı şairlerden biri : Son kitabı 1988 tarihini taşıyor çünkü. Bu yıl az sayıda da olsa şiir yayımlamaya başladı yeniden.

MANZARA GÜLÜŞLÜ KIZ

E'ye

Öpüşmekte güçlük çeken bir kızdı işte
Üstelik düşlerimden ödü kopardı
Ne zaman farlar geceyi çizse
Teni sakallarımda yanardı

Soruları rahatlatan bir yanıttı belki
Şimdi evde olsak
ne güzel
Yatıp uyumazdık derdi
Ev türkçesi ışırdı sesinde
Dilime dolaştıkça sözcükleri

Acıyı andıran bir anı artık
Odamın şaşkınlığı bundan
Düştutan akşam saatlerine
Usul usul damlıyor zaman

Gökyüzünde tuhaf bir baş dönmesi

(Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995)

Ahmet Erhan

(1958)

DERSLER

GEOMETRİ

Fatih Aytaç'a

Şiirlerimden 45° uzağım şu anda
'Görevli memura hakaretten' yargılanmam zor
Adam, kabuğuma birkaç düzaçı çiz
Bütün boş şişeler üstüme geliyor

Hafta sonu geceleri bana 'yamuk' atıyor

Kenarları ateşle çevrili bir üçgen midir
Beni boğan her şey ve devletlü yanlızlığım
Hiyerarşik tören sıralarında durup kendime baktım
Anladım, her pazarın bir pazartesisi vardır

Defterde bir 'pi sayısı' kadar yer bulamadım

Simetrik kadınlara daldım bir ara, üzüldüm
Sevişmenin karekökünü aldım, işlem sonuç vermedi
İkigen hayatlarıma sığınıp büzüldüm
Üşüdüm de... meyhaneciler kocaman rakamlar yazdı

En son problemdim, kendimi çözdüm...

(Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995)

Ferruh Tunç

Ferruh Tunç'un (1958) ilk kitabı *Şehrin Eski Yolcusu* yayımlandı.

ÖDÜNÇ HAYATLAR KUMSALI

Sigarayı, çakmağı
ve büyümek için başladığın
– fakat yaşlandığın – sayfaları
bırak orada :
kumsalda, martılara
yem serpen çocuklar var;
okurlarsa
çoğalır zamanları.
Aya, o bildik aya
ve yıldızlara – kanatır gün olur yaraları
bakıp gitar çaldıkları akşamları vardır; çoğalır
Hem güneş yağın, temiz giysin de kalmadı
çalıştığın, evlendiğin, otomobil kullandığın
zamanın kalmadı.
Ölümün olmayacak
bu yüzden,
çünkü hayatın hiç senin olmadı.
Kumsalda onlarla şeytan taşladığın
taşların markası gibi
etiketi gibi
iç giysilerin gidelim;
büyümeden oteldeki yangın,
patlamadan yoldaki mayın,
dağdaki çığlık,
çarşıdaki panik
boyvermeden.

Yitik sözlerin olsun diyeydi
yorgun sevişmelerin ardından
bu beş yıldızlı alışkanlık.

(Varoş 6, Ocak 1995)

Mehmet Yaşın

Mehmet Yaşın (1958) şiirden çok şiir üzerine, polemik ağırlığı yüksek yazılarla uğraştı bu yıl. Bu yazıları *Poeturka* adıyla yayımladı.

İTİRAF

10:00-12:00 suları
mahalle havuzunda suya vurup uyuyorsun
içinde ıslaklık duygusu ve bulutur...
bir düşmüşçesine daldığın o usul-su-
sesi... palmiyeler devetabanı bambu ve tropik
bitkilerin yabanıl yaprakları arasında
uzaklaşıyorsun... anılarından.

Ama ben yolcu olmuşum bir defa o Muratlarda
geceleri ek iş tutan
kaba sapa kasaba kasapları tarafından sürülmüşüm
o arka-şehrinde Avrupa'nın
mor fosforlu gözler tarafından bakılmış
koyu sigara dumanları tarafından koklanmış
Kral-FM dinlemiş küfür küfür
itiraflarım çoğalmakta her yolculuk sonrasında
ama bıçak ruha dayanmış bir defa
yıllar sonra da izi silinemey'cek kadar
artık ben olmaktan çıkmışken, sen...

Öylece uyuyakalmışken suda
sırtüstü.... gözü kapalı yüzüyor gövden
uzak sahillere sürüklenen gemiler
gibi... havuzun öbür ucuna çarpınca uyanıyor
ve bir daha dönmem... derken gerisin geri
gidiyorsun o klorlu-sulara kapılarak
karşı-hayatına.

Londra-İstanbul, 1994-1995
(Adam Sanat 117, Ağustos 1995)

Osman Hakan A.

Osman Hakan A. (1959) *'Gül' Odası* adlı kitabıyla Necatigil Şiir Ödülü'nü kazandı.

UNUTUŞ VE O

Bir yazılar vardı annemin yüzünde
A. M. DIRANAS

Ateş ve akşamı alırsam; ay kırılır
bilmem ki, güneş ve gölge nasıl buluşur?..
her başak içinde dalgalanır, ayışığı...
varmak istediğim akşamlara bürünür,
çocukluğun semenderi,.. canlanır birden
O 'yeşil' kurt,.. ilerler, içinde,.. bir güz
kokusu barındıran inci,.. asmalı ev
akasyalı bahçe,.. uyanıklık içindeki bozkır
ağustos böceklerinin baharı seyrettiği çınar,..

şimdi uzak,.. gölgesinde annemleyiz,..
onca dağ ve kuş sesi,.. düşünce
akşamlar, fırtınalı bir eylül,.. gözlerimde,..
dökülen ateşleri,.. dudaklarıyla silen semender
O 'yeşil' kurt,.. bir güz, kokusu
bırakmış yanaklarına,.. ıtırlar ve ıhlamur
kulaklarıma, ışıktan güvercinler uçuran ninniler
varmak istediğim akşamlara bürünür,..
canlanır birden, şiirimdeki sessiz semender,..

(Varlık 1049, Şubat 1995)

Mustafa Köz

Mustafa Köz (1959) dördüncü şiir kitabı *Salıdan Önceki Pazartesi* adlı kitabını yayımladı.

GÖĞÜN TOPRAĞI

Kutlu çubuğunu dikmeliyiz yokluğun,
ayın yerini gösteren çubuğunu.

Bir yazıt olan ayın,
göğün toprağı ayın,
her şeyi muştulayan ayın.

Bir belgi olmalı dünümüzden
bir iz, bir nişan, bir ipucu
yazıtlara muştulara koşut
anlayışlı otlar arasında.

Bakır çalığı ayın,
göğün ekini ayın,
kumları eriten ayın.

(Bir Yeni Biçem 28, Ağustos 1995)

Akif Kurtuluş

Akif Kurtuluş (1959) yılı bir tek şiirle geçirdi yine. Eski kitaplarının yeni baskıları yapıldı.

GÜL VE PENÇE

göğsün bir çocukla kedinin savaş alanıdır
onlar şakalaştığını sanırken
seni hep seyretmek kanattı
senin göğsün ama, kime zafer oldu ki
orda hezimet de bir kader bulsun kendine

gülle pençe arasında gidip gelen ruhunu senin
kalbini kazarak çıkardılar
aklına isyan ederken tanıdığında kalbini
aklın ruhunu çoktan sınır dışı etmişti
senin çıfıtında buluştular
sende bir maraz buldular, sevdiler seni, hoş tuttular
yıl sonu müsamerende rondo yaptılar
ve beyaz bir itibar edindin aile birliğinden
yetinmedin, bembeyaz bir sicil için kan çıkardın
istedin ki hayatın daha çabuk kir tutsun
başkasının iyi huyu, habis bir leke olsun orda

pençe her gün yeni bir biçim veriyordu tenine
dudakların bir gülde geziyor gibi sustun
gövdene güvendin
aldın her hafta sonu nevrozuna götürdün onları
– herkesin bu dünyada bir molaya ihtiyacı vardır –
ilk aşkı oldu şizofrenin, ikisinin de
aralarmdaki kıskançlık da kibirin senin
ama, özenle sakladın bunu medyadan
gövdeni hor kullanırken, istemedin
kimse kötüye kullanmasın kalbinle ruhunu

adına kazı denen bu canlı yayını şimdi bir biracıdan izlerken
artık ikisinin de seni bağışlamasını bekleme
birazdan araya suretini sokacaklar reklam kuşağında
riya beklemediğin bir tek o kalmıştı
şımartmadığın bir tek o!
yaptın bunu da sırf günlük burç falın böyle söyledi diye
işte sonunda dizi film oldu hayatının son çeyreği
aklın yönetmen olduğu bu yapımda
bir gölge hızıyla geçti sansürden alışkanlıkların
galaya alınmayan kırgınlıkların
kapı önünde hadise çıkarttı
kur yaptı sevinçlerine "bodyguard"lar
günlüklerin basına film özeti diye dağıtılırken
bütün ödül yönetmelikleri gözden geçirildi bir bir

ömrün de tamamlanmamış bir plan olmadı mı zaten
altındaki bu şaryoyu uçurumuna döşemişler
son bir iz bırakmak için dünyaya bakıyorsun
sırtına yapışmış güneş kemiklerini parlatıyor
iskeletini yüz yıl sonra bulanlar, yaşadığın çağa "fiyakalı" diyecek
halbuki bir aksesuar gibi kullandı yüzün tebessümünü
dişlerinin arasındaki karanfil tohumunu
törenle takı müzesine kaldıracaklar
mutsuzlukla yaşadığın yasak aşkın tek kanıtıydı oysa

bir nümayişin orta yerindeyim
beni ayıplayacak bir yalnızlığım bile kalmadı
belki tek bir hülya kalacak benden
iki uyku arasındaki bir sayıklama gibi

kalbimle ruhumu kimsesizler mezarlığına gömmüşüm
aklım cenazeye çelenk göndermiş
başımın üstünden geçen serçe sürüsü
gövdemdeki yırtıktan ikiye bölüyor beni

iyi bir silah istiyorum, şöyle kabzası gönümden bir *kold*
artık bir tabanca kazansın bu rus ruletinde

(Edebiyat Eleştiri 9, Güz 1995)

Salih Mercanoğlu

Salih Mercanoğlu (1959) *Yağmurun Elleri* kitabıyla Vedat Güler Şiir Ödülü'nü aldı.

MAX ERNST

eğer çocuğunuz varsa
sarılın öpün koklayın
her an kaçırabilir kuş-adam
renkler cehenneminden çıkıp
sizi acılar içinde bırakabilir
ve gölgenizi duvardaki

çünkü her şarkının ucunda
her dilin
bize ulaştığı o masum boşluk
çeker kuyusuna
o kadar yakınız ki birbirimize
içiçeyiz ki
biriz
ölebiliriz birlikte

eğer çocuğunuz varsa
sarılın öpün koklayın
bülbül hafifliğinde
oturtun söken şafağın taşına
rüzgârın gelini ni dinletin

hasanağa / 15.12.94

(İnsan 6, Ocak 1995)

Neşe Yaşın

(1959)

ÖLÜRSEM

Ölürsem
Bir çiçek açmak isterim
beni gömdükleri yerde

Ölürsem
karanlıktan korkarım en çok
keşke uçabilseydim gökyüzüne

Çiçekler çiçekler arasında
ölürsem şiirle açmak isterim
insanların yüreğinde

Ölürsem
o yasak bahçeye gömülmek isterim
sınırın ötesinde

Ölürsem
ölmemiş gibi yaparım
sen üzülmeyesin diye

(İblis 11, Kasım-Aralık 1995)

Orhan Kahyaoğlu

(1960)

AŞK VE SIR

I

abandım ruhuma; aşk bedeni saran incecik bir ip
maske düşüyor, elimdeki beyaz âsâ göründü önce
içimdeki darboğazda çözülüyor yargı ve karar
çatlayan nardan dökülen tane, erken bozulan kural

bu uçuk kurudu, kıvrımlar düz, dökülüyor dudak
küpün içine sinen son duygu, köle ve uyak
hazcı bir dervişin küresi, ateşli koşu
derbeder ruhun yaması, kızgın çan

camdan yazıdır el veren taş olası aşka!
bu bedenin üstünde telle örülü şal, içimdeki yar
çemberimin yamacında yaşayan doğal kıta
abartısız çekim alanı, küpe sığmayan sırlar

(Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995)

Tuğrul Keskin

(1960)

BİR ELİNDE BİR MENDİL
ÖBÜRÜNDE KUŞ SESLERİ

kalbimi söküp alıyor göğsümden bu şehir
çöplerde oynaşan kediler gibi, ölüme gidiyorum
söylenen gün nerededir, tufan var mı, ne gündür
cemal süreya döner mi geri
bir elinde bir mendil, öbüründe kuş sesleri

öğreneli çok oldu gerçi, meleklerin olmazmış erkekleri
ne gidene bir yer var oralarda ne gidenler dönecek geri

Nisan 1995

(Bir Yeni Biçem 32, Aralık 1995)

Çiğdem Sezer

(1960)

ANTİK KENT ÇIKMAZLARI

ruhumu bir fanusa bıraktım. yıl
saklanmış bir şeydi tavanaralarında
örümceklerle koyunkoyuna

uyuyan bir şey
dim. kâfur kokardı üstüm başım
annem tutmasa elimi
sokaklardan bile (çok sonra tanıştığım masklardan
duvar kâğıtlarından
hiçbir kadının annemi andırmamasından korkar
gibi)
korkardım

ayrıştım kütüğün yosun tuttuğu yerden
katışıksız yüz aradım kendime
ne çok ruhlar soyundum
giydim ne çok boşluklar

hangi kata çıktımsa evde bulamadım

II.
çatlak bir anforaydı, deniz dibinden alıp
tavanaralarına
sakladım

tek kapımdı, hiç çalmadım!
(açılmasa ne yapardım?)

(Eşik 20, Temmuz-Ağustos 1995)

Cem Uzungüneş

(1960)

GRİZU SİNSİLİĞİ

a. unutuş

uzun sürmez sohbetimize inen ukde
o karbon sessizlik
ekranda mor dağlar acı sirenleri emerken
ağzımızda söz cesetleri

görünen bir şef
duyulmaz bagetini tıklatır

uvertürü için o siyah
– hava'da, donuşun en tatlı
uyuşukluğunda, üstümüze uyku gibi
kar gibi yağan –
unutuş senfonisinin

ki telkîn edilsin sohbetimizin
içinde ukde kalmış söz cesetleri

ve müziğin peşinden sinsice
hışıltılı pardesüsüyle hız limanak!
yüreğine suçüstü yakalanmaktan korkarak
bir adam çıkar gider içimizden
belleğin siyah sokaklarına!

b. kara elmas

ah, yüreğin unuttuğu her şey ölüdür
biraz üşürüz elbet bu beyaz yalnızlıktan
ama göçüğü altında vicdanımızın
jeolojik bir zamandır artık unutuş

kömür tozu (çökeltisi) unutuş
kara merhem (pansumansız) unutuş

oysa bilmez miyiz, bu soysuz söz yığını
örtemez o karbon sessizliği!

ama müzik başlamıştır, ölüler
az daha ölür ve hızla, geri geri
Karbonifer Zaman'a kayar gözleri
kaç ölü gözakı bu kadar ak!
az daha, az daha kömür-yüzleri
kalırlar orda
daha kanları sıcakken : fosil

kaç arazi kaçar hızla üstten
kaç beyaz zaman
nal sessiz bir at gibi
belleğin sin'si madeninden

(Evrensel Kültür 38, Şubat 1995)

Elif

(1961)

SOKAKLARINDA ÇOCUKLUĞUMUN...

Şarkı söyler ayaklarım
"gece
içindeki kimse?.."

"Gelsen!
Avuçların bulut
yüzün gökyüzü;
gelsen
hiç gitmemişçesine..."

Açsam kapını
"açılmamış!"
Girsem düşüne
"değişse
renkler!
Değişmez
değişse..."

Yitik
gecede
buluşsak;
senin sabahın,
benim hüznümde;
buluşsak
sessizce...

Korku
yenilse alacakaranlığıma
dönüşse düne
dün dökülse masala

Gitsek!
Bilmediğim kıyılarına,
gitsek
çocukluğumdaki ülkelerin,...

21 Şubat 1995, NY
(Adam Sanat 118, Eylül 1995)

Metin Celâl

(1961)

135, UYANDIRMA SERVİSİ

uzun yola çıkarcasına yaşadım
ölüme hazırlandım, yarı yoldan döndüm
sarıldım uyumun baştan çıkarıcılığına
sorular sorulduğuyla kaldı

küf kokusu işlemişti çoktan içime
söylenecek sözü kalmayanların
uygar ve kişiliksiz haliyle
duvarlar terledi, nem çürüttü taşı

sesinize sarıldım, o yanlışlığa
tiner kokladım, dedim
eridi beynim, küçülüp yokoldu
boyun eğdim kurallara ödüllendirildim

bastırdıkça yok olan, yok oldukça hatırlanan
her günün değişmeyen yapısıyla
aramızda dolaşan suskun gerginlik
bir çocuk yakaladı ellerinde

yaşlılar ve çocuklar kadar acımasız
"anfetamin"e bıraktığım hatalarımı gösterip
düşeceksen kendinin ortasına düş dedin
gidiverdin

Ocak 95

(Sombahar 29, Mayıs-Haziran 1995)

Turgay Kantürk

Turgay Kantürk (1961) ikinci kitabı *Siyah Eşya*'yı yayımladı.

REQUIEM

Bu dünyadan gitmenin yolu yok

I.
Dönsem bir şeyler umarık, dönmesem kim sürer ayak izimi,
benden başka? Son katın da tıtuldığını bilmesem, bu gövde
kendine kiracı, demlenir.

II.
Dönerim bir gün, dar gelir dünya. Kalsam giderim buralardan
gitsem oralarda kalırım, yarını.

III.
Parmaklarımdır tarih; mürekkep ve hokka, o gri kalem,
yazsam hep sarmal-gece. Kimbilir hangi kapıdır, geçmiş dolunaylar;
çalmayın! Açılmaz, kendime yazdığını mektuplar!

IV.
Çeksem tetiği, kimseler ölmez. Kuşattır eşyanın yılgınlığı;
siyah! Gitgide uzaklaşan kent rüyasıyım. Kendine saplanan
ok olurum, yok olurum; ölemem!

(Ahtapot 5, Haziran-Temmuz 1995)

Serdar Koçak

(1961)

İSTANBUL ÇÖREKLERİ

Benim gemici aklım vardı Kalamış fenerinde
Dört ayrı şekilde söyledim şehrimin ismini
Bir çok isim çörek olunca aklımda tüttü
Ben baktığımda muhacirlerin Raşel mola verirdi
Dişlerimi gıdıklarken Sarıyer'de sundurma içinde

Sonra Hercule Poirot'ya rastladım Pera Palas'ta
Tütün kokan bir asansör ve fes zamanları
Harpten önce annemin çöreklerini götürdüm Turhal'a
Döndüm Raşel'in Orient Express hissesini bulunca
İpe dönen dişlerim acıktı acıkınca sallandım iple

Iskarmozları kırıp Hedri Rahimi'ye yazma yaptırırdım
O haşin rüzgarlı Manolyalı sokakta erik çalarken
Selahattin Pınar sokakta Raşel'in tütsü gözleri
Bir vakitler birlikte kadayıf yedik kilisede
Dilimi dilinde gezdirip Hanya'ya gitti sonra

(Gösteri 172, Mart 1995)

Yılmaz Odabaşı

(1961)

MESİH ŞİİRDİR

– şiire dönüşüme; ya da şiirsiz dönemeyişime –

bir ölüm
hepsi bu
yakın olur diye neden ürktüğüm

bir fotoğraf
özlenen
silip tozunu duvarlara astığım

bir yol
aşınan
bazan ıslak bazan tozlu
ve güneşler emziren

bir kadın
koynumda
aşktan sevinç devşiren

bir çocuk

uykuda
düşlerle güneşlenen

bir sözcük
peşisıra koştuğum ah o soylu serüven

serüven mesihtir
mesih
şiirdir...

(Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995)

Oktay Taftalı

(1961)

EMANETİM TEHDİT EDİYOR YILLARI

Tamer Santcioğlu anısına

beni vurduğunuzu kimseye söylemeyin
nasılsa her canlı
sonunda toprağa düşer
doğa yineler kendini bir kısrağın karnında
emanetin ve tehdidin gizil ilişkisinden ötürü
yavrusunu emziren bir anne ateştir
ateş gibidir düşmanına

ben onunla barışığım

işte bu yüzden uysal ve sabırlı
bir ad bulmalıyım kendime
zalimler ve kahramanlar arasında ortak bilinen bir suçtan
almalıyım cesaretimi

ateş gibi anasının yanma iyi bir oğul
uysal ve sabırlı bir ad kendime
ve her canlı gibi düştüğüm bu toprağa
sonsuz anlamlar verebilirim

ben hâlâ
ayakkabısını bağlarken ilk derse geç kalan bir çocuk gibi
infazıma geç kalabilirim

beni vurduğunuzu kimseye söylemeyin
yaşarken değil belki
öldükten sonra ben
yalnız rüyalarınıza emanetim
(Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995)

Zeynep Uzunbay

Zeynep Uzunbay (1961) 1995'te sesini duyurmayı başaranlardan biri. *Sabahçı Su Kuyuları* adlı kitabıyla Çankaya Belediyesi ve Damar Dergisi Şiir Ödülleri'nde üçüncülüğü kazandı.

SESİNLE

mor imgeli deli pardösümün altında
çıplağım, usulca açıyor sesin düğmelerimi
önce o öpüyor omuzlarımdan

adın kapatıyor dudaklarımı
içime eriyor gitmek

mor imgeli deli pardösüm düşüyor yere
çırılçıplak sarılıyor belime sesin
koşuyor koşuyor yetişemiyoruz ırmağa
(İzlek 19, Nisan 1995)

Sunay Akın

(1962)

BEYAZ TUTKAL

Türkçeyi askerde öğrenen bir Kürt
dost olduğu martıya
heceletir etiketini : Hayal

nice kırıklığı
yapıştırır Kız Kulesi yıllardır
denizin rafında unuttuğunuz
ah, o beyaz tutkal

Berberden hiç çıkmayan
bir kadın gibi Paris
bigudisini tutan pens yerine
saçlarına takar Eyfel'i
ve sokakta oynayan
yaramaz çocuğu İstanbul'un
Kız Kulesi diye bilinir
alçıya alınan kırık eli

Dizlerine yatıp sevgilimin
bir yaz gecesi
beyaz duvarda
seyrediyorum Şarlo'yu
üç şey aldım yanıma
Boğaz'ın ortasındaki ıssız adadı;
k ı z k u l e s i n e m a

(Adam Sanat 118, Eylül 1995)

Sami Baydar

Sami Baydar'ın (1962) üçüncü şiir kitabı *Dünya Bana Aynasını Anlatacak* yayımlandı. Kendi köşesinde "koza ören bir krizalit gibi" yeni şiirler, yeni tatlar üretiyor Baydar.

ÇOCUKLUK

Güneşle örülüyor su ve gökte ölüyor.
Bütün rahibeler iskeletimin içine saklandı.
Sessiz kiliselerde dolaşıyorum.
Çocukluğumu arıyorum bir adak mumunda.
Rüyalardan ürkerek geçiyor hayatım.
Kapılar titriyor açık bırakıldıkları yerde.
Yabancı olduğumuz sesle şarkı söylüyor kadınlar.
Gözkapakları arkasına saklanıyorlar leylakların.

Unutmak isteğiyle dolu olduğum karınca yuvaları.
Hiçbir yere sürtünmüyor şimşekler içimde.
Yalnızca bir yağmur yağıyor çifte güneşte.
Şarkı söylememi istiyorlar hastaysa sevgilim.
Masal kitaplarını açık unuttuğum için uzuyor gözlerim.
Güzel yaprakları gibi ormanların.
Sabırlı olan çılgınlıktan çökmekte.
Gölse hüznün gözlerini ellerinden aktığı için
ılık yastıklarla dua ederek dağıttı ince bedenlere.
Ve çocukluk saklandı üzerinde.
Şimdi güz adımlarını duyuyor gözlerim.
Masanın üzerinde durun ekmekte ılık ve sessiz bir ışıldama.
Ama nerede yalnız bir adım görsem
Yaprakları büyüten bir bayrak gibi
Ölümü kuşkularındım arındırıyorum ve kırmızı akşam oluyor.
Bir çalgı çalıyor içeride çocuk sessizce oturup
Kanlı bir serinliğe dökülüyor ağaçlardan ıslık kuşları.

Ocak, 1990
(Sombahar 27, Ocak-Şubat 1995)

V. Bahadır Bayrıl

(1962)

SAHİL

Canan İçin

Çeksem kopuverecekti oysa
dalgınlığın lehimi. Sen, akşam
saatlerine akan manolya. Yokluk
hissi.

Köklerden dallara, kâinatın geri çekilişi.

Bak, elbisemin içinde yalnız
ruhum var... Ateş ve altın
damlar göğün oluklarından
şimdi çocuğa.

Çılgın öteki! Kimse değil artık
kimsenin sahili buralarda!

Yaz seyreldi. Kelimeleri hercai
melekler olan yaz. Kumsalda
köpükler prensesi görünmedi
bir daha.

Bizse hüznümüzden başka neyiz ki
bu deri değiştiren insanlar arasında?

Küçük kızkardeş, güzelim, elveda!

(Gezgin 1, 1995)

Seyhan Erözçelik

(1962)

MİL

Ben aysarım, aysar
oldum senin yüzünden, ay, ay,
sar beni, süz beni, yaz beni.

Düştüm, kendimi gördüm suda, yordum suyumu,
tüylerinin suyuna – başı sonu yoktu suyun, kum
kum üstüne, bir çizgi çeker gibiydik, ufukta,
iki yelkovan kuşu.
Sonra su çekildi gözlerimize.
Su çekildi gözlerimize,
tüylerinde tuz izi.
Dilde eriyen tuz. Yaz beline doladı nemini.
Su çekildi gözlerimize. Sonra. Neredeyiz peki?
Bir çizgi çeker gibiydik ufukta, çoğaldıkça
yelkovan kuşları, rüzgâr gerine gerine.
Düşüyoruz işte, su yoruyor beni saçlarına,
gözlerinden akıyorum, su çekildi gözlerimize,
su çekildi gözlerimize.
Bir sürgün, topraktan suya,
böylece, damlıyor göğe, iki yelkovan kuşu.

Kuytularını gösteriyorsun, gök boşanıyor,
sular mağralarına çekiliyor, toprak titriyor.
Sorulduğunda, yorulduğunda
çıt yok!
Görmedik diyemiyorlar, görmeyiz diyemiyorlar,
tuz basıyorlar. Mil çekilmiş gözlerine, mil çekilmiş
gözlerine. Dilleri kopmuş, artık sen yaz beni kendine.

(Benim dilimse, senin tüylerinin suyunda.)

Ben aysarını, aysar
oldum senin yüzünden, av, av,
sar beni, süz beni, yaz beni.

(Gösteri 170, Ocak 1995)

Turgay Özen

(1962)

BIRAKIYORUM YAZILMAYINCA

bekliyor ağaç soyunmanı
ırmak yüzümde
akıyor
derin bir toprak
ölüler
kemikleri çocukların
harfleri
konuşamıyorum hiç

sana uzanıyorum yavaşça
her kâğıt ölüsü üzer beni
yazılamayanlar
sana bakışım o
kurtulamayan sözcükler bir hayalden
vücudunu istiyor toprak
derinde

başlanır şimdi
bir sonraya

hayatın ölümü gibi
bütün vücutlarda
yalnız başına

karanlık iniyor yüzüme
kâğıdın
başlıyorum

ağaçlar tutunur aklıma
biz olmadan düşünme
yazma her gece
toprak çok karanlık
bir çocuğun parmakları
harflerim

kırık hepsi
yan yana getirmem çok zor
karanlık
iniyor yüzüme
çocuklar bir daha

(Beyaz 20, 1995)

Adnan Satıcı

Adnan Satıcı (1962) şiir kadar şiir üzerine yazılara da ağırlık verdi bu yıl. *Yer Çekimine Uyan Portakal Çiçeği* adlı kitabıyla Behçet Aysan Şiir Ödülü'nü kazandı.

BAŞKA BİR BIÇAK

kanatlı bisiklet, körkütük zeplin, terli teyyare
ne demekse o işte. kayıp gidiyorum ellerinizden
bildiğiniz biçimlerden öteye

atamdan kalan kirli atlas; makyajı akmış dünya
benden önce çatılmış aşkın aritmetiği
bu sana. bu bana. bu sana. bu bana

çarptım, topladım, böldüm, çıkardım; bir eksik kaldım
her defasında. bakışımlı sözcüklere yaslandım tam düşecekken
kamburum belirdi su tortusunda

iki kapısı da rüzgâra açık bir hanıdı, üşüdü
kalbim bekçisi yok tenha yatıra yârenlik eden dut ağacı
toprağa bıraktı neyi kaldıysa

yalan değildi hâşâ! öylesineydi güneşin batmadığı gece
adı yanlış anılmasının bir ilçeye tırnalarla gönderilen
kendine iyi baksın lüberi

kendime iyi bakıyorum sayılır. hiç olmazsa bayramlarda
konuklar için derli toplu bir oda yüzüm
öpülecek kadar bir yer var alnımda

(Ayrım 15, Haziran 1995)

Betül Tarıman

Betül Tarıman (1962) çok sayıda dergide göründü bu yıl. İlk kitabı *Ay Soloları*'nı yayımladı.

GİDİNCE

gidiyorum
gün çürümüş bir hüzün
gibi büyüyor varlığımın
üşüyen ırmağında
sızıyor
çatılardan kırmızı bir yağmur
karanlık yüzeyine
eski bir amforanın

git diyorum
acıyla demlenen bulut
tende ürkütülmüş gölge
şimdi kaç kişi kaldı geriye
yılların güz mavisi ezgisi
kurumuş bir dal gidince

gece
yine gece
neyi düşlesem yeşil bir fanus
bir solgun resim
zamanın durağında
dilimde aşkın ilkel söylemi
rolünü unutan mevsim
güzışığı sabahlarda

(İnsan 15, Aralık 1995)

Alaattin Topçu

Alaattin Topçu (1962) *Acemi Aşklar Toplamı*'nı yayımladı bu yıl.

BENCE, BU BELLEK

bence, bu bellek, kokuşmuş yüzün ayıksı duruşu
içinde eskil aşkları gizleyen paslı çekmece
tatlı yorgunluktan adını unutan bir kızın hikâyesi

bence, bu bellek, geçmişi ve geleceği anımsadıkça tedirgin
düşürür kirpiklerini, bir dipsiz uçuruma
sonra reddeder uykuyu, kaoslardan doğacak çocuk uğruna

bence, bu bellek, kapısını kilitlemeyip çıkar ev(ren)den
kışlık saraya yürür, erkenci devrimlere uğrar
bozgunlardan payına düşeni yüklenip girer annesinin dölyatağına

bence, bu bellek, bilir ki haklı ama haksız...

(Ayrım 13, Nisan 1995)

Merih Akoğul

Merih Akoğul'un (1963) ikinci kitabı *Kuğunun Ölümü*'nde müzikle şiirin iç içe olduğu güzel şiirler vardı.

KUĞUNUN ÖLÜMÜ

ÇARŞAMBA

– Üzgündü kırlar
Bir bir yanımdan geçtiniz

Konuşmayı denedim, delirdiniz
Ne doğduğum fallarını,
Kesik parmaklarının fısıltısında
Ne de yitirdiğim düş şehir

Susku "Benedictus"
Kutsal sözcüklerle çıkarken karşınıza
Siesta, bu öğle bitmez
Senfoniler gibi uzardık

Aşktı, ürpertmişti belleğimi
Uyurken şeklinizi aldığım
Darmadağın, fırtınalı bir teşbihte
Boynumu acıtmıştı, tekmelediğiniz iskemle

(Varlık 1051, Nisan 1995)

Mesut Adnan

(1963)

KÜL SAATİ

Burası sözün bittiği yer
kedi gülünün büyüsü tutmaz

Gülüşünün içinden kopardığım gelincik
eskimez belki ama;

aramızdan geçmeyecek
rüzgâr gülü çeviren çocuklar

Artık bir işe yaramıyor yasaları
kulenin içinde dönen saatin

Ağacından düştü
portakal çiçeği
nisan bitti

Durdu
karanfili yelkovan

Durdu takvim
kuruldu kül saati

(Atika 9, 1995)

Cihan Oğuz

Cihan Oğuz (1963) yeni bir şiir kitabı yayımladı bu yıl *Aşkla Satranç*.

GİRDAP VE SAFİR

V.
Koştuğunu
gördük yalnızca
bir büyücünün
denize doğru

Nasıl yardı
maviyi
gökyüzünü üzmeden
hiç bilemedik

Sular mı onu
kendine çekti
O mu sulara
bağışladı kendini?

Yıllar sonra bir çocuk
keşfetti bu gizi
kocaman düşlerini
denize siper ederek

"Bir büyücü"
dedi o çocuk
"Hiçbir zaman koşmuz denize
Güneş aldatmış sizi"

Küstük o vakit kendi gözlerimize
Çocuğun, güneşin ve denizin kederine.
Sonra sunar gibi okyanus düşlerimizi
büyülü aşkları hiçliğe bağışladık...

VI.
Eyvah kristali çatlayacak düşlerinin
meleklerden yoksun bir dünya yâni

(Şiir-lik 15, Mayıs 1995)

Mete Özel

(1963)

ALTINCI ILGIM

SU ILGIMI

asfalt yolda
ama uzakta taa ucunda yolun
su birikintisi gibi görünen bana
ışık yanıltmacı bu

gerçekleşmesi olanaksız
ya da çok güç olan düşünü bu

yosunlu ve yunuslu ve martılı
bir deniz kadar büyüttüğüm
gerçek dışı bir su birikintisi
bu imge

su birikintisi
su birikintisi
su
çölde

çiy tanesi
çiy tanesi
çiy
çiçekte

yosunlu ve yunuslu ve martılı
bir deniz kadar büyüttüğüm
bu imgede boğuluyorum
şimdilerde

(Bir Yeni Biçem 30, Ekim 1995)

Ali Asker Barut

Ali Asker Barut'un (1964) yeni kitabı *Yağmurlu Leylak*.

KÜL KEDİSİ

Polisin copladığı ortaokullu kız göstericiye

Herkesin şaşkın bakışları
Arasında kaçarken
Merdivenin ikinci basamağında
Ayakkabısını düşürüyor ayağından

Ellerinde bu ayakkabı
Ev ev bütün şehirde
Onu arıyorlar
Masaldaki gibi aynı

Tek farkı
Peşinde olan
Yakışıklı prens değil
Polis amcaları

Şaşırıp balo yerine meğer
Öğrenci gösterisine katılmış Kül Kedisi
Üstünde, geceden hazırladığı
En güzel elbisesi

Kaç gündür okula
Forma altında pontolonla gidiyor
Morarmış bacaklarını
Görmesin diye arkadaşları

(Adam Sanat 113, Nisan 1995)

İbrahim Baştuğ

İbrahim Baştuğ'un (1964) yıllardır çeşitli dergilerde yayımladığı *İpekteki Kareler* şiirleri kitap olarak yayımlandı.

İMALE

Temmuz
sıcak
larında dağ başları bakışları ak
kışları olmasa. Masa
ları kurmasa böyle turfanda manavları
gibi geniş (N'işlersin *n'eylerse güzel eyler* değil tanrı).
Enlil
iki imale gibi çekmese Fırat ile Dicle'yi
iklim ve coğrafyanın arasına. Aras'
ına bir kanlı poşi düşer de boyar mıydı Anadolu'
yu yunulmaz acılarla?

KIZOĞLANKIZ

Bir oğlanın yalnızlığı daha kötüdür
bir kızın yalnızlığından. Doğru
su çok eski dinlerden kalma
müminler günahkâr olup olmadıklarını
sınarlar dar kaya oyuklarında
ya da Ayasofya'nın delikli
sütunudur. Ağlar durur

içoğlanlık günlerinin anısına
parmaklandıkça.

(Bir Yeni Biçem 21, Ocak 1995)

M. Mahzun Doğan

(1964)

NİKSAR'A DOĞRU BİR OTOMOBİL, ANNEM VE KIR MENEKŞELERİ

1.
Çocukluğum, sol anahtarı henüz bestelenmemiş senfonilerin
Yoksa ilk harfi mi, yaşadıkça keşfedilen alfabenin
Niksar'a doğru giden bir otomobilde birden anımsanan

Kim tutar elinden gençliğimin, hızla düşerken bir uçmuma
Şimdi adı devlet olan bir dağköyü, eğilip usulca, uyandırır
kalbimdeki ağrıyı, o büyük ağrıyı, dindi sanılsa da dinmeyen

Turuncusu tükenmiş bir palete banar fırçasını ressamlar
Hangi şarkıyı denersen dene, terkedilmiş bir bekçi kulübesi
esmer bir ıslık, duvar diplerinde açan kır menekşeleri bile

2.
Cebimde o kır menekşeleri, kış güneşi ve askerlik anıları
babamın. Hepsini kuruttum, sonsuz uykulara taşıdım, mor benekli
tarih atlasında ülkemin, bir serçenin ürkek ayak izleri

•

Alkole ve Kelkit Çayı'na banılan klarnet sesleri
yeni askerlik fotoğraflarına hazırlarken
yeni askerlik fotoğraflarına talimgâh göklerini

Bozbulanıktı Kelkit Çayı, seni andık duruldu
Andık dedimse, Niksar'a doğru giden bir otomobilde
uzun uzun susmaktı bu, benzeyip bir serçenin ürkek ayak izlerine

5 Mart '95, Erbaa

(Şiir-lik 21, Kasım 1995)

küçük İskender

küçük İskender (1964) şiire daha bir uzaktan baktı sanki bu yıl. *Şürli Değnek* adlı değiniler kitabı yayımlandı.

TEMMUZ KÜLLERİ

(bir)
'üç şehzadenin yolları
ayrıldı böylece'
dedi kristalleşen yağmurun altındaki akrep.

kim bilir, kanı devşirebilir miydi geride kalan
tahrip gücü yüksek casus,
ya da katlanabilir miydi ölüm
parmakuçlarıyla yaklaştığı sükseli surete.

(iki) :
'üç şehzadenin yolları
ayrıldı böylece'
dedi film müziklerine geçen gece,
iki kardeşin yanından ayrılan öbür kardeş nerede...

kim bilir, tenlerden akan ruhun arkasına sığınan
yalnızlığı etkili, korkunç sedyede;

kıstaslarıyla kokladı cismi
rahmine kılıç adı koydu
"gelmeyeceğim peşinizden"
diye bağırdı üçüncü şehzade
"gidin ılık oyuklardaki uğultulu mesafeye..."
iki miydiler üç mü
ikiye üç suç mu
kararsın patlak dudaklarıyla masala ait kraliçe!

(üç) :
'üç şehzadenin yolları
ayrıldı böylece'
biliyorlardı, başkaları buna benzer şeyler yazmıştı
kalbe karşı gelmişlerdi – kafiye olsun –

elden ele dövme geçirmişlerdi / güne gündüz gelin düşmüştü
öpüştüler
öpüşmelerine kuşlar hücum etti
oradan geçiyordum
inanın yalnızca dikkatimi çekti
dikkatim yere düştü / yer, düşüyle barışıktı
şimdi bilmiyorum
gerçekte hangisi hangisine âşıktı
ah, üçünün gizli gizli sevişmelerine sığınan
o, kimin kaldırılacağı belirsiz sedye
'üç şehzadenin yolları
ayrıldı böylece'

üçünü de tanımam
üçün birinden sözetmem kimseye!

(Gösteri 180, Kasım 1995)

Altay Öktem

Altay Öktem'in (1964) Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü'nü kazanan *Çamur Şiir* adlı dosyası yıl sonunda kitaplaştı.

UÇURUM

aynı hakka sahiptir aşk karşısında
delilerle krallar

büyücüm, gri saçlım, toz memelim
yalancı bir tanık gibi kov beni sıkıntıdan

karşı koymak gerekmez bu yanlış saltanata
aynı hakka sahiptir ölülerle soytarılar
aşk karşısında

şeytanım, sancı gözlüm, çift silahlım
kırılmış bir dal gibi göm beni uzaklara

aşk sihirli bıçakların
açtığı yaradır direnme kan'a

ölüm yüzlüm, eski ruhlum, ince sızım
aşk şiddettir gün gelir
yetmezsek bu alıngan acıya

bir uçurum uzar gider aramızda
bir uçurum uzar gelir kırınızı

(Atika 8, 1995)

Yücel Kayıran

Yücel Kayıran, (1964) Ankara'da öğretmenlik yapıyor. "Sombahar", "Gösteri", "Adam Sanat" gibi dergilerde şiir üzerine yazıları çıkıyor.

HATIRA

Yürüyorum belleğimden kalbime inen sokakta
Bir bataklığa dönüşüyor her rüya
tinsel bir iç kanamaya... Anımsadıkça
titriyor sesim dökülüyor cümle
dudağımın yarığından içimin boşluğuna!
Konuşsam sığdıramıyorum kendimi
sözün sığasına, konuşmasam
tutamıyorum içimdeki derinlikte :
cisimleştiremediğim düşlerin ruhu
artık, gözyaşlarından bir arya!

dinledikçe tırmanıyor ruhum
yüzümün cam duvarlarına!

(Gösteri 177, Ağustos 1995)

Özgür Özmen

Özgür Özmen (1965) şiir dalında Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'nü kazandı bu yıl.

ÇUHA ÇİÇEKLERİNİN BIRAKTIĞI YERDEN

kutsal bir iğneyle kazıyor
dünyanın toprağını

çocuklarımız nerede
nerede çocuklarımız
diye bağıran kadınlar
sütdişlerini sakladıkları
oğullarını
ve kızlarını
kanlı bir mercan gibi
kendine işleyen topraktan soruyor
hangi ülke kadınları
bir kuğuyla başlıyorsa
çuha çiçeklerinin bıraktığı yerden
dillerini bilmeseler de başka kadınların
ve onların
ilkokul defterleri ya saklanmış
ya saklanmamış çocukların
bir denize gizlenen yasak kitapların
hep azınlık kalacak bir leylağın yenilmez kökülüyle
dağlıyor o kadınlar
o kitapların gümüş servili cildini
hangi ülke kadınlarıysa
ayın mazbatasında adları yazılan
onların dilinden bir şarkı söylüyor
çoban yıldızını kendine gömen bir gece
dağınık saçlarını
gözlerine mil çekilmiş
bir zindan karanlığına tarayan kızlarının
at kuyruklarını yukardan toplayan kadınlar
koyu kırmızı boyunlu bir kazak örer gibi
anlamam bir okyanusun denize açıldığı yere gizler
bir defne yaprağını delil diye gösteren
yağmur kuşlarının yakuttan bekleyişi
kurşun gibi iniyor sesin yuvasından
nerede çocuklarımız
çocuklarımız nerede.

(Varlık 1054, Temmuz 1995)

Hakan Savlı

Hakan Savlı (1965) 1994'te Sabri Altınel Şiir Ödülü'nü alan şiir dosyası *Unutulmuş Çocukluk Eskizleri*'ni genişleterek katıldığı Cemal Süreya Şiir Ödülü'nde yayımlanmamış dosya dalında ödüle değer görüldü 1995'te. Savlı'yı, Türk şiirinin 1995'te kazancı bir şair sayıyorum.

ADAGİO

A. R. T.'ye

tek istediğim köpüklerden kalan izi unutmamak mavilikte

uzaklaşıp küçülse geminin lambası
kimse bilemese
denizle yıldızlar arasında giz olsam
bulamasa
...tek istediğim
bordada biraz konuşmak seninle

sabaha doğru kıyıda kızıl ağaçların ardında
Leningrad'a yaklaşıyor gemi, güvertede
Albinoni'yi dinliyorum, sarışın bir tayfa
Saarikoski'den şiirler okudu
burada bir sürü küçük kamara ve boş dolap var ve o
Diana'yı düşünürken kaybolmuş

...ya ben?

şafağın kızıllığı, birlikte yaşamanın güzelliği
yine gelip alsa her şeyimizi
kaybolsam Adagio'da ...elini omuzuma koysa
Chagall'ın kör dilencisi
kapı çalsa sen gelsen ve Birol
çıldırmamış olsa

sabaha doğru sarışın bir tayfa götürüyor beni köpüklerin yanına
tek arkadaşıyım diyor köpüklerin... köpükleri dinle...

şimdi yalnızız bukalemunlar arasında...

ve bu yoksul
insanlar için yine... hep... ölebiliriz ama
tek istediğim
gözgöze gelebilsem seninle yine hiç konuşmadan
diyebilsem ...musonlar hiçbir şey unutmadım

ekim '95
(Adam Sanat 121, Aralık 1995)

Cem Savran

Cem Savran (1965) ikinci kitabı *A ve Ş ve K, Hançer Gelgitleri*'ni yayımladı 1995'te.

SESİNDE SOLUĞUM

Parmaklarını topluyorsun göğsümden,
boşlukları iki beyaz eldiven.
İki beyaz eldiven kalıyor göğsümde
Ayak başparmağımı sarmış ruj hülesi bu da
İki topuğunu alıp kalkıyorsun iki yanımdan
Mavi dumanlarla bir sigaranın yanışı kalıyor kül tablasında
Dingin bir gülüş saçlarının arasından
tatlı bir yorgunlukla, sabah alacasında.

Sesinde soluğumu saklıyorsun
Kürek kemiklerinde ağırlığını göğsümün
Giyiniyorsun, utançtan değil biliyorum ama yine de
Gizliyorsun parmaklarını giysilerinle,
Gizliyorsun dudaklarını rujunla, dilimi dudaklarınla.
Sevilerek örselenmiş bir çiçek
mahmurluğu ışıldıyor yüzünde.

Soluğunun hacmi olarak donuyor oda,
Ruj kokusu, parfüm ve dağılmış soluğun
Fildişi gövden ve dağılmış soluğun
Karyolanın ucunda buruşuk bir gecelik ve dağılmış soluğun
Kanyak, Birinci bayat ekmek, dört zeytin tanesi ve dağılmış soluğun
Durmuş bir saat masada ve dağılıp donmuş soluğun...

Gidiyorsun.

Bırakıyorsun kendini telefonlar, fakslar, kargoların eline
Gidiyorsun. Kalıyorum pencerede.
Hışırtılarla kaplı yaprakları, fırtınalı bir günce!

(Eşik 18, Mart-Nisan 1995)

Orhan Tüleylioğlu

Orhan Tüleylioğlu'nun (1965) *Anıların Tetiği* (1994) adlı bir şiir kitabı var.

GECENİN HANÇER AĞZI

yüzünün kuytularında geziniyor gölgem
masalların durgun sularında
gün boyu kürek çekerken konuşmalara
ilerliyoruz sözcüklerin serin sabahından
yaşamın bomboş odalarına

ırmaklar sayfaların hışırtısına karışıyor
yağmurlar taşınıyor yüzünde gizli bir aya
buruşmuş kâğıtların sokaklarından
ünlem kırıntılarının batağına

gecenin hançer ağzı sırtımızda
bahçelerin ömrümüze bitişik görüntüsü
bir defterin arasına bırakıyoruz öykümüzü
kurutulmuş çiçeklerin yanma
eski bir sesin anlamına

gökyüzünden bir şarkıyla dön bana

(Uğraş 8, Eylül 1995)

Cenk Koyuncu

(1967)

SON AKIŞ

Akışlarım var, hırçın çığlık, sessizliği yırtan umut avcısı,
karayı karalara bırakır mavi tutsağı bir martı,

son gibi akışı, son gibi durduğunda sessiz bakışı!

Aşklarım var, düşlerle büyüttüğüm uykularıma açılan
gece bahçelerime giren kadınlarla kasık kasığa kimi
zaman, kimi zaman suskun serenad, unutulmuş şarkı!

Anılarım var, nerede, ne zaman sayısı unutulmuş
albüm sayfaları, tarihe savrulmuş yankılar, hangisini
tutsam eksilti, zamanla saralan, kopan yapraklar!

Acılarım var, suskun sabah, gün gibi açım ve kararan
yılgı anları, içine girip çıkamadığım tuval,
sesli harfle başlayan tek renkli resmimin!

Susuşlarım var, kapandığını gizle, dize gelmeyen dil,
sandığına terkedilmiş ve unutulmuş mankön anlarda
kendi düşüne bilinen gerçeğim var!

– hiçbir şeyim yoktu benim, herşeyimi çaldılar!

(Şiir Atı 7, 1995)

İdris Özyol

(1967)

ELMA VE UYGARLIK

elma diye birşey varsa elmanın hatrınadır
elmanın hatrınadır mermerin kalbi, ipeğin çarpıntısı

her ağaç kendi tarihinden sorumludur
öz oğlumuzdur yaprağı tanımlayan şehvet
nar kendini toparlasın haketsin yaşını
bitti coğrafyanın telaşı, yoruldu bereket

gökten üç elma düştüyse elmanın hatrınadır
elmanın hatrınadır meyveyi yaratan simya

başlar yüzümün suya vuruşunda üveylik

şu ejdarha kabuğu beni doğrulasın
rüzgâra tahtalardan geçen böcek hain

yerçekimi mesela elmanın hatrınadır
elmanın hatrınadır gözlerimin böyle olması

yün sesi azgındır ve gürültülüdür dudağın yeri
tenin kirmanında bükülen ısı zehirlesin beni
kanıtlansın şarabın içindeki üzüm sıkıntısı

yeryüzü var ya yeryüzü elmanın hatrınadır
elmanın hatrınadır elma sesine benzeyişim

(Göçebe 1, Ocak 1995)

Yılmaz Arslan

Yılmaz Arslan (1968) genç bir şair. Adını Rıfat Ilgaz Cide Şiir Ödülü'nü alan *Su Mektupları* ile duyurdu. Ayrıca Sabri Altınel Şiir Yarışması'nda şiir dosyası övgüye değer bulundu.

TEKNE, ADA VE SÖZ ÜSTÜNE EPİLOG

terkedilmiş bir tekneyim bu adada
tenimde sus izi, bıçkın bir yara
haddeden geçirilmiş tel kadar
incedir sözüm :
beni tenhalaştıranlar
kendini terkediyor aslında

rüzgâra düşmüş bir cemreyim bu adada
kalemimde kendini tüketen ateş,
göçebe şairlerin aynasıyım
gecikmiş de olsam söze :
beni ateşe tutanlar
içindeki hades'le öpüşüyor aslında.

17.4.1995 İstanbul
(Su Mektupları'ndan, 1995)

M. Cem Kocataş

(1969)

TEK SEN

tek sen aklıyorsun beni, uykudayım
üşüsem ağır kapılar örter üzerime
sabah mahmurluğu dolunayım.
ve kızaran yüzümü
uzatıyorum kuş
kadar saçağına.

tek sen aklıyorsun beni, diziyorum
bıçaklarımı tespihe ve söyleşiyorum
dağılışı dilimde
kehribar bir duvarın.
ve taşlar
sektiriyorsun buruşuk sayfamda
tramvaylar dönüşsüz.

bu yüzden çıkaramadığım
bütün isimleri tek sana soruyorum.

(Izlek 20, Mayıs 1995)

Serdar Aydın

(1970)

YİTİNCE

aranan neydi
ki

bulvardan geçen bordo dudak
rujunu bulaştırmıştı asfalta
sarkacın içine düşüren ermiş
şizofren kalabalıklar arasında
şaşkındı...

tragedyasıydı insanın
sözün kan'ı bulaşmış dil
ellerinde gök kuşağı
artığı bulutlar
çürümüştü...

umarsızdı
boşluğa sarınan esrik
kıravat takmıştı hüzün
kırık bir güneş boyunca
uslanmaz şarkılar
yankılanırdı...

buğuya çizilir yüzler
cama kazınırken sır'
ları düş'
lerin...

(İzlek 20, Mayıs 1995)

Tuna Kiremitçi

(1973)

DİLENCİ

Ben mi çaldım, açmadınız
şu avcumla kapınızı
İyi değil bunca güven
hiç gülmediğiniz de bir yalan
Hazırcevap değilsiniz
belki de yoksulluğa

Hatırlamazsınız, nasıl
dilencisini kalbinizin
O aşka bakan balkonu
o iki tanrılı askeri
Kızlar baksın diye aşkı
yürüten caddelerden?

Siz mi sordunuz, bendim
eski düşlerdi, uyandım
Yok akıl sarayında gümüş perdeler
yok sağlam gözümde sisli bir liman
Bende güvercin ne yapsam
sizde yorgun ve aç duran.

(Gösteri 174, Mayıs 1995)

Devrim M. Dirlikyapan

Devrim M. Dirlikyapan (1974) Balıkesir Üniversitesi Şiir Yarışması'nda birincilik ödülünü aldı. İlk kitabı *Epitaph*'ı çıkardı.

EPİTAPH I

uykudan öncesi çocukluğumuzdu
büyümeye inat süren evcilik oyunlarına
ebe yaptığımız o masal çocukları
iple çekerdik gün batışlarını
ki dadısı adile naşit olan
bir masumluk esnerdi akşamları

akşamlar zoraki uykularla gelirdi oysa
ve hep uykular öncesinde kalırdı masalları
binlerce uyur binlerce kaybederdik
"uçan kaz ve nils"le gezdiğimiz ülkeleri

sonra büyümüştük ya da öyle saymışlardı
alice'in diyarına alınmıyorduk artık
egzotik bulunan bir sisleniştı orası
ve unutmuştuk polyanna mıydı sahiden
yalın mutlulukların emektar perisi

simbad da vazgeçmişti düşlerimizden
anıların biriktiği denizlere açılıyordu
bizse yüreğimiz guruldarken
ve hızla "çizgi"sini yitirirken filmlerimiz
yalnızca harçlık biriktirmeyi öğreniyorduk

çocukleyin üzerine çıktığımız ağaçlar bile
saç dökme mevsimlerindeydi artık
kimileri masalsız uyumuşlardı ama
biz uykularımızın deliklerinden kaçırmıştık
sayıklamıyorduk

*Epitaph: Bir ölünün anısı için kilise duvarlarına yazılan yazıt.

(Edebiyat ve Eleştiri 21, Eylül-Ekim 1995)

Mehmet Çağatay Aydın

(1976)

ŞAH

henüz tanışmadığım gerçek bir dost için

Bakarsın hep bakarsın ve kirpiklerinden biri
kopuverir tam ortasından. yere düştüğü anda
bir zafer gümbürtüsüyle uyanır odamdaki
tüm eşyaların ruhları, bir akrep girmiştir kapımı kırıp
kocaman zehrini savurarak haince bakar hep bakar
yüzlerce küçük hayvan kudurmuştur gözlerinde
salyalarına tutunup bağrışırlar : "Gardiyan bizi kurtar."
ve demirden bir yaşamak girmiştir göğsüme, dişleriyle duvara tutunup
kalbimi parçalar. yüzlerce küçük insan ölmektedir ellerimde
uzun tırnaklarıma sokulup, bakışırlar.

Darağacım kollarındır. kangrenli şakaklarda yeşeren
alıngan uğultular taşırız ceplerimizde. şehvetiyle yumaz
bizi hiçbir bulanık ırmak. perişan saçlarımın kutuplarında
üşüyen solgun üveyikler bile dargındır bu işkenceye. kanatlarındaki
perdeler kapanır, gagalarını tıka basa dolduran çılgın ses
aniden patlar. terkedilişin ilanıdır bu. bende kalan öpücüklerini geri
ister hepsi.
Duyguların parıltısı, dokunacak kadar kamaştırmaz gözlerimizi
saatli bombalarını kurarken kırdığın masum zemberek ve elinde
bir yabancı gibi duran yıldızlar,
yıldızların arasında kendine bulduğun yol

gerçek aşkındır senin.

Bir çığlık girmiştir kapını kırıp...

31 Mayıs 1994
(Sombahar 32, Kasım-Aralık 1995)

Enis Akın

VE HÂLÂ BURADAYIM

Sevgili Uyar'la Cansever ile

ve hâlâ buradalardı
geyikli geceye saygıda bulunmaya toplanmaya
hiçbir sarılmanın yetmediğini anladığımız geceye ellerimizi kaldırdığımız
ağlayarak ve ne garip Büyük
Kafkaslardan Gelen Geğik İlk Ve Kusursuz Geğik
Ölümü Ve Kardeşliği Sen Yaptın Su Bizi Duy Bizi

O gece anladılar
İnsanın lazım olduğunu insan elinin insana
ve geğikli geceye götüren ve geğikli geceden getiren ne varsa
yetmediğini ve ne iyi İri
Geğik İçtikçe Suları Bollaştırın Geğik
Koştukça Toprakları Artırırdın Gök Bizi Anla Bizi

ellerini sözlerinin bacaklarının arasına soktular
nereye gidiyoruz biz korkusuyla
ölümün çolukları oldukları gece çekilen aile fotoğrafıydı nedense kalabalıklarını sakındılar ve ne yazık Sırtımızdaki
Kürklerin Atası Geğik Korkunç Geğik
Televizyondan Önce Sen Vardın Sonsuz Bizi Dinle Bizi

onlar gibi geğikli geceye kadar dayanmak yapmaktan başka yani hangisinin
hiç kullanılmamış bir hilesi kalabilirdi ki işte onun için şehre açtılar kendilerini
ve şehirlere yakıştıkları için çok

korktular ve bir de kaldırımlar Taş
Baltalarımıza Kendini Cömertçe Saplayan Geğik
Dağ Bizi Dokun Bizi Hiç Bizi Sonra Hep Bizi
(Edebiyat Eleştiri 9, Güz 1995)

Bahadır Ateş

FOTOĞRAFLARDA YOKSAM

fotoğraflarda yoksam
suya eğilip baktığımda tepemdeki güneşi görüyorum demektir
kirli sokak çocuklarıyla temiz sayfalarda yaşıyorsam
itin tenine yapışan keneden farklıyımdır elbet

günün birinde paslı bir zincir dolanacaksa bileklerime
sandık köşelerinde naftalin kokularıyla bunaltmayın beni
mumlar eritin şimdiden dudaklarıma doğru
gül basın tenime dikeniyle

makyajsız palyaçolar sardığında etrafımı
kaplama gülücükler bırakıyorsam gergin yüzüme
yorgunluğun acı kahvesini yudumluyorumdur
o hüznü de sevinci de gizleyen toprağı
derimin üstüne serpin artık

bir açelya gülüşüne
bir gardenya kokusuna bile ağlarken
nehrin saçlarına tutunup çıktıysam kalbimden
iyimser gülüşüme saklamışımdır günahlarımı
pişmanlığım kopası parmaklarımın ezberinde

fotoğraflarda yoksam
kalbimde arayın beni
(İzlek 16-17, Ocak-Şubat 1995)

Hüseyin Atlansoy

HEZARFEN ATMACA

Saçlarını ortadan ayır güzelim sakın yandan ayırma
Sen bir ova devletisin ben bir kıyı
Unutma, tavşanı geçen kaplumbağa
Yakalayamaz heyhat maviler aşını atmacayı

Dişil bir sözcük olabilirsin sen indiğin fayton
Bir rusya bir amerika belki bir osmanlı
Benimse kollarımdan havalanan hezarfenin indiği kalyon
Sahiller gezer gökler aşar şiirlerle sırmalı

Su boylarındaki yapraklarla yeşeren kralın
Senin fındık kıran sincabını kılarken anlamlı
Benim kaderimse – mümkünü yok tamamları
İğne batmaz atlası kanatlarının altında taşıyan abdalı

Dizi dizi avcılar bekleyip devletinin kapısında
Atmacayı vurdular bir tutam kını için
Benim hayatımsa dalgalıdır açılır aşka
Son kumarı rüzgârdandır lodos poyraz biçim biçim

(İpek Dili 2, 1995)

Arif Berberoğlu

Arif Berberoğlu'nun bu yıl yayımlanmış *Ütopya ve Katran* adlı bir kitabı var.

AĞIR ÖLÜM

Bir anı diri kalır, gerisi duman kalır
Ne günler kehribar üzüm tadında
Ne şiir soylu bir arap atıdır

Karanlığın kangren kıvrımları
Yanan bir gitar
Martı

Bilmeden dokunur da tellere
Hüzün röntgenini çıkarır
El değmemiş bir güle
Gül boğulur kendi derinliğinde

Terli bir bedende bahar uzatılabilir
Gök dolusu yağmur, yaralar dolusu ateşle
Ama aldanışlar, ihanetler tarihidir gizlenen
İsa'dan önce yaşamış çiçek fosillerinde

Ve kendi kendine yetmez olursun
Sözcüklerin ipliğinin koptuğu yerde,
Saksılara gömersin ölülerini/öldürdüklerini
Kara bir gülden başka tanık da bulunmaz
Dikenler kanlandıkça içindeki siste

(Eşik 17, Ocak-Şubat 1995)

Gökçenur C.

PLATO SARI SONE

Alnıma üç çadır çivisi çaktım
Çattım üç dalı, astım bakır bakracı
Plato sarı, uzun otlar zamanı Kasım
Anlasam azalmayacaktı acı

Sıyırır gibi boynundan boz toprağın çulunu
Kürüdüm yaprakları dallarına taktım, ey! e
Hangi göleren suya ersem eğilip seyrelmeye
Benden önce varırdı eski yansım, bozmak için oyunu

Daldırıp çekerdim ışık şıkırtılarıyla ay'ı
Ki kirece banmış tülbent kaplıdır karnı
İlmeği attım mı sallandırıp çinko dipli kovayı
Ki durur karnında bir yengeç kabartması kırmızı

Çoğu yetmezdi aşkın, fazla gelirdi azı
Mut metot olmayana ergi, yitirmenin kazancı
Anlasam azalır mıydı acı?

(İblis 10, Temmuz-Ağustos 1995)

Necat Çavuş

SİYAHLAR PRENSESİ

Bir kızım olunca
Siyahlar prensesi dediler adına
Yüce bir gönlü oldu
Ve düşüncelerinin sağlam beli

Dedim ki, ey güzel
Ey güzel, bağlıyım sonsuza
Bağlıyım aşka mühürlü bakışlarına
Dedim ki, dur orda, dur! Nemli gözlerinden
Nicedir ürperiyorum o meşhur kuyuda
Kederli değilim ama
Kederli değilim avuçlarımdan akıp gidene
Ve solan çiçeğe ve toprağa düşen sarı yapraklara
Ve canların örtüsü ipekten sonbahara

Yoksa ey güzel, yoksa hepimiz
Hepimiz aynı güneşin altında değil miyiz
Sen ve ben ışıkları'yla göründüğümüz
Çöl ve orman olduğumuz doğru değil mi
Söyle Siyahlar Prensesi

(İpek Dili 2, 1995)

Halil Gökhan

UMUT SAĞALTIMI

yeniden görmek için ayrıksı ufku
ve bakırdan şıpırtı tarlalarını
yeniden görmek için yüzyılda bir aşkı, dilek kutusunu
ve çobanın şikâyetini
yeniden görmek için yolun sevdiklerini, durağı
ve dönmeyen kimseyi
yeniden görmek için bayır aşağı düşmüş sözü
ve yalan meseli
yeniden görmek için kendini, aynayı, kendini
ve ikinci yüzü

yeniden görmek için : yenilgi
yeniden görmek için : yılgı
yeniden görmek için en basit yalnızlıkta kalmak,
yeniden görmek için.

06.07.1994, Kırklareli
(Şiir-lik 12, Şubat 1995)

baKAN KAYNAR

KANIMIN 94 DAMLASI

denizin gözyaşı
bir adaya çıkacağım
ters dönen yüzlerle örülmüş
duvarlarına odamın
düş çocuklarını çakacağını
gözlerinden. alacağım
bir cüzzamın yalnızlığını

taşınmak için
cüzdanların kuytusunda
özenle kesilmiş fotoğrafların
eksilen yerlerine gideceğim

aşka verdiğim ellerimin yerinde
iğreti protezler
gösterecek size
yanlış adresler sokağını

sevişen parantezler arasında
yine kalırsa gözlerim. kör
kuyulara bıraktığınız
anahtar açacak
içimin kefen dolu sandığını

gülüşlerimin sürgün rengine
boyayacak beni telos, beyaza
kirli bir lodos artığı diye

vuracağım küskün kıyılarınıza
elden düşme
kör jiletlerle çizeceğim
kalbimin haritasını
bileklerime

her damlası kanımın
baharsız cemreler gibi düşecek
adımı sildiğiniz
uzak..... sayfalarınıza

Mayıs '95 (.)
(Izlek 21 22, Haziran Temmuz 1995)

Hüseyin Kıran

ESKİ İNSAN TÜRKÜSÜ

oturup kalmışız bir duvarın dibinde tepemizde karanlık
aklımızda domates fideleri ahdımız vatan için ölmek açlık
açlık belki belki açlık adı konulmadık bir durgunluk durgunluk
içimiz her yer karanlık karanlık içimiz demek ki umuttur
demek yine çadırlar tozlu yollar değişmezdir çukurova
kalçaları süslü gerdanı salınışı ateş gibi bir gelin kız
nasırlı elleri beyaz pazen donlarıyla pamuk tarlaları
cennet cehennem sıtma yüksek ateş çeyizlik iplik
sırmalı yelek sarı altın tapulu tarla yoğun kanama

sarma tütün traktör ve mazot potası bol tarla umut umut
belki yine çukurova yolları belki yine vatana ihanet ihanet
bildiğince yürürsün dağlara ovalara bazen ülkelere en çok
en çok tarlana en çok kadınına inkâr edilmez hükmettin
yine de soyun çürük yanlarını yarına kalan sadece sen

dik duruşun yok oluşun sarı dişlerinle gülümse evet
hatırla emri kutsaldır ki bahçeni ve kadınını gülümset
ekicisin dikicisin bazen talancısın yine de hep hükmettin
buydu yazgın hükmolundun ve hükmettin
boynu büküktün durgunluktan başı diktin yorgunluk

yine de yeniseyde kutlu ganjda ırmaklarda akan sen
tüm yatakları dolduran dipten dibe akan sen
iyi çirkin çok değişmez ve tükenmez sen
adı sadece evet sadece adı insan olan sen
umudun çocuksu adı toprağın türküsü kadının

(İzlek 16-17, Ocak-Şubat 1995)

Didem Madak

MR. PARKİNSON

Hergün uzak ülke kırpıntıları dökülür
güneşin ceplerinden. Yoksul aile babası
cebi gibi biraz kasvetli ve susam kokulu.
Sanki gretagarbo artisti ölür gibi
gün batana dek kırabasanlar dolaştırır
sokaklarda hırdavatçılar, gecenin her
köşesinde sarhoşlar gündüzü kusarlar.
Güneş vergi iade zarflarında saklanır.
Ucuz elbise askılarında tiril tiril
amortiden bir deniz sallanır.
Sabaha karşı nemli bir ışık, bir
köşede siftinip duran sokak
kedilerinin tüylerini tarazlar.
Yampiri bir yağmuru seyreder
dizilip rengârenk, pis kediler.
Boyozcular, elleri yağlı, gözleri
yağlı, gönülleri yağlı pis adamlar.
Güvenoyu alamamış martılar
Kemeraltı çarşısına alışverişe
çıkarlar. Otuziki yerinden
bıçaklanmış aşklar damlar
gözlerinden. Kulenin altında
bekler her öğlen Mr. Parkinson.
Bu şehirde adamın biri
her öğlen bir deprem bekler.

(Sombahar 28, Mart-Nisan 1995)

Halil İbrahim Özcan

SAĞIR ÖLÜM

asla merhamete gelmiyor
kalbinin sokaklarından içeri
kederi keşke olan bir şiir

el yazımı düzelttim
hava berrak sular serin içim buz
heykelim kırıldı yüzünü avuçla
ortada kalsın siyah merak

kendi ağaçlarımıza kaçışıyoruz
üşengeç süratlerle
izler fırtınalar bile yaratamıyor yazık
katli vacip ağızlara dolan kötü susmalar
özür dileyerek de bitmiyor
yüzkere toprağa girsen de uyunmuyor uyunamıyor

son telefonunu da bir açanın olmadan
kolla kırık dökük macerada
usulca suların üstüne oturuyorsun
hasarın pencereler oluyor

(Sombahar 32, Kasım-Aralık 1995)

Enver Topaloğlu

KÜL VE SÜKUN

"Baba baba beni niye terkettin"

ve bir daha hiç sahip
ve bir daha
sonun sonu yok öyleyse
sondan bir öncesi de yani
ben o zaman tabutunun altında kaldım babamın

o zaman annem yoktu olsa

ama yoktu
sevine sevine meryemin
ilk ve son çocuğu olacaktım
yemenisinin ıslak ucuna sardığı
ve terk ettiği acı

sonun sonu yok öyleyse sondan bir öncesi de
yani ben bir daha hiç sahip

sevgilim diyordum o zaman
sevgilim diyordum uzakkörü olan denize
sevgilim yoktu
sevgilim sözü tenha bir yer oluyordu sesimde
ben o zaman
tabutunun altında kaldım babamın

bir daha hiç
yani bir daha hiç
babamın tabutu
annem ve kucağındaki son çocuk
sevgilim ve meryem
uzakkörü olan deniz

sondan bir öncesi de yok sahip
bir öncesi de

(Gösteri 170, Ocak 1995)

Serdar Ünver

Serdar Ünver, "Bir Yeni Biçem"de yazmaya başladı. Bu yıl çeşitli dergilerde şiir yayımladı. İlk kitabı *Arkası Dün* 1995'te yayımlandı.

BİTTİ İŞTE

Aç geceyi, hüzün
Yağsın yüzümüze
Sevişmeler ki – yan
Yana ve ipince

İki çiy damlası
Düşer yüreğime –
Bitti işte nesi
Varsa... Hiç bekleme

Acı kösnük bir at
Soluğu meneviş
Bin sırtına ve git
Gündüze kim kalmış

(Işık 17, Ocak-Şubat 1995)

İÇİNDEKİLER

Önsöz 7
1995'te Şiir 11
Belgelik 18

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914)
Yarışma (Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995) 35

MELİH CEVDET ANDAY (1915)
Yağmurun Altında (Varlık 1052, Mayıs 1995) 35

AZİZ NESİN (1915-1995)
Soluk Soluğa (Sivas Acısı'ndan, 1995) 38

İLHAN BERK (1918)
Kakmalar (Kitap-lık 14, Mart-Nisan 1995) 39

SALÂH BİRSEL (1919)
İnsanoğlu (Şiir-lik 21, Kasım 1995) 40

ARİF DAMAR (1925)
Yoksa Ben (Varlık 1059, Aralık 1995) 41
Nice (Varlık 1059, Aralık 1995) 42

CAN YÜCEL (1926)
Nihayet (Evrensel Kültür 38, Şubat 1995) 42

ŞÜKRAN KURDAKUL (1927)
Kalan Biziz (Varlık 1049, Şubat 1995) 43

ERCÜMENT UÇARI (1928-1996)
Pilottu Babam (Adam Sanat 121, Aralık 1995) 44

ALİ YÜCE (1928)
Osmanlı Cumhuriyeti (Varlık 1057, Ekim 1995) 45

GÜLTEN AKIN (1933)
Melâhatanım (Varlık 1052, Mayıs 1995) 47

CEVAT ÇAPAN (1933)
Melih Cevdet Anday'ı 80. Yaş Kutlaması
(Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995) 48

AHMET OKTAY (1935)
"Bir Günün Sonunda Arzu" (Gösteri 171, Şubat 1995) 49

ONAT KUTLAR (1936-1995)
Dün Gece Nuh Ama Peygamber Değilken Gördüğüm Düş
(Unutulmuş Kent'ten, 1986) 50

HİLMİ YAVUZ (1936)
Çöl ve Sorular (Gösteri 176, Temmuz 1995) 50

METİN DEMİRTAŞ (1938)
Hortlak (Evrensel Kültür 47, Kasım 1995) 51

AFŞAR TİMUÇİN (1939)
Bir Garip Kış Sabahı (Varlık 1053, Haziran 1995) 52

İHSAN ÜREN (1939)
"We're Talking Vulva" (Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995) 53

ERAY CANBERK (1940)
Karşıtça (Nar 1, Ocak-Şubat 1995) 54

FİKRET DEMİRAĞ (1940)
Hangi Derin Kuyulara? (Şiir-lik 21, Kasım 1995) 55

YEŞİM SALMAN (1940)
Kavuşma (Adam Sanat 119, Ekim 1995) 56

ERSİN SALMAN (1940)
Göz Ucuyla (Adam Sanat 119, Ekim 1995) 57

HÜSEYİN ATABAŞ (1942)
Saydam ve Gizli (Varlık 1055, Ağustos 1995) 58

HASAN ŞİŞLİ (1942)
Yakınlıklar II (İnsan 13, Ekim 1995) 58

GÜVEN TURAN (1943)
Görünen Kentler'den (Varlık 1059, Aralık 1995) 59

ÖZKAN MERT (1944)
Güz Erotizmi (İnsan 7, Şubat 1995) 60

AHMET ÖZER (1946)
Gerçeğin Aynasında (Varlık 1056, Eylül 1995) 62

MEHMET TANER (1946)
Demirbaş Kalpazanlıklar (Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995) 62

AHMET TELLİ (1946)
Geldim İşte (Kunduz Düşleri 2, 1995) 63

SABAHATTİN YALKIN (1946)
Sumela Manastırı (Kıyı 114, Eylül 1995) 64

AHMET ADA (1946)
Hayallerim (Adam Sanat 114, Mayıs 1995) 65

METİN GÜVEN (1947)
Çırılçıplak Bir Denizde (Semender 1, Yaz 1995) 66

GÜLSELİ İNAL (1947)
Taçlarım Nerede (Şiir-lik 13, Mart 1995) 67

ZERRİN TAŞPINAR (1947)
Anfora (Damar 51, Haziran 1995) 68

ORUÇ ARUOBA (1948)
Haiku'lar (Varlık 1054, Temmuz 1995) 69

İNCİ ASENA (1948)
Popül Popül Popülist (Adam Sanat 116, Temmuz 1995) 73

İSMAİL UYAROĞLU (1948)
Kedileri Severken Ağlayınız (Milliyet Sanat 366, 15 Ağustos 1995) 73

HULKİ AKTUNÇ (1949)
-Musistorica (Şiir-lik, 19 Eylül 1995) 74

HAYATİ BAKİ (1949)
Harfler Kitabı İçin Şiirler (Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995) 75

SİNA AKYOL (1950)
Yüzün Diyordum (Adam Sanat 118, Eylül 1995) 76
Babam İçin (Şiir-lik 20, Ekim 1995) 77

NURİ DEMİRCİ (1950)
Görmek Duymak ve Susmak Üzerine
(Bir Yeni Biçem 22, Şubat 1995) 78

A. HİCRİ İZGÖREN (1950)
Orda Bir Köy Yok Uzakta (Ayrım, 19, Haziran 1995) 79

TİMUÇİN ÖZYÜREKLİ (1950)
Son Akşam Yemeği (Adam Sanat 119, Haziran 1995) 79

MEHMET MÜMTAZ TUZCU (1950)
Oyunsuz Çocuklara (Ayrım 14, Nisan 1995) 80

GÜLTEKİN EMRE (1951)
Takvimdeki Darağacı (Bir Yeni Biçem 25, Mayıs 1995) 81

BARIŞ PİRHASAN (1951)
Maskeli Süvari (Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor'dan, 1995) 82

ERDAL ALOVA (1952)
Tayf (Adam Sanat 116, Temmuz 1995) 83

ENİS BATUR (1952)
Nabız (Nar 1, Ocak-Şubat 1995) 84
Ars (Nar 1, Ocak-Şubat 1995) 85

ABDÜLKADİR BUDAK (1952)
Güz Okulu Mezunu (Adam Sanat 120, Kasım 1995) 85

AYTEN MUTLU (1952)
Tenha Bir Ölüm (Sombahar 28, Mart-Nisan 1995) 86

OYA UYSAL (1952)
Ayışığında Kâğıt Gemiler (Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995) 87

ERGİN YILDIZOĞLU (1952)
Bıldırcın Pazarı (Adam Sanat 113, Nisan 1995) 88

METİN CENGİZ (1953)
Ortak Dil (Gösteri 178, Eylül 1995) 90

ŞÜKRÜ ERBAŞ (1953)
Dicle Üstü Ay Bulunuk (Varlık 1051, Nisan 1995) 91

TARIK GÜNERSEL (1953)
Kıvrımlar (Adam Sanat 112, Mart 1995) 92

FADIL KOCAGÖZ (1953)
Coup De Grâce (Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995) 93

TUĞRUL TANYOL (1953)
İstanbul Şiiri (Varlık 1048, Ocak 1995) 94

ŞAVKAR ALTINEL (1954)
Balonlar (Şiir Atı 7, 1995) 95

VEYSEL ÇOLAK (1954)
Öylesine Bir Yerde Şimdiki Zaman (Varlık 1050, Mart 1995) 96

SALİH ECER (1954)
Mustafa (Seferi'den, 1995) 97

HÜSEYİN FERHAD (1954)
Totemler İçin Gece Müziği (Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995) 98

LEYLA ŞAHİN (1954)
Turgut Uyar'ın Saati (İblis 10, Temmuz-Ağustos 1995) 98

HİLMİ ŞAŞAL (1954)
Pat (Bir Yeni Biçem 24, Nisan 1995) 99

OĞUZHAN AKAY (1955)
Hülyam Yam (Adam Sanat 110, Ocak 1995) 100

AHMET GÜNTAN
Uyanma Saati (Romeo ve Romeo'dan, 1995) 101

RONİ MARGULİES (1955)
Dantel (Adam Sanat 119, Ekim 1995) 102

MURATHAN MUNGAN (1955)
Quo Pro Quo (Şiir-lik 15, Mayıs 1995) 103

FERGUN ÖZELLİ (1955)
Küs (Bir Yeni Biçem 29, Eylül 1995) 104

YUSUF ALPER (1956)
Beyaz Irmak (Düşler 10, Mayıs 1995) 104

ADNAN AZAR (1956)
Parçalanmış Zamanlar'dan (Varlık 1048, Ocak 1995) 105

SALİH BOLAT (1956)
Neler Konuşmadık (Varlık 1055, Ağustos 1995) 106

HAYDAR ERGÜLEN (1956)
Bahçıvan (Sombahar 32, Kasım Aralık 1995) 107

TURGAY FİŞEKÇİ (1956)
Her Şey Yıkılırken Şiiri Ayakta Gördüm
(Adam Sanat 117, Ağustos 1995) 108

LALE MÜLDÜR (1956)
"Mutlak Giz" (Defter 24, Yaz 1995) 109

SÜHA TUĞTEPE (1956)
Yaşıyor Gibi Çırpınıyorum İşte (Adam Sanat 111, Şubat 1995) 109

İLYAS TUNÇ (1956)
Medüz (Yaklaşım 2, Nisan 1995) 110
Kova (Varoş 6, Bahar 1995) 111

NİLGÜN ÜSTÜN (1956)
Kirlibeyaz Pembe (Sombahar 27, Ocak-Şubat 1995) 111

MUZAFFER KALE (1957)
Rücû (Karşı 96-97, Nisan-Mayıs 1995) 112

ENGİN TURGUT (1957)
Penguen (Göçebe 1, Ocak 1995) 113

SUAT VARDAL (1957)
Ya Sabır (Adam Sanat 117, Mart 1995) 114

HASAN ÖZTOPRAK (1957)
Kesik Çizgi Avucumdaki (Göçebe 3, Ağustos 1995) 114

YUNUS KORAY (1957)
Bir Denize Uzayan (Dördüncü Yeni 5, Nisan 1995) 115

ORHAN ALKAYA (1958)
In Memoriam (Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995) 116

ENVER ERCAN (1958)
Manzara Gülüşlü Kız (Milliyet Sanat 365, 1 Ağustos 1995) 117

AHMET ERHAN (1958)
Dersler (Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995) 118

FERRUH TUNÇ (1958)
Ödünç Hayatlar Kumsalı (Varoş 6, Ocak 1995) 119

MEHMET YAŞIN (1958)
İtiraf (Adam Sanat 117, Ağustos 1995) 120

OSMAN HAKAN A. (1959)
Unutuş ve O (Varlık 1049, Şubat 1995) 121

MUSTAFA KÖZ (1959)
Göğün Toprağı (Bir Yeni Biçem 28, Ağustos 1995) 121

AKİF KURTULUŞ (1959)
Gül ve Pençe (Edebiyat Eleştiri 9, Güz 1995) 122

SALİH MERCANOĞLU (1959)
Max Ernst (İnsan 6, Ocak 1995) 124

NEŞE YAŞIN (1959)
Ölürsem (İblis 11, Kasım-Aralık 1995) 125

ORHAN KAHYAOĞLU (1960)
Aşk ve Sır (Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995) 125

TUĞRUL KESKİN (1960)
Bir Elinde Bir Mendil Ölülerinde Kuş Sesleri
(Bir Yeni Biçem 32, Aralık 1995) 126

ÇİĞDEM SEZER (1960)
Antik Kent Çıkmazları (Işık 20, Temmuz Ağustos 1995) 126

CEM UZUNGÜNEŞ (1960)
Grizu Sinsiliği (Evrensel Kültür 98, Şubat 1995) 127

ELİF (1961)
Sokaklarında Çocukluğumun... (Adam Sanat 118, Eylül 1995) 129

METİN CELAL (1961)
135, Uyandırma Servisi (Sombahar 29, Mayıs Haziran 1995) 130

TURGAY KANTÜRK (1961)
Requiem (Ahtapot 5, Haziran-Temmuz 1995) 131

SERDAR KOÇAK (1961)
İstanbul Çörekleri (Gösteri 172, Mart 1995) 131

YILMAZ ODABAŞI (1961)
Mesih Şiirdir
(Edebiyat ve Eleştiri 19-20, Temmuz-Ağustos 1995) 132

OKTAY TAFTALI (1961)
Emanetim Tehdit Ediyor Yılları
(Sombahar 30, Temmuz-Ağustos 1995) 133

ZEYNEP UZUNBAY (1961)
Sesinle (İzlek 19, Nisan 1995) 134

SUNAY AKIN (1962)
Beyaz Tutkal (Adam Sanat 118, Eylül 1995) 134

SAMİ BAYDAR (1962)
Çocukluk (Sombahar 27, Ocak-Şubat 1995) 135

V. BAHADIR BAYRIL (1962)
Sahil (Gezgin 1, 1995) 136

SEYHAN ERÖZÇELİK (1962)
Mil (Gösteri 170, Ocak 1995) 137

TURGAY ÖZEN (1962)
Bırakıyorum Yazılmayınca (Beyaz 20, 1995) 138

ADNAN SATICI (1962)
Başka Bir Bıçak (Ayrım 15, Haziran 1995) 139

BETÜL TARIMAN (1962)
Gidince (İnsan 15, Aralık 1995) 140

ALAATTİN TOPÇU (1962)
Bence, Bu Bellek (Ayrım 13, Nisan 1995) 141

MERİH AKOĞUL (1963)
Kuğunun Ölümü (Varlık, 1051, Nisan 1995) 142

MESUT ADNAN (1963)
Kül Saati (Atika 9, 1995) 142

CİHAN OĞUZ (1963)
Girdap ve Safir (Şiir-lik 15, Mayıs 1995) 143

METE ÖZEL (1963)
Altıncı Ilgım (Bir Yeni Biçem 30, Ekim 1995) 144

ALİ ASKER BARUT (1964)
Kül Kedisi (Adam Sanat 113, Nisan 1995) 145

İBRAHİM BAŞTUĞ (1964)
İmale (Bir Yeni Biçem 21, Ocak 1995) 146
Kızoğlankı z(Bir Yeni Biçem 21, Ocak 1995) 146

M. MAHZUN DOĞAN (1964)
Niksar'a Doğru Bir Otomobil, Annem ve Kır Menekşeleri
(Şiir-lik 21, Kasım 1995) 147

KÜÇÜK İSKENDER (1964)
Temmuz Külleri (Gösteri 180, Kasım 1995) 148

ALTAY ÖKTEM (1964)
Uçurum (Atika 8, 1995) 149

YÜCEL KAYIRAN (1964)
Hatıra (Gösteri 177, Ağustos 1995) 150

ÖZGÜR ÖZMEN (1965)
Çuha Çiçeklerinin Bıraktığı Yerden
(Varlık 1054, Temmuz 1995) 150

HAKAN SAVLI (1964)
Adagio (Adam Sanat 121, Aralık 1995) 152

CEM SAVRAN (1965)
Sesinde Soluğum (Eşik 18, Mart Nisan 1995) 153

ORHAN TÜLEYLİOĞLU (1965)
Gecenin Hançer Ağzı (Uğraş 8, Eylül 1995) 154

CENK KOYUNCU (1967)
Son Akış (Şiir Atı 7, 1995) 154

İDRİS ÖZYOL (1967)
Elma ve Uygarlık (Göçebe 1, Ocak 1995) 155

YILMAZ ARSLAN (1968)
Tekne, Ada ve Söz Üstüne Epilog 156

M. CEM KOCABAŞ (1969)
Tek Sen (İzlek 20, Mayıs 1995) 157

SERDAR AYDIN (1970)
Yitince (İzlek 20, Mayıs 1995) 157

TUNA KİREMİTÇİ (1973)
Dilenci (Gösteri 174, Mayıs 1995) 158

DEVRİM M. DİRLİKYAPAN (1974)
Epitaph I (Edebiyat ve Eleştiri 21, Eylül-Ekim 1995) 159

MEHMET ÇAĞATAY AYDIN (1976)
Şah (Sombahar 32, Kasım-Aralık 1995) 160

ENİS AKIN
Ve Hâlâ Buradayım (Edebiyat Eleştiri 9, Güz 1995) 161

BAHADIR ATEŞ
Fotoğraflarda Yoksam (İzlek 16-17, Ocak-Şubat 1995) 162

HÜSEYİN ATLANSOY
Hezarfen Atmaca (İpek Dili 2, 1995) 163

ARİF BERBEROĞLU
Ağır Ölüm (Eşik 17, Ocak-Şubat 1995) 163

GÖKÇENUR Ç
Plato Sarı Sone (İblis 10, Temmuz-Ağustos 1995) 164

NECAT ÇAVUŞ
Siyahlar Prensesi (İpek Dili 2, 1995) 165

HALİL GÖKHAN
Umut Sağaltımı (Şiir-lik 12, Şubat 1995) 165

haKAN KAYNAR
Kanımın 94 Damlası (İzlek 21-22, Haziran-Temmuz 1995) 166

HÜSEYİN KIRAN
Eski İnsan Türküsü (İzlek 16-17, Ocak-Şubat 1995) 167

DİDEM MADAK
Mr. Parkinson (Sombahar 28, Mart-Nisan 1995) 168

HALİL İBRAHİM ÖZCAN
Sağır Ölüm (Sombahar 32, Kasım-Aralık 1995) 169

ENVER TOPALOĞLU
Kül ve Sükun (Gösteri 170, Ocak 1995) 169

SERDAR ÜNVER
Bitti İşte (Eşik 17, Ocak-Şubat 1995) 170

ADAM

1996 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL

• Osman Hakan A. • Ahmet Ada • Ahmet Erhan • Mesut Adnan • Oğuzhan Akay • Enis Akın • Gülten Akın • Sunay Akın • Melih Akoğul • Hulki Aktunç • Sina Akyol • Orhan Alkaya • Erdal Alova • Yusuf Alper • Şavkar Altınel • Melih Cevdet Anday • Yılmaz Arslan • Oruç Aruoba • İnci Asena • Hüseyin Atahaş • Bahadır Ateş • Hüseyin Atlansoy• Mehmet Çağatay Aydın • Serdar Aydın • Adnan Azar • Hayati Baki • Ali Asker Barut • İbrahim Baştuğ • Enis Batur • Sami Baydar • V. Bahadır Bayrıl • Arif Berberoğlu • İlhan Berk • Salah Birsel • Salih Bolat • Abdülkadir Budak • Eray Canberk • Metin Celal • Metin Cengiz • Gökçenur Ç. • Cevat Çapan • Necat Çavuş • Veysel Çolak • Lâzıl Husnu Dağlarca • Arif Damar • Fikret Demirağ • Nuri Demirci • Metin Demirtaş • Devrim M. Dirlikyapan • M. Mahzun Doğan • Salih Ecer • Hil • Gültekin Emre • Şükrü Erbaş • Enver Ercan • Haydar Ergulen • Seyhan Erozçelik • Turgay Fişekçi • Halil Gökhan • Tarık Günersel • Ahmet Gurtun • Metin Güven• Hilmi Haşal • Hüseyin Ferhad • Gülseli İnal • A. Hicri İzgören • Orhan Kahyaoğlu • Muzaffer Kale • Turgay Kanturk • Yücel Kayıran • Hakan Kaynar • Tuğrul Keskin • Hüseyin Kıran • Tuna Kiremitçi • Talil Kocagöz • M. Cem Kocataş • Serdar Koçak • Yunus Koray • Cenk Koyuncu • Mustafa Köz • Şükran Kurdakul • Akif Kurtuluş • Onat Kutlar • küçük İskender • Didem Madak • Roni Margulies • Salih Mercanoğlu • Özkan Mert • Murathan Mungan • Ayten Mutlu • Lâle Muldur • Aziz Nesin • Yılmaz Odabaşı • Cihan Oğuz • Ahmet Oktay • Altay Oktem • Halil İbrahim Özcan • Mete Özel • Fergun Özelli • Turgay Özen • Ahmet Özer • Özgür Özmen • Hasan Öztoprak • İdris Özyol • Timuçin Özyürekli • Barış Pirhasan • Ersin Salman • Yeşim Salman • Adnan Satıcı • Hakan Savlı • Cem Savran • Çiğdem Sezer • Leyla Şahin • Hasan Şişli • Oktay Taftalı • Mehmet Taner • Tuğrul Tanyol • Betül Tarman • Zerrin Taşpınar • Ahmet Telli • Afşar Timuçin • Enver Topaloğlu • Alaattin Topçu • Süha Tuğtepe • Ferruh Tunç • İlyas Tunç • Güven Turan • Engin Turgut • Mehmet Mümtaz Tuzcu • Orhan Tüleylioğlu • İsmail Uyaroğlu • Oya Uysal • Zeynep Uzunbay • Cem Uzungüneş • Serdar Ünver • İhsan Üren • Nilgün Üstün • Suat Vardal • Sabahattin Yalkın • Mehmet Yaşın • Neşe Yaşın • Hilmi Yavuz • Ergin Yıldızoğlu • Ali Yüce • Can Yücel

adam 567

ISBN 975-418-378-3